

EBSO-HABER

EGE BÖLGESİ SANAYİ ODASI AYLIK YAYIN ORGANI

HAZİRAN 2014

EBSO'dan İzmir'e 'mükemmel' armağan

EBSO, 100 Büyük üyesini açıkladı

Ege Endüstri

Kemalpaşa C. 18

35060, Pınarbaşı – İZMİR, TURKEY

P +90 232 491 14 00

www.egeendustri.com.tr

 facebook.com/egeendustri

 twitter.com/egeendustri

 linkedin.com/egeendustri

 info@egeendustri.com.tr

teknofest 232 458 58 09

Grandefe Club hotel

İş toplantılarınız * Seminerler * İş yemekleriniz * Konferanslar'da hizmetinizdeyiz.

Tel : 0 232 797 58 03 (10 Lines)

Fax : 0 232 797 50 90 - 797 58 10

Adres : Özdere İZMİR - TÜRKİYE

web : www.grandefe.com

e-mail : contact@grandefe.com

HAZİRAN 2014

Yıl : 31

Sayı: 361

Sahibi

Ege Bölgesi Sanayi Odası adına
Yönetim Kurulu Başkanı
Ender YORGANCILAR

Sorumlu Müdür

Mustafa KALYONCU
Genel Sekreter

Yayın Kurulu

H. İbrahim GÖKÇÜOĞLU
Bayram TALAY
N. Fatih ARACI

Yayın Sorumlusu

Mehmet Ali SÜTLÜ

Yönetim Yeri

Ege Bölgesi Sanayi Odası
Cumhuriyet Bulvarı
No: 63 - İZMİR
Tel : (0 232) 455 29 00
Faks : (0 232) 425 36 35
www.ebso.org.tr

Grafik - Baskı Öncesi

teknofset

Baskı

teknofset mat. san. tic. ltd. şti.
5632 sokak no: 26 çamdibi / izmir
tel : 232 458 58 09 • faks : 232 458 54 04

EBSOHABER, Ege Bölgesi Sanayi Odası'nın aylık kurumsal yayın organıdır. EBSOHABER'de yayınlanan yazılar kaynak gösterilerek alıntı yapılabilir. Yazılar aksi belirtilmedikçe EBSO'nun resmi görüşünü yansıtmaz. İmzalı yazılarda ifade edilen görüşler sadece yazarlarına aittir.

Yerel süreli yayın

Baskı Tarihi: 2 Temmuz 2014

HAZİRAN GÜNDEMİ

EBSO, 100 Büyük üyesini açıkladı 14

- 4 EBSO öncü olmaya devam ediyor
- 6 EBSO'dan İzmir'e "mükemmel" armağan
- 10 Kalite yolculuğunun ödülü büyük
- 11 KalDer, mükemmelliğin yol haritasını çizdi
- 12 Yorgancılar: Hatalardan ders alınmalı
- 14 EBSO, 100 Büyük üyesini açıkladı
- 20 500 Büyük'te EBSO'dan 59 üye
- 24 Büyüme rekabetçi kurun önemini ortaya koyuyor
- 25 Ekonomide 'Yıldırım' çözümler
- 26 Yorgancılar'dan sanayicilere 'yılmayın' çağrısı
- 30 Alman yatırımcıları İzmir'e bekliyoruz
- 31 İşbirliğine devam mesajı
- 32 İzmir, üniversite ve sanayi işbirliğinde pilot il olsun
- 36 Kaynakçı ustası aranıyor
- 38 EBSO'lu demir çelikçiler Asil Çelik'te
- 40 İzmir'in rekabet gücünü makine sektörü artıracak
- 48 Ege Bölgesi Sanayi Odası Etik Kuralları
- 50 2023 hedefleri için verimlilik şart
- 52 Ödemiş OSB'nin 'A Takımı'
- 56 Esen: İş güvenliği için doğru düzenlemeler şart
- 58 Yorgancılar: Madenlerde çalışma dünya standartlarında olmalı
- 62 Sanayicinin gündemi Soma faciası
- 72 Ekonomik Göstergeler

Kapak

EBSO, 9 yıldır hiçbir kurum ve kuruluşa verilmeyen Ege Bölgesi Mükemmellik Ödülü'nü aldı.

KARAÇALI MÜHENDİSLİK

*100 mm KIVIRMA KAPASİTELİ SİLİNDİRİMİZ İLE
HİZMETİNİZDEYİZ*

...MAKİNAMIZIN TOP BOYLARI 4 Metre'dir...

ANKARA ASFALTI BELKAHVE MEVKİİ NO:3 KEMALPAŞA O.S.B. İZMİR / TÜRKİYE

GSM: +90 532 722 19 98

TEL: +90 232 877 08 01

www.karacalimuhendislik.com - e-mail: baris@karacalimuhendislik.com

EBSO öncü olmaya devam ediyor

Ender YORGANCILAR
Yönetim Kurulu Başkanı

Ege Bölgesi Sanayi Odası; gerek iç, gerekse de dış müşterilerine daha geniş ve kaliteli hizmet sunmak, mükemmellik hedefine bir adım daha yaklaşabilmek amacıyla 2010 yılında çıktığı kalite yolculuğunda çok önemli gelişmeler kaydederek bugüne ulaşmıştır. Gayretlerimizin sonucunda da, yerel alanda en büyük ödül olan ve Bölge içinde 9 yıldır hak edenin bulunamadığı KalDer'in Ege Bölgesi Mükemmellik Ödülü'nü almış olmaktan da son derece mutluyuz.

Bu ayki yazımızın içeriğinde; Türkiye'nin sıcak gündeminden biraz uzaklaşmak, Odamızın ve üyelerimizin sağladığı başarılarla ve aldığı ödüllere değinerek duyduğumuz gururu sizlerle de paylaşmak istedik.

Ege Bölgesi Sanayi Odası; gerek iç, gerekse de dış müşterilerine daha geniş ve kaliteli hizmet sunmak, mükemmellik hedefine bir adım daha yaklaşabilmek amacıyla 2010 yılında çıktığı kalite yolculuğunda çok önemli gelişmeler kaydederek bugüne ulaşmıştır.

Bu yolculukta; kurumun ve üyelerinin standartlarını yükseltmeyi, üyelerine verdiği hizmetin niteliğini arttırmayı ve bunun sürdürülebilirliğini sağlamayı hedeflemiş ve bu yönde sistemin sağlanması hususunda, Odamız önemli bir gayret sarfetmiştir.

Gayretlerimizin sonucunda da, Yönetim Kurulumuzun ilk döneminin sonunda aldığımız Başarı Ödülü'nün ardından ikinci dönemimizin başında yerel alanda en büyük ödül olan ve Bölge içinde 9 yıldır hak edenin bulunamadığı KalDer'in Ege Bölgesi Mükemmellik Ödülü'nü almış olmaktan da son derece mutluyuz.

Hizmetlerini sürekli iyileştirme anlayışı, Odamıza KalDer tarafından verilen ödüllerle tescillenmiş oldu. Bundan sonra ki hedefimiz, Kasım ayında yapılacak olan törende Türkiye Mükemmellik Ödülü'nü almaktır.

Bu vesile ile KalDer'e, İzmir'de ve Bölgemizde yarattığı farkındalık ve kuruluşlara verdiği destek için teşekkür ediyoruz.

En büyük teşekkürümüzü de, Odamızın gerçek sahipleri olarak gördüğümüz tüm personelimize ediyoruz. Yönetim Kurulu'muzun başarılarında, hedeflediği kalite yolculuğunda gönülden koydukları katkının manevi değeri son derece önemlidir.

Tebriklerimize üyelerimizin performansları ile devam etmek istiyorum.

EFQM Mükemmellik Modeli'ni benimseyerek, çalışanları ile bir bütün olan ve KalDer'in Mükemmellik Ödülünü özel sektör kriterinde alan, DYO Boya Fabrikaları'nı da gönülden kutluyorum. Tüm firmalarımıza örnek olmasını diliyorum.

İzmir Vergi Dairesi tarafından açıklanan 2013 Yılı Kurumlar Vergisi, 32 yıldan bu yana Odamızın hazırladığı Üretimden Satışlarına Göre ilk 100 Büyük Sanayi Kuruluşu, TİM tarafından açıklanan ihracat şampiyonları ve İstanbul Sanayi Odası tarafından hazırlanan Türkiye'nin 500 Büyük Sanayi Kuruluşu listelerine giren her bir üyemizi tebrik ediyor, daha çok üreterek, daha çok istihdam sağlayarak, ülke ekonomisini kalkındıracak bol kazançlı nice yıllar diliyorum.

İçinde bulunduğumuz Ramazan ayının, tüm manevi değerlerini yaşamamız boyunca sürdürebilmeyi, tüm müslüman alemine önce barış, sonra hoşgörü ve sevgi getirmesini, akıtılan kanın ve gözyaşının son bulmasını gönülden diliyorum.

SINIF ARKADAŞINIZ İŞ DÜNYASINDAN

LAYAR İLE TARAT

Siz de iş dūnyasının tercihi
Yaşar Üniversitesi lisansüstü
programlarını seçerek,
sektörle ilgili gelişmeleri
sınıf arkadaşınızdan
anında öğrenebilirsiniz...

Semra Ayçırpan
Sanat Galerisi Müdürü /
Lisansüstü öğrencisi

**LİSANSÜSTÜ
BAŞVURULARI
BAŞLADI!**

SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ

İŞLETME YÜKSEK LİSANS - ULUSLARARASI TİCARET VE FİNANSMAN YÜKSEK LİSANS - ULUSLARARASI LİJİSTİK YÖNETİMİ YÜKSEK LİSANS - TURİZM
İŞLETMECİLİĞİ YÜKSEK LİSANS - ULUSLARARASI İLİŞKİLER İNGİLİZCE YÜKSEK LİSANS - EKONOMİ İNGİLİZCE YÜKSEK LİSANS - İLETİŞİM YÜKSEK LİSANS -
ÖZEL HUKUK YÜKSEK LİSANS - KAMU HUKUKU YÜKSEK LİSANS - ENERJİ HUKUKU YÜKSEK LİSANS - İNGİLİZ DİLİ VE EDEBİYATI YÜKSEK LİSANS - GRAFİK
TASARIMI YÜKSEK LİSANS - SANAT VE TASARIM YÜKSEK LİSANS - İŞLETME DOKTORA - İŞLETME BÜTÜNLEŞİK DOKTORA - EKONOMİ BÜTÜNLEŞİK
DOKTORA - SANAT VE TASARIM SANATTA YETERLİK

FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ:

MATEMATİK YÜKSEK LİSANS - İŞLETME MÜHENDİSLİĞİ YÜKSEK LİSANS - ENDÜSTRİ MÜHENDİSLİĞİ YÜKSEK LİSANS -
ELEKTRİK-ELEKTRONİK MÜHENDİSLİĞİ YÜKSEK LİSANS - MİMARLIK YÜKSEK LİSANS İNGİLİZCE - İÇ MİMARLIK YÜKSEK
LİSANS - AKTÜERYA BİLİMLERİ YÜKSEK LİSANS - BİLGİSAYAR MÜHENDİSLİĞİ YÜKSEK LİSANS - MATEMATİK DOKTORA -
ENDÜSTRİ MÜHENDİSLİĞİ DOKTORA - BİLGİSAYAR MÜHENDİSLİĞİ DOKTORA

BAŞVURULARIMIZ BAŞLAMIŞTIR
online başvuru:
lbs.yasar.edu.tr

sorularınız için:
fbe.yasar.edu.tr
sbe.yasar.edu.tr

YASAR
ÜNİVERSİTESİ

EBSO'dan İzmir'e “mükemmel” armağan

Ege Bölgesi Sanayi Odası, üyelerine verdiği hizmetlerin kalitesi ve standartları sürekli yükselten çalışmalarıyla bir kez daha öncü konumunu

perçinledi. EBSO, İzmir'e tam 12 yıl aradan sonra Ege Bölgesi Mükemmellik Ödülü'nü kazandırdı. EBSO aynı zamanda kamu kategorisindeki büyük ödülün

ilk sahibi oldu.

Ege Bölgesi'ndeki kurum ve kuruluşların başarılı çalışmalarını duyurmak, bilgi ve deneyimlerini paylaşmak, firmaları EFQM Mükemmellik Modeli

çerçevesinde değerlendirerek ödüllendirmek amacıyla KalDer İzmir Şubesi'nin düzenlediği Ege Bölgesi Mükemmellik Ödülü'nü bu yıl Ege Bölgesi Sanayi Odası aldı. İzmir'e tam

12 yıl aradan sonra büyük ödülü kazandıran ve kamu kategorisinde verilen ilk ödülün sahibi olan EBSO, geçen yıl ilk kez aday olduğu ödül sürecinden de Ege Bölgesi Kalite

Başarı Ödülü olarak çıkmıştı. EBSO aynı yıl Ulusal Kalite Kongresi'nde mükemmellikte yetkinlik 4 yıldız belgesi olarak ödül yolculuğunda emin adımlarla yürüdüğünü göstermişti.

Ege Bölgesi Sanayi Odası, Ege Bölgesi Mükemmellik Ödülü'nün sahibi oldu. EBSO, KalDer tarafından verilen bu ödülü Ege'deki oda ve borsalar arasında ilk kazanan kurum olurken, gözünü Kasım ayında verilecek Türkiye Mükemmellik Ödülü'ne dikti. Ege Bölgesi Sanayi Odası Yönetim Kurulu Başkanı Ender Yorgancılar, EBSO'nun bu ödülle Türkiye genelinde oda ve borsalara örnek olduğunu söyledi.

Ege Bölgesi Mükemmellik Ödülü özel sektör kategorisinde 2002 yılında Pınar Süt, 2005 yılında da Denizli'deki Erbakır Elektrolitik Bakır Mamülleri A.Ş.'ye verilirken, aradaki 9 yıllık süreçte gerek özel sektör gerekse kamuda bu ödülü alabilen kurum olmadı.

Ege Bölgesi Sanayi Odası'nın ödül başvurusunun ardından KalDer tarafından belirlenen değerlendirme ekibi önce hazırlanan kitabı inceledi, masabaşı uzlaşa toplantıları yaptı.

İkinci aşamada EBSO'ya yapılan saha ziyaretleri ve tüm birimlerde çalışan personelle görüşmelerin sonuçları ödül jürisine sunuldu. Jüri, yaptığı değerlendirmede Ege Bölgesi Mükemmellik Ödülü'ne Ege Bölgesi Sanayi Odası'nı layık buldu. Özel Sektör kategorisindeki mükemmellik ödülü de DYÖ'ya verildi.

Örnek olsun

Bu yıl 15'ncisi gerçekleştirilen Mükemmelliği Arayış Sempozyumu

kapsamında Hilton'da gerçekleştirilen ve heyecanlı anların yaşandığı törende kamu kategorisinde Ege Bölgesi Mükemmellik Ödülü, EBSO Yönetim Kurulu Başkanı Ender Yorgancılar'a ünlü sinema sanatçısı, uzman ekolog ve 21. Dönem milletvekili Ediz Hun tarafından takdim edildi. Ege Bölgesi Sanayi Odası yönetimi ve personeli, ödülü elden ele dolaştırarak Ege Bölgesi Mükemmellik Ödülü sevincini hep birlikte yaşadı.

EBSO Meclis Başkanı Salih Esen, Meclis Başkanlık Divanı ve Yönetim Kurulu Üyeleri ile personelin de marşlar ve alkışlarla eşlik ettiği tören sırasında duygularına hakim olmakta zorlanan Yorgancılar, “KalDer’in yerel kalite ödülleri sürecinde İzmir’e ve camiamıza yaşattığımız sevinçten büyük gurur duyuyoruz. Bu başarıda büyük payı olan bütün çalışma arkadaşlarıma teşekkür ediyorum. Katkılarından dolayı KalDer’e, ödül sürecindeki değerlendirecilere ve jüriye teşekkür ediyorum. Ege Bölgesi Mükemmellik Ödülü ilk adımdır. Bundan sonraki hedefimiz önce Türkiye, daha sonra Avrupa Mükemmellik Ödülü’dür” dedi.

Ender Yorgancılar, Ege Bölgesi Sanayi Odası’nın Türkiye’de, hatta Avrupa’da ilk ISO 9001 Kalite Yönetim Sistemi belgesine sahip oda olduğunu hatırlatırken, “ISO 10002 Müşteri Memnuniyeti ve ISO 27001 Bilgi Güvenliği Yönetim Sistemi gibi pekçok kalite standardına sahibiz. Uluslararası akreditasyonumuz var. İzmirli sanayicilere Londra, Paris, Berlin kentlerinde olduğu gibi Avrupa’daki odaların verdiği hizmetlerin aynısını aynı kalite ve standartlarda veriyoruz. Kalitenin EBSO’da vazgeçilmez değerler arasında yer aldığının bir kez daha tescillenmesi, TOBB çatısı altındaki diğer oda ve borsalara da örnek olsun” diye konuştu.

Hedef daima ileri

Kuruluşundan bu yana hep daha iyiye ulaşmayı hedefleyen EBSO, sürekli iyileştirme ve geliştirme çalışmaları yürüterek yıllar içerisinde pekçoğu ilkleri oluşturan yönetim sistem standartları, TOBB Oda/Borsa Akreditasyonu, süreç yönetimi ve stratejik yönetim yaklaşımlarını

uygulamaya aldı. 2010 yılından bu yana EFQM Mükemmellik Modeli’ni bir özdeğerlendirme aracı olarak kullanan, KalDer Ulusal Kalite Hareketi İyi Niyet Bildirgesini 2011 yılında imzalayan EBSO, süreçten elde ettiği çıktılarını ve sonuçlarını mükemmellik yolculuğunda değerlendirerek tüm iş süreçlerinde uyguluyor.

Kalite yolculuğunun ödülü büyük

Dünya ekonomilerinin bütünleşmesi arttıkça, rekabetin kapsam ve yoğunluğu da büyük ölçüde değişiyor. Başarılı işletmeler, yeni yönetim ve organizasyon yöntemlerine yöneliyorlar. Kalite rekabet gücünü arttıran etkenler arasında öne çıkarken müşterilerin mutluluğuna, çalışanların katılımına ve sürekli gelişim ilkelerine dayanan “toplam kalite” anlayışı yaygınlaşıyor. Pek çok ülkede verilmekte olan kalite ödülleri “toplam kalite” anlayışının yaygınlaşmasında önemli rol oynuyor.

Kalite ödüllerinin en eskisi ve tanınmış Japonya’da 1951 yılında başlatılan “Deming Ödülü”dür. ABD bu örneği 1988’de “Malcolm Baldrige Ulusal Kalite Ödülü” ile, Avrupa ise 1992’de “Avrupa Kalite Ödülü” ile izledi.

Dünyadaki ve Avrupa’daki gelişmelere paralel olarak ülkemizde de kaliteye verilen önem artıyor. KalDer’in misyonundaki “toplam kalite kavramını ülke çapında yaygınlaştırmak” isteği, 2001-2002 döneminde Ege Bölgesi’nde yerleşik kurum ve kuruluşlar için de bir ödül sürecinin tasarlanmasını sağladı. Bu amaçla, Türkiye Kalite Derneği (KalDer) İzmir Şubesi, Ege Bölgesi Sanayi Odası (EBSO) ve İzmir Atatürk Organize Sanayi Bölgesi (IA-OSB) kapsamlı bir işbirliği içine girerek Ege Bölgesi kurum ve kuruluşları için EFQM Mükemmellik Modeli’ni temel alan bir ödül sürecini başlattı.

Ege Bölgesi Mükemmellik Ödülü ile ülkemizde ve bölgemizde kalite bilincinin yükseltilmesi ve yaygınlaştırılması, kuruluşların kaliteye yönelik çabalarının özendirilmesi ve başarılı kalite stratejilerinin tüm ülke yararına sunulması ile bölgemizdeki kurum/kuruluşların Ulusal Kalite Ödülü ve Avrupa Kalite Ödülü’ne hazırlanmaları amaçlanıyor.

Ege Bölgesi Mükemmellik Ödülü’nün üç ana işlevi bulunuyor:

- Kalite bilincini ve toplam kalite yönetimini bölgemizde yaygınlaştırmak.
- Kalite seviyemizin uluslararası ortamda saygınlık kazanmasını sağlamak.
- Toplam kalite yönetimi sistemlerini kurmuş olan firmaların bölgede ve ülkede tanıtımını ve gündemde kalmasını sağlayarak, toplam kalite yönetimine olan ilgiyi arttırmak.

İlki 2002 yılında verilen Ege Bölgesi Mükemmellik Ödülü’ne üretim ve hizmet sektöründen kuruluşlar başvurabiliyor.

Her alanda kazanç

Kalite ödülü için başvuruda bulunan kuruluşlar, kalite yönetimine ilişkin verileri derleme ve gözden geçirme şansını buluyor. Ege Bölgesi Mükemmellik Ödülü, başvuruda bulunan kuruluşlar için çağdaş kalite anlayışına uygunluk açısından ciddi bir değerlendirme olurken, ödül kazanmasa bile kuruluş, tarafsız bir gözle değerlendirilmenin sonuçlarından yararlanıyor.

Ege Bölgesi Mükemmellik Ödülü’ne başvuran kuruluşlar;

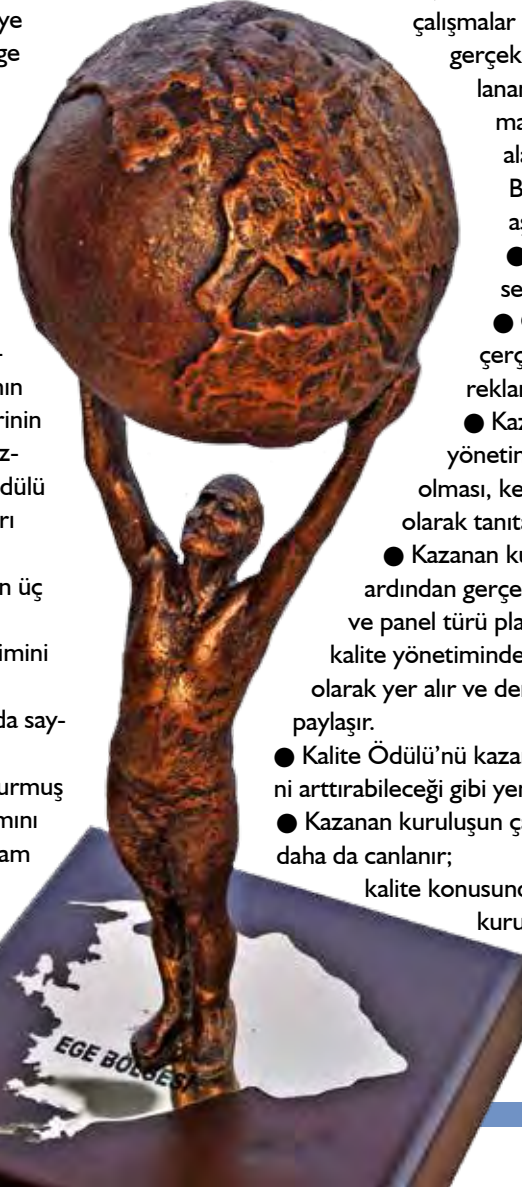
- organizasyonun iyileştirme faaliyetlerine bakış açısını geliştirecek,
- dar zaman kısıtlarında çalışarak ortak amaçları paylaşma duygusunu ve takım ruhunu geliştirecek,
- çalışanlarının toplam kalite bilinç düzeyinin artmasını ve pek çok kişinin hazırlıklarda rol alarak sahiplenme duygusunu geliştirmesini sağlayacak,
- çalışanlar arasında etkin bir eğitim ve iletişim aracı oluşturacak,

çalışmalar sonucunda değerlendirmeleri gerçekleştiren ekip tarafından hazırlanan rapor ile kuruluşun uygulamalarına önemli bir geri bildirim alacaklar.

Bu anlamlı ödülü kazanan kuruluş aşağıdaki üstünlüklere sahip olur:

- Ödül kuruluş için bir prestij sembolüdür.
- Ödül logosu, belirlenen kurallar çerçevesinde, her türlü tanıtım ve reklam aracında kullanılabilir.
- Kazanan kuruluşun toplam kalite yönetimindeki başarısının doğrulanmış olması, kendisini mükemmel bir tedarikçi olarak tanıtabilmesine olanak sağlar.
- Kazanan kuruluş ödüle hak kazanmasının ardından gerçekleştirilecek kongre, seminer ve panel türü platformlarda, Türkiye’de toplam kalite yönetiminde önde gelen kuruluşlardan biri olarak yer alır ve deneyimlerini diğer kuruluşlarla paylaşır.
- Kalite Ödülü’nü kazanan kuruluş, müşteri potansiyelini arttırabileceği gibi yeni iş olanaklarına da ulaşabilir.
- Kazanan kuruluşun çalışanlarında varolan kalite bilinci daha da canlanır;

kalite konusunda elde edilen bu üstün başarı kuruluşun çalışanları için haklı bir gurur ve motivasyon kaynağı olur.

KalDer, mükemmelliğin yol haritasını çizdi

Türkiye Kalite Derneği (KalDer) İzmir Şubesi'nin düzenlediği ve Ege Bölgesi'nin sanayi, hizmet, kamu sektörü yöneticilerini, akademisyenleri ve öğrencilerinin katıldığı 15'inci Mükemmelliği Arayış Sempozyumunda her alanda kalite ve mükemmelliği elde etmenin ipuçları verildi.

"Mükemmel Hatalar" ana temasıyla, Hilton'da gerçekleştirilen ve 3 gün süren sempozyumun açılışında konuşan KalDer Yönetim Kurulu Başkanı Hamdi Doğan, Türkiye'nin küresel rekabet endeksinde alt sıralarda olduğuna işaret etti.

İnovasyon yaparak ve teknoloji üretmek bu rekabet ve orta gelir tuzağı sorununun aşılabileceğini vurgulayan Doğan, Finlandiya'da cep telefonu icat edilmeden önce kişi başına 10 bin dolarlık milli gelir ve yüzde 20 işsizlik rakamlarının kişi başına 20 dolar milli gelir ve işsizliğin sıfıra inmesini örnek gösterdi. Hamdi Doğan, "Ülke olarak orta gelir düzeyinde patinaj çekiyoruz. Türkiye'nin en büyük projeleri köprü, otoyol ve ulaşım gibi altyapı ile var olan sistemlerin iyileştirilmesi projeleri iken yabancı ülkelerde inovasyona, teknolojiye ve geleceğe yönelik projeler yaşama geçiriliyor. Bu konuda KalDer olarak kurumlara yol gösterecek ve dinamizm katacak önemli

bir misyon üstlendik. Kalite bütünselliktir. Temennimiz süreçlerde hata yapılmaması, insanın ve ürünün sağlıklı olmasıdır" ifadesini kullandı.

KalDer İzmir Şubesi Yönetim Kurulu Başkanı Osman Ünal da, bir sivil toplum kuruluşu olarak, kalite, rekabet, eğitim ve diğer dinamikleri harekete geçirmek için çalıştıklarını söyledi.

Türkiye'de eğitimsiz iş gücü ve rekabet konularında sıkıntı yaşandığına dikkat çeken Ünal, "Toplumda varolan kalite algısının güçlendirilmesi ve toplam kalite yaklaşımının hayatın tüm alanlarına yayılabilmesi için gerçekleştirilen Mükemmelliği Arayış Sempozyumu'nda, İzmir'den tüm Türkiye'ye yayılacak bir kalite mesajı vereceğiz. Hatalardan ders çıkarıp tekrar etmemesini sağlamalıyız" diye

konuştu.

Osman Ünal, Küresel Rekabet Raporu'nda 148 ülke içerisinde Türkiye'nin 44'üncü, bilimsel araştırmalarda 50'inci, emek piyasaları etkinliği kriterinde 130'uncu sırada olduğunu ifade ederek, "Ülkemizde çok değerli yatırımlar yapılmasına karşın, bu rakamlarla Türkiye'nin 2023'te dünyanın en büyük 10 büyük ekonomisinden biri olması hedefi mümkün değil" dedi.

İzmir Büyükşehir Belediye Başkanvekili Dr. Sırrı Aydoğan ise, KalDer ile birlikte 2010 yılında 8 kamu kuruluşunun bir çalışma yaptıklarını belirterek, "Çalışmadan sonra o kurumlardaki farkları fark ettik. KalDer'in geliş amaçlı ülkeye yeni bir ufuk açmak. Emek veren herkese teşekkür ediyorum" dedi.

Yorgancılar: Hatalardan ders alınmalı

Ege Bölgesi Sanayi Odası Yönetim Kurulu Başkanı Ender Yorgancılar, hatalardan ders çıkarılması halinde yaşamın daha kaliteli hale geleceğini söyledi.

Türkiye Kalite Derneği (KalDer) İzmir Şubesi tarafından 15'ncisi

düzenlenen Mükemmelliği Arayış Sempozyumu'nda "Mükemmel Hatalar" başlıklı özel oturumun konuşmacısı olan Yorgancılar, mükemmelliğin sırrının sürekli kendini yenileme ve çalışmaktan geçtiğini ifade etti.

Ender Yorgancılar, iş ve sosyal yaşamındaki bilgi ve deneyimlerini

paylaşırken, her insanın yapısı gereği hata yaptığını, önemli olanın ise bu hatalardan bir ders çıkarmak olduğunu hatırlattı ve sözlerini şöyle sürdürdü:

"Hatanın mükemmeli mi olur diye düşünmeyin. Hata insan yaşamında önemli bir olgu; onlardan aldığımız derslerle büyüyoruz. Mükemmel bir

insan, ancak hatasından dersini çıkar-
mış, hatasını çok önemli bir çıktıya,
değere dönüştürmüş, hep daha iyiyi
nasıl yapacağını arayan insandır. Kendi
yaptığımız hatalardan çok başkalarının
hatalarından da ders almak gerekir.
Hayatı ve etrafımızda olan biteni
gözlemlemek, bizim de hatalarımı-
zı azaltacaktır. O zaman karşımıza
çıkacak faturanın daha az olacağını
düşünüyorum. Hatalarımızdan ders
çıkarsak yaşamı daha kaliteli hale
getirebiliriz” dedi.

İş dünyasına bakıldığında bazıları-
nın hatalarını artırırken, bazıları-
nın hatalarını azaltarak yoluna devam ettiğini
belirten Yorgancılar, profesyonel iş
hayatının acımasız olduğunu, hatalarını
alışkanlığa dönüştüren insanla hiçbir
yöneticinin devam etmek istemediğini
söyledi.

Hep daha iyiye

EBSO Yönetim Kurulu Başkanı
Yorgancılar, bir işyerindeki hatanın
insandan mı, yoksa sistemden mi
kaynaklandığının araştırılması gereğine
dikkat çekerken, Samuel Smiles’in
“Unutmamalım ki; hata yapmayan,
hiçbir şey keşfedemez” ve Winston
Churchill’in “Her adam hata yapar,
ama sadece akıllı bir adam bunlardan
öğrenir” sözlerini örnek gösterdi.
Ender Yorgancılar şöyle konuştu:

“Şirketlerin sürdürülebilirliği
açısından da kalitenin öneminin farkın-
dayız. Doğru insan ve doğru ekiple
yola çıkmak lazım. Ekibin birbiriyle
paylaşım içinde olması da önemli.
Kendimizden daha akıllı insanları
ekibimize kattığımızda, sorumlulu-
ğu paylaştığımızda sistemin de
sağlıklı işleyeceği inancındayım. Yeni
neslin kendini iyi geliştirmesi ve hata
yapmaması gerekiyor. Çünkü her yıl
800 bin öğrenci, üniversitelerden
mezun oluyor. Türkiye’de bu kadar is-
tihdamı karşılayacak bir yapı maalesef
bulunmuyor. Bu nedenle gençler az
hata yapan bir sistem içinde olmalı.
Gençlerimizden şunu rica ediyorum.
Özellikle iş bulma hususunda rekabet
çok fazla. Ancak, iş bulunduğu

da o işi hakkıyla yapma hususunda
gerekten gayretin gösterilmesidir. Biz
işverenler, o gayreti gördüğümüzde,
yapılan hatalara gözümüzü kaparız. Ta
ki ders alınmadığını ve aynı hatalar-
ın sürekli tekrarlandığını görene
kadar... Çünkü yapılan hatalar, diğer
organizasyonların işlerini de olumsuz
etkilemekte bu da sistemin tümüne
yansımaktadır. Daha iyisini yapmak
için, hataların üzerine gidilmesi gerek-
tiğini düşünüyorum.”

Akl teri devri

Mükemmel hatalar konusunda
bilim adamlarının tecrübelerinden de
örnekler gösteren Yorgancılar, “Dü-
şününüz ki, 2 bin deney yapan ve vaz-
geçmeyen her hatasından sonra farklı
bir uygulama yapan bir bilim adamı
olmasaydı, biz ampulle tanışabilir
miydik? Edison, ‘Dehanın yüzde 99’u
ter, yüzde 1’i ilhamdır’ diyor. Tek-
noloji, insan hatasını ve emeğini her
geçen gün en aza indirmek için çok
hızlı gelişmekte. Ancak insan aklına,
dünden daha çok ihtiyaç duymaktayız.
Hatayı mükemmelle çevirecek olan
da, insanın aklını nasıl kullandığıdır.

2 bin deney yapan biri için dökü-
len terin anlamı kuşkusuz çok büyük
ama devir artık alın teri değil akıl teri
devridir” diye konuştu.

EBSO'nun mükemmel hatası

Ege Bölgesi Sanayi Odası'nın kalite yolculuğundan da örnekler veren
Ender Yorgancılar, kurumun ve üyelerinin standartlarını yükseltmeyi,
üyelerine verdiği hizmetin niteliğini arttırmayı ve bunun sürdürülebilirliğini
sağlamayı hedefleyip bu yönde sistemin sağlanması hususunda ciddi mesai
harcadığını anlattı. EBSO'nun Avrupa'daki Odaların verdiği 5 yıldızlı hizmeti
sağladığı anlamına gelen Akredite Odalar arasında ilk sırada yerini alıp
her denetimde de A düzeyindeki en yüksek notla başarısını teyit ettiğini
 vurgulayan Yorgancılar, hizmetlerini sürekli iyileştirme anlayışının, geçen yıl
KalDer'in Ege Bölgesi Kalite Başarı Ödülü'nü kazandığını söyledi.

EBSO Yönetim Kurulu Başkanı Yorgancılar, 2012'de Ege Bölgesi
Mükemmellik Ödülü'nü kazanmayı çok istediklerini belirtirken, “Sonuçta, bir
alt kategori olan başarı ödülünü aldığımızda, mükemmel bir hata yaptığımızı
 fark ettik. Doğru yoldaydık, personelimiz de yönetimimiz de çalışmalara
 sahip çıkmıştı. Ancak eksiklerimiz, yanlışlarımız çoktu. Ve pes etmedik, yine
 aday olduk. Hatalarımızı önümüze koyduk, yönetim olarak bizler de her türlü
 desteği personelimize sağladık ve bugüne geldik” dedi.

EBSO, 100 Büyük üyesini açıkladı

Ege Bölgesi Sanayi Odası, 32 yıldan bu yana “Üretimden Satışlar” kriterine göre gerçekleştirdiği çalışmanın firmaların 2013 verilerine göre değerlendirme sonuçlarını açıkladı. EBSO Yönetim Kurulu Başkanı Yorgancılar, ekonomi politikalarının reel sektör, üretim ve dışa bağımlılığı azaltıcı olmasını savundu.

Ege Bölgesi Sanayi Odası Yönetim Kurulu Başkanı Ender Yorgancılar, cumhuriyetin ilanının 100. yılının kutlanacağı 2023 yılındaki ekonomik hedeflerine ancak üretimle ulaşılabileceğine dikkat çekti. Reel sektörü dışlayıcı para ve kur politikalarının sanayicileri dış kaynak kullanmaya iterken, küresel ve ulusal gelişmelere bağlı olarak ekonomide yaşanan türbülansın maliyetinin de büyük ölçüde sanayiciler tarafından ödendiğini belirten Yorgancılar, “Makro ekonomik konjonktür ve ekonomi politikalarının reel sektör, üretim ve dışa bağımlılığı azaltıcı referanslı olarak değiştirilmemesi durumunda 2023 yılı hedeflerinin yakalanmasının ve sürdürülebilir toplumsal refah artışının gerçekleştirilmesinin mümkün olmadığını vurgulamakta fayda görüyoruz” dedi.

Devler açıklandı

Ege Bölgesi Sanayi Odası tarafından 32 yıldan bu yana devam ettirilen “Üretimden Satışlarına Göre 100

Büyük Sanayi Kuruluşu” çalışmasının sonuçları, Ege Bölgesi Sanayi Odası Yönetim Kurulu Başkanı Yorgancılar tarafından Yönetim Kurulu Üyeleri Kamil Porsuk ve Ateş Demirkalkan’ın da katıldığı toplantıyla açıklandı.

İlk 100 şirketin ilk sırasındaki isim olan Tüpraş, üretimden satışlarda Ege Bölgesi’nde 14 milyar 531 milyon 918 bin TL’lik, Türkiye genelinde ise 39 milyar 776 milyon 721 bin dolarlık üretimden satışlarla başı çekti. Onu 3 milyar 862 milyon 136 bin TL’lik üretimden satışla Petkim Petrokimya A.Ş. izlerken, üçüncü sırada yer alan Philsa Philip Morris Sabancı Sigara ve Tütüncülük A.Ş.’nin rakamı 1 milyar 826 milyon 826 bin lira oldu. İzmir Demir Çelik Sanayi 1 milyar 629 milyon 300 bin lira ile dördüncü sırada yer alırken, Abaloğlu A.Ş. Kemalpaşa Şubesi 1 milyar 396 milyon 692 bin lira ile beşinci oldu. Altıncı sırada yer alan firma isminin ve verilerinin açıklanmasını istemedi. Küçükbay Yağ A.Ş. 841 milyon 914 bin lira ile yedinci, JTI Tütün Ürünleri 754 milyon 968 bin lira ile sekizinci, Kocaer Haddecilik Aliağa Şubesi 750 milyon 263 bin lira

ile dokuzuncu, Özkan Demir Çelik ise 679 milyon 705 bin lira ile onuncu sırada yer aldı. Öte yandan, 100 firma listesindeki 4 şirket de ismini gizli tutmayı tercih etti.

2013 verilerine göre oluşturulan listede yer alan firmaların 78’i üretimlerini sadece İzmir’de yaparken 14 firmanın konsolide olduğu, 8 firmanın da üretimini Ege ağırlıklı yaptığı belirlendi. İlk 100 firma içinde 2012’ye göre 43 firmanın sırasında yükselme, 34 firmanın sırasında düşme gözlenirken 7 firma sırasını korudu, 16 firma ise listeye girdi.

EBSO’nun 100 büyük listesi, özellikle ihracat ve borçlardaki olumsuz durumun firmaların performanslarını olumsuz etkilediğini ortaya koydu. Firmaların ciroları reel olarak yüzde 1 arttı. Firmaların zararı yüzde 213 artarken, net karı yüzde 25 oranında azaldı. 100 büyük firmanın üretimden satışları sadece yüzde 5.5 arttı. Faiz giderleri yüzde 15.5 oranında yükselirken, borçlar yüzde 33.5 arttı. İstihdam yüzde 6.4 arttı. İhracat rakamı yüzde 18.7, net katma değer ise yüzde 5.2 azaldı.

Rakamlara dikkat

100 büyük firma verileri üzerinden yapılan analizlerde de şu sonuçlara ulaşıldı:

2013 yılında reel olarak 100 büyük firmanın cirosu yüzde 1, üretimden satışları ise yüzde 0,40 oranında azaldı.

İlk 10 firma, 100 büyük firmanın üretimden satışlarının yüzde 62,4'ünü karşılıyor. Dolayısıyla İzmir'de büyük firmaların üretimleri oldukça önemli düzeyde.

İhracatta ilk 10 firma, 100 büyük firmanın ihracatının yüzde 52'sini gerçekleştirdi.

İstihdamda ilk 10 firma, 100 büyük firmanın istihdamının yüzde 39'unu karşıladı.

Ar-Ge harcamalarında ilk 10 firmanın yaptığı harcama, 100 büyük firmanın Ar-Ge harcamalarının yüzde 75'ini oluşturdu.

Ar-Ge merkezlerinin kurulması ile birlikte artan Ar-Ge giderleri, yeni merkezlerin açılmamasına bağlı olarak 100 büyük firmada 2012 yılında yüzde 51,6 oranında azalırken, 2013 yılında ise Ar-Ge giderlerinde yüzde 9,4 oranında artış gerçekleşti.

Ar-Ge merkezi kurmada gerekli istihdam sayısının 50'den 30'a indirilmiş olması çok önemli bir adım olsa da, bu alanda hem niceliksel hem de niteliksel yeni adımlara ihtiyaç olduğu da ortaya konulmuş oldu.

2012 yılında üretimden satışlar yüzde 9, ciro yüzde 8,3 oranında artarken 2013 yılında bu rakamlardaki artış sırasıyla sadece yüzde 5,5 ve yüzde 4,9'da kaldı.

Hem üretim içinde ithalatın payının hem de üretim içindeki ihracatın payının azalıyor olmasının gerisinde kur artışları ve iç talep çekişli büyümenin etkisi bulunuyor.

100 dolarlık üretim için firmalar 55,5 dolarlık mal ithal etti. Bu, önceki yıla göre düşük bir oran olmakla birlikte dış girdi bağımlılığının, dolayısıyla içeride yaratılan katma değer düşüklüğünü ortaya koydu.

EBSO üyeleri 2012 yılında, 100 dolarlık üretimin, 35 dolarını, 2013

EBSO 100 BÜYÜK FİRMA DEĞERLENDİRMESİ

	CARİ DEĞİŞİM (%)			REEL DEĞİŞİM (%)		
	2011/2012	2010/2013	2012/2013	2011/2012	2010/2013	2012/2013
Üretimden Satışlar	8,9	39,6	5,5	1,84	13,54	-0,40
Özermaye	-11,2	-11,9	3,1	-16,91	-28,30	-2,64
Net Aktif	-3,1	23,6	21,3	-9,38	0,56	14,49
Faiz Giderleri	-16,2	28,9	15,5	-21,61	4,85	9,04
Bilanço Zararı	-29,2	260,4	213,6	-33,76	193,17	196,01
Borçlar	3,2	56,5	33,5	-3,46	27,34	26,07
Toplam Ciro	8,3	40,3	4,9	1,30	14,14	-1,00
Net Katma Değer	-3,3	4,6	-5,2	-9,50	-14,94	-10,53
Net Kar	-6,9	-20,7	-25,4	-12,90	-35,48	(29,61)
Ar-Ge Gideri	-51,6	-37,9	9,4	-54,74	-49,50	3,29

100 BÜYÜK FİRMADA ÜRETİMDEN SATIŞLAR

Sektör	Firma Sayısı	Üretimden Satışlar (TL)	Toplam Üretim İçindeki Pay (%)
Kimya ve Kimyasal Ürünler	16	21.023.607.474	48,2
Gıda Sanayi	26	8.482.450.454	19,4
Demir-Çelik, Metal ve Maden, Toprak, Mermer ve Taşit ve Otomotiv Yan	12	4.645.504.314	10,6
Tekstil ve Deri Ürünler	9	3.037.456.373	6,9
Kağıt ve Basım Sanayi	9	2.127.323.124	4,9
Çeşitli İmalat Sanayi	10	1.490.532.187	3,4
Makine Sanayi	8	902.522.175	2
İnşaat Sanayi	1	645.510.480	1,4
Ağaç ve Mobilya Sanayi	3	503.241.210	1,1
Elektrik-Elektronik Sanayi	3	490.320.355	1,1
Ağaç ve Mobilya Sanayi	2	160.737.024	0,3
Elektrik-Elektronik Sanayi	1	91.630.887	0,2
TOPLAM	100	43.600.836.057	100

yılında 29 dolarını ihraç ederken, Türkiye genelinde bu rakam 27 dolar olarak gerçekleşti. EBSO üyesi sanayiciler böylelikle dışa daha fazla açık olduklarını gösterdi.

EBSO üyelerinin üretimlerinin ciro içindeki oranı yüzde 95 iken, Türkiye geneli yüzde 84'de kaldı. İzmirli sanayiciler üretirken ihracat yapma konusunda Türkiye ortalamasının üstüne çıktı.

İlk 100 büyük firmanın ihracatı yüzde 18,7, ithalatı da yüzde 3,7 oranında geriledi. Daralan küresel piyasalarda, alternatif pazar bulma konusunda EBSO üyelerinin 2013 yılında oldukça zorlandıkları ve bunda AB pa-

zarının ana etken olduğu belirtildi. Dış ticaret dengesinin yeniden açılmaya başlaması üzdü.

2012'ye göre 2013'te; elektrik ve elektronik sanayi net ithalatçılıktan net ihracatçılığa geçiş yaparken, taşıt sanayi ve tekstil net ihracatçılar arasında yine ilk iki sırada yerini aldı.

Üretimden satışlar içinde dış ticaretin sektörel payı incelendiğinde; taşıt ihracatının üretimden satışlar içindeki payı yüzde 85, 2012 yılı verilerine göre tekstil ve deri ürünlerinin payı azalarak yüzde 65, demir çelik ve metalin payı artarak yüzde 54 olarak gerçekleşti. Üretimden satışlar içinde ithalatın payı; en fazla kimya ve kimya-

sal ürünlerde gözlemlendi.

2012 yılında 100 büyük firmada istihdam yüzde 6,4 oranında azalırken 2013 yılında firmalar bu açığı büyük ölçüde kapattı ve istihdam yeniden yüzde 64 oranında arttı.

Aktif karlılık ve özsermaye karlılık oranında 2009 ile birlikte başlayan artış eğilimi, 2013 yılında dış kaynaklara yönelme, kur zararı, küresel ve ulusal ekonomik türbülans gibi nedenlerle bozuldu.

Borç ve özsermaye oranında 2013 ile birlikte riskin artarak devam ettiği görüldü.

Satış karlılığında 2011 ile başlayan azalma eğilimi 2013 yılında da devam etti. Artan satışlara rağmen, firmaların azalan karlılıkları, işletmelerini büyütme, yeni yatırımlara yönelme, hatta bu alanda faaliyete devam etme konusunda iş dünyasının biraz daha çekingen davranmasına neden oluyor. Nitekim özel sektör yatırım harcamalarının 2012 yılında yüzde 4,9 oranında gerilemesi ve 2013 yılında da sadece binde 7 oranında artması bu durumu teyit ediyor.

Döviz darbesi

EBSO Yönetim Kurulu Başkanı Yorgancılar, hem 100 Büyük sonuçlarını hem de bunda etkili olan genel ekonomik değerlendirmesinde, ABD'deki likidite azaltım kararının,

2013'te Türkiye ekonomisi ve sanayi sektörü

- Büyümenin itici gücü olan imalat sanayi üretiminin kaydettiği yüzde 3.8'lik artış, arzu edilen rakamların gerisinde kaldı.
- 2013 yılında iç talepteki büyümeye ihracat eşlik etmedi ve iç-dış talep boyutunda dengesiz büyüme yaşandı.
- İmalat sanayi ihracatı kur artışlarına rağmen yılın ikinci çeyreğinden itibaren ve yıl bütününde geriledi. İthalat düzenli ve yüksek oranlı artışlar kaydetti.
- Yurt içindeki faizlerin dünya geneline oranla yüksekliği nedeniyle özel sektör dış kaynak kullanmaya devam etti. Özel sektörün 267 milyar dolara ulaşarak rekor seviyeye ulaşan dış borcu, ülkenin en önemli risklerinden birini oluşturdu.
- İstihdam istikrarlı olarak artış gösterdi. Emek verimliliğinde yılın bütünü itibarıyla gerileme yaşandı.
- 2013; Sanayi sektörünün daha çok iç talebe yöneldiği, yani daha çok ithal girdi kullanarak iç taleple büyüdüğü bir yıl oldu.

derecelendirme kuruluşlarının kırılgan ülkeler arasında Türkiye'yi almasının, Ortadoğu'daki olumsuz gelişmeler gibi etkenlerin olumsuz etkilerine dikkat çekti.

ISO 500 büyük ile EBSO çalışmasının sonuçlarının örtüşüğünü, İzmirli sanayicilerin ülkenin dev firmalarından farklı bir yapı içinde olmadığını söyleyen Yorgancılar, şöyle konuştu:

"Zararın ana kaynağına baktığımızda yüzde 68 oranında kambiyo zararlarından oluştuğunu görmekteyiz. Bu da uzun yıllardır uygulanan reel

sektörü dışlayıcı para ve kur politikalarının sanayicileri dış kaynak kullanmak zorunda bırakmasıyla ilgilidir. Bu durum ayrıca rekabetçi kur politikası uygulanması talebimizin anlamlılığını da açıkça ortaya koyuyor. Dolayısıyla sanayicileri açık döviz pozisyonunda kalmaya iten makro koşulların değiştirilmesi konusunda ekonomi yönetiminin daha fazla çaba harcaması gerekiyor. Faiz oranlarının 2013'te yüzde 14-15 bandına oturması maliyetleri artırdı. Sanayici 'kurlar artmayacak, buna göre yatırım yapalım' diyor. Ancak kur bir

yılda yüzde 20 artınca böyle bir zarar ortaya çıkıyor. Bankaların kar ettiği noktada reel sektör ters yönde bir tepki vermektedir. Kar marjlarının finans kesiminde artarken reel sektörde daralması üretimin sürdürülebilirliği ve üretici olarak kalabilmek açısından ciddi bir motivasyon sorununa işaret etmektedir.”

Fasona yönelme var

Bir diğer dikkat çekici gelişmenin de “net katma değerde yaşanan yüzde 10'luk reel gerileme” olduğunu belirten Yorgancılar, “Ciro ve üretimden satışlarda reel artış yaşanırken, net katma değer azalması firma dışı, yerli ve ithal girdi payındaki artışa, bir anlamda da fasona yönelmeye işaret etmektedir” diye konuştu.

Faiz yavaş inmeli

Merkez Bankası'nın faiz artışları nedeniyle bankaların da faiz artırdığını dile getiren Yorgancılar, “MB'nin elinde bazı enstrümanlar var. Onları çok iyi kullanması gerekiyor. Sonsuz bir finans kaynağı yok. MB faizi artırdığı oranda aşağıya indiremez. Çünkü Amerikan Merkez Bankası, Avrupa Merkez Bankası var. Faizi yüzde 0.75 artırıyor, yüzde 0.25 azaltabilir. Zaten şu anda onu uyguluyorlar” dedi.

Ender Yorgancılar, imalat sanayi büyüdüğü zaman ekonominin büyüdüğüne dikkat çekerken, özel sektörün binde 7 gibi yatırım yaptığı bir dönemden geçildiğini, 2013'te düşük olsa bile sanayi üretiminin arttığını kaydetti.

Zeybekci'ye teşvik raporu

İzmir'in teşvik sorununa da vurgu yapan Yorgancılar, şu görüşleri dile getirdi:

“Sanayici yatırım yaparken teşviği vermeli. Ama kazandıktan sonra vergisini ödemeli. TOKİ toplu konut yerine fabrika yapsın, sanayiciye taksitle versin. İzmir'de altyapısı bitmiş organize sanayi bölgelerinde 7.2 milyon metrekare arsa var. Ama sanayici teşvik nedeniyle başka illere gidiyor. Ekonomi Bakanımız Nihat Zeybekci'ye bu konuları aktardığımda yeni bir teşvik hazırlığı yapmamı istedi. Çiçeğin yüzde

70'ini üreten Bayındır'da buna ilişkin teşvik yok. Ödemiş'te, Tire'de süt ürünlerine ilişkin teşvik yok. Sektör bazlı, ilçe bazlı bir teşvik sistemi hazırlayıp yeni baştan hayata geçirilerek devreye alınması gerekiyor.”

Seçim ekonomisi olmasın

Ender Yorgancılar, Cumhurbaşkanlığı seçiminin zamanında yapılmasının önemli olduğunu belirterek, “Demokrasilerde seçimler olmak zorunda. 2015'te genel seçimler olacak. Her ortamda seçimler zamanında yapılmalı. Seçim ekonomileri olduğu takdirde maalesef ekonomi konuşulmuyor. Türkiye Ağustos ayında seçimi yapacak. Yeni Cumhurbaşkanını seçip herkes işine gücüne bakacak” dedi.

Komşudaki savaş etkiledi

Türkiye'nin komşularında yaşanan iç savaşın ihracatı olumsuz etkilediğini

belirten Demirtaş, “Suriye ile ihracat 2.7 milyar liradan 350-400 milyon dolara kadar düştü. Çok enteresan bir coğrafyadayız. Irak ve Suriye'de iç savaş var. Ermenistan ile ilişkimiz yok. Irak bizim için son derece önemli bir pazar. İnşaat ve enerji sektörüyle ilgili yatırımlar var. Bu ülkelerin bir önce normale dönmesini temenni ediyoruz” diye konuştu.

Türkiye'nin cari açığına yol açan en önemli nedenlerden biri enerji olduğunu ifade eden Yorgancılar, Türkiye'nin 2023'te 10 büyük ekonomi içine girmesi için 160 milyar dolarlık enerji yatırımı yapması gerektiğini söyledi. Ar-Ge harcamalarının çok düşük olduğunu belirten Yorgancılar, eğitim sisteminin uygulamalı sınıf geçme sistemini temel alacak şekilde revize edilmesi gerektiğine dikkat çekti.

2013 YILI 100 BÜYÜK FIRMA DEĞERLENDİRMESİ

Sektör	Ihracat (Milyon \$)	Ihracat Pay (%)	İthalat (Milyon \$)	İthalat Pay (%)	Dış Ticaret Açığı
MADEN, TOPRAK, MERMER ve CAM SANAYİ	279	4,2	147	1,2	132
GIDA SANAYİ	1.149	17,1	1.031	8,1	118
TEKSTİL VE DERİ ÜRÜNLERİ SANAYİ	607	9,1	145	1,1	462
AĞAÇ VE MOBİLYA SANAYİ	23	0,3	2	0	21
KAĞIT VE BASIM SANAYİ	151	2,3	158	1,2	-7
KİMYA VE KİMYASAL ÜRÜNLER SANAYİ	1.956	29,2	9.553	75,0	-7.597
DEMİR-ÇELİK, METAL VE DÖKÜM SANAYİ	1.333	19,9	1.090	8,6	243
MAKİNA SANAYİ	115	1,7	85	0,7	30
ELEKTRİK-ELEKTRONİK SANAYİ	25	0,4	15	0,1	10
İNŞAAT SANAYİ	71	1,1	27	0,2	44
ÇEŞİTLİ İMALAT SANAYİ	49	0,7	-	-	49
TAŞIT VE OTOMOTİV YAN SANAYİ	945	14,1	484	3,8	461
TOPLAM	6.703	100,0	12.737	100,0	-6.034

Sektör	Ihracat / Üretimden Satış (%)	İthalat / Üretimden Satış (%)
MADEN, TOPRAK, MERMER ve CAM SANAYİ	17	9,3
GIDA SANAYİ	26	22,9
TEKSTİL VE DERİ ÜRÜNLERİ SANAYİ	65	20,2
AĞAÇ VE MOBİLYA SANAYİ	30	2,2
KAĞIT VE BASIM SANAYİ	33	32,7
KİMYA VE KİMYASAL ÜRÜNLER SANAYİ	18	86,8
DEMİR-ÇELİK, METAL VE DÖKÜM SANAYİ	54	42,1
MAKİNA SANAYİ	43	32,3
ELEKTRİK-ELEKTRONİK SANAYİ	52	30,6
İNŞAAT SANAYİ	26	9,9
ÇEŞİTLİ İMALAT SANAYİ	14	-
TAŞIT VE OTOMOTİV YAN SANAYİ	85	43,3
ORTALAMA	38	27,7

EGE BÖLGESİ SANAYİ ODASI'NIN 2013 YILI ÜRETİMDEN SATIŞLARINA GÖRE 100 BÜYÜK SANAYİ KURULUŞU

SIRASI	FİRMA ÜNVANI	EGE BÖLGESİ ÜRETİMDEN SATIŞLAR (NET) (BİN TL)	TÜRKİYE ÜRETİMDEN SATIŞLAR (NET) (BİN TL)	NET SATIŞ HASILATI (CİRO) (BİN TL)	DÖNEM KAR VEYA ZARARI (BİN TL)	NET AKTİF TOPLAMI (BİN TL)	ÖZKAYNAK (BİN TL)	İHRACAT (BİN \$)
1	TÜPRAŞ A.Ş.İZMİR RAF. MÜD (Kons.)	14.531.918	39.776.721	-	-	-	-	-
2	PETKİM PETROKİMYA A.Ş.	3.862.136	3.862.136	4.169.955	88.855	2.827.283	1.344.997	815.543
3	PHILSA PHILIP MORRIS A.Ş.	1.826.826	1.826.826	1.922.162	760.650	2.645.693	965.243	109.283
4	İZMİR DEMİR ÇELİK A.Ş.	1.629.300	1.629.300	1.711.429	-108.857	1.429.587	403.150	495.148
5	ABALIOĞLU A.Ş. KEMALPAŞA ŞB. (Kons.)	1.210.392	1.396.692	-	-	-	-	-
6	X	XX	XX	-	-	-	-	-
7	KÜÇÜKBAY YAĞ A.Ş.	841.914	841.914	856.043	XX	XX	XX	96.714
8	JTI TÜTÜN ÜRÜNLERİ A.Ş.	754.968	754.968	756.661	95.640	1.046.165	301.441	100.945
9	KOCAER HADDECİLİK A.Ş. ALIĞA ŞB.	750.263	750.263	753.938	3.190	383.839	96.772	173.891
10	ÖZKAN DEMİR ÇELİK A.Ş.	679.705	679.705	764.596	-3.943	1.204.467	293.410	205.295
11	KARAKAŞ ATLANTİS A.Ş.	645.510	645.510	868.527	1.674	195.446	106.908	49.016
12	CMS JANT VE MAKİNA SANAYİİ A.Ş.	558.203	558.203	576.141	21.519	414.519	110.876	220.831
13	PINAR ENTEGRE ET VE UN A.Ş.	480.917	480.917	481.044	44.426	296.926	194.617	5.084
14	KARDEMİR LTD. ŞTİ. ALIĞA ŞB.	436.481	436.481	466.226	1.757	294.601	92.818	204.508
15	DELPHIAUTOMOTIVELTD. ŞTİ. ESBAŞ ŞB. (Kons.)	436.061	1.086.793	-	-	-	-	-
16	PINAR SÜT A.Ş. (Kons.)	434.478	808.643	-	-	-	-	-
17	KOZA ALTIN İŞLETMELERİ A.Ş. (Kons.)	407.782	931.772	-	-	-	-	-
18	AKDENİZ KİMYA A.Ş.	399.586	399.586	399.685	XX	428.297	185.536	99.980
19	POLİNAS PLASTİK A.Ş.	398.468	398.468	416.926	-30.597	405.864	113.726	55.355
20	İMBAT MADENCİLİK A.Ş.	363.913	363.913	369.724	65.487	217.843	170.073	0
21	HUGO BOSS LTD. ŞTİ.	355.935	355.935	359.088	17.456	180.918	115.685	165.613
22	HİDROMEK A.Ş. ESBAŞ ŞB. (Kons.)	XX	XX	XX	XX	XX	XX	XX
23	ÇEBİTAŞ DEMİR ÇELİK END. A.Ş.	327.309	327.309	328.378	-10.172	171.221	144.586	0
24	BATIÇİM A.Ş.	323.429	323.429	342.899	60.290	568.675	430.931	14.394
25	GATES POWERTRAIN LTD. ŞTİ.	305.796	305.796	308.594	32.840	172.590	117.720	159.984
26	POLİBAK PLASTİK FİLM A.Ş.	301.901	301.901	302.003	XX	XX	XX	38.830
27	ANADOLU EFES A.Ş. İZMİR ŞB. (Kons.)	XX	XX	-	-	-	-	-
28	NORM CİVATA SAN. VE TİC. A.Ş.	277.322	277.322	279.148	49.271	226.719	185.689	53.582
29	DYO BOYA FABRİKALARI A.Ş. (Kons.)	277.035	531.579	-	-	-	-	-
30	AGROMEY GIDA A.Ş.	253.367	253.367	256.931	XX	473.076	XX	31.724
31	EGE SERAMİK SANAYİ A.Ş.	251.263	251.263	253.348	32.853	279.053	170.079	46.888
32	KLİMASAN KLİMA A.Ş.	249.985	249.985	252.175	19.611	322.902	62.364	70.508
33	TÜRK TUBORG A.Ş.	246.058	246.058	262.423	32.108	650.219	437.919	36.126
34	ÇAMLI YEM A.Ş.	242.146	242.146	245.874	-14.203	210.295	43.744	19.530
35	T.T.L. TÜTÜN A.Ş.	237.967	237.967	271.753	XX	XX	XX	125.195
36	SUN TEKSTİL A.Ş.	237.911	237.911	249.336	XX	129.786	54.986	123.485
37	ÜNİTEKS TEKSTİL GIDA A.Ş. (Kons.)	237.723	264.137	-	-	-	-	-
38	SOCOTAB SAN. VE TİC. A.Ş.	236.009	236.009	236.188	XX	243.222	74.360	98.670
39	ALLIANCE ONE TÜTÜN A.Ş.	224.427	224.427	224.427	XX	291.838	XX	85.982
40	ÇİMENTAŞ T.A.Ş. (Kons.)	223.039	325.872	-	-	-	-	-
41	BAK AMBALAJ A.Ş.	214.084	214.084	215.636	4.248	191.891	76.431	93.853
42	CMS JANT SANAYİ A.Ş.	204.161	204.161	221.844	-32.613	302.371	116.613	98.313
43	EGE ENDÜSTRİ VE TİC. A.Ş.	201.760	201.760	206.340	35.799	167.947	110.078	63.215
44	OPET FUCHS MADENİ YAĞ SAN. VE TİC. A.Ş.	197.670	197.670	234.877	7.949	225.036	64.119	6.153
45	EGE PROFİL TİC. VE SAN. A.Ş. (Kons.)	XX	289.139	-	-	305.459	-	-
46	ALİĞA ÇAKMAKTEPE A.Ş.	167.412	167.412	167.412	-131.418	416.732	-148.109	0
47	CEVHER JANT SANAYİ A.Ş.	165.389	165.389	171.265	21.229	188.632	98.808	66.768
48	CEVHER DÖKÜM SANAYİ A.Ş.	159.534	159.534	161.357	XX	314.773	112.905	82.127
49	EKOTEN TEKSTİL A.Ş.	152.583	152.583	203.409	XX	XX	XX	1.768
50	SUNEL TİCARET T.A.Ş.	147.800	147.800	157.787	117	314.391	80.099	69.889

EGE BÖLGESİ SANAYİ ODASI'NIN 2013 YILI ÜRETİMDEN SATIŞLARINA GÖRE 100 BÜYÜK SANAYİ KURULUŞU

SIRASI	FİRMA ÜNVANI	EGE BÖLGESİ ÜRETİMDEN SATIŞLAR (NET) (BİN TL)	TÜRKİYE ÜRETİMDEN SATIŞLAR (NET) (BİN TL)	NET SATIŞ HASILATI (CİRO) (BİN TL)	DÖNEM KAR VEYA ZARARI (BİN TL)	NET AKTİF TOPLAMI (BİN TL)	ÖZKAYNAK (BİN TL)	İHRACAT (BİN \$)
51	ÖRGEN GIDA SAN. TİC. A.Ş.	144.991	144.991	145.288	14.652	82.200	36.400	4.100
52	VE-GE HASSAS KAĞIT A.Ş.	144.908	144.908	148.111	22.895	118.687	101.084	2.829
53	ÇİMBETON A.Ş.	144.813	144.813	144.813	5.535	61.939	30.212	0
54	EGE GÜBRE SANAYİ A.Ş.	144.497	144.497	201.194	-8.436	238.932	109.785	967
55	X	XX	XX	XX	3.139	117.360	28.368	40.733
56	OSMAN AKÇA A.Ş.	130.028	130.028	134.997	-22.205	250.509	12.402	61.576
57	EGEPLAST A.Ş.	124.946	124.946	134.617	3.572	158.252	62.635	21.749
58	ALKİM KAĞIT A.Ş.	117.369	117.369	119.851	5.824	135.337	91.162	2.034
59	AKG GAZBETON İŞLETMELERİ SAN. VE TİC. A.Ş.	115.790	115.790	121.156	2.882	179.321	78.897	4.255
60	ROTEKS TEKSTİL A.Ş. (Kons.)	112.083	117.982	-	-	-	-	-
61	VİKİNG KAĞIT A.Ş.	111.862	111.862	112.613	-32.303	93.859	-50.109	14.574
62	DYO MATBAA MÜREKKEPLERİ SAN. VE TİC. A.Ş.	107.562	107.562	108.033	-4.689	92.373	6.047	3.612
63	AGROBEST GRUP TARIM İLAÇ. A.Ş.	106.294	106.294	106.947	7.006	123.826	33.522	11.028
64	TEZOL TÜTÜN A.Ş.	106.055	106.055	107.839	17.479	87.250	44.712	16.613
65	BTM BİTÜMLÜ TECRİTAŞ.	105.630	105.630	120.663	5.278	89.066	41.262	12.890
66	S.S. TARIŞ ZEYTİN VE ZEYTİNYAĞI T.S.K BİRLİĞİ	99.239	99.239	99.511	-13.656	217.514	30.075	18.451
67	MAYTEKS ÖRME A.Ş.	98.808	98.808	101.309	XX	69.208	38.437	25.214
68	BAĞ YAĞLARI T.A.Ş.	97.712	97.712	105.810	4.275	71.015	13.074	3.312
69	SARIGÖZOĞLU A.Ş. (Kons.)	96.972	120.852	-	-	-	-	-
70	TYH TEKSTİL A.Ş.	96.168	96.168	135.564	5.852	132.808	41.022	60.700
71	S.S. TARIŞ ÜZÜM T.S.K. BİRLİĞİ	94.743	94.743	115.247	-21.072	260.245	24.667	39.905
72	EGE FREN A.Ş.	94.616	94.616	104.233	3.289	53.411	18.060	26.788
73	X	XX	XX	XX	XX	XX	XX	XX
74	KAPLAMIN AMBALAJ A.Ş.	92.917	92.917	95.105	-1.653	65.141	19.515	4.256
75	İZMİR SENKROMEÇ A.Ş.*	92.682	92.682	99.028	895	114.609	11.031	15.986
76	BAYLAN ÖLÇÜ ALETLERİ SAN. VE TİC. LTD. ŞTİ.	91.631	91.631	91.690	6.227	68.668	45.947	24.865
77	VERDE YAĞ BESİN MADDELERİ SAN. VE TİC. A.Ş.	86.408	86.408	114.758	134	46.605	2.343	28.410
78	ZF LEMFÖRDER AKS A.Ş.	82.702	82.702	83.221	XX	66.696	13.685	30.892
79	KONFOR DAYANIKLI TÜK. MALL. SAN. TİC. A.Ş.	82.390	82.390	84.876	-6.663	109.516	27.177	9.335
80	K.F.C. GIDA A.Ş.	82.145	82.145	94.236	3.880	79.625	27.331	42.932
81	YÜKSEL TEZCAN A.Ş.	79.944	79.944	80.022	1.258	136.701	32.199	8.511
82	X	XX	XX	XX	XX	XX	XX	XX
83	YATPA DAYANIKLI TÜKETİM MALL. SAN. TİC. A.Ş.	78.347	78.347	86.824	2.734	86.799	39.239	13.913
84	İZELTAŞ SAN. VE TİC. A.Ş.	73.706	73.706	86.980	12.775	120.728	39.328	11.172
85	TEKNOPET PLASTİK A.Ş.	73.503	73.503	73.503	-98	62.090	18.218	286
86	STP GIDA SAN. VE TİC. A.Ş.	XX	XX	86.167	XX	XX	XX	XX
87	ATAER ENERJİ A.Ş.	72.923	72.923	129.156	-9.825	93.248	26.771	0
88	PÜTAŞ PAMUK SANAYİ A.Ş.	70.089	70.089	70.193	1.201	XX	XX	1,162
89	FARBE TEKSTİL SAN. TİC. A.Ş.	64.975	64.975	66.107	10.692	33.492	17.793	0
90	HATSAN SİLAH LTD. ŞTİ.	64.653	64.653	64.764	9.385	55.756	15.227	33,491
91	BAREKS PLASTİK A.Ş.	64.409	64.409	65.508	3.091	49.632	17.092	10,796
92	BATI BASMA SANAYİ A.Ş.	64.257	64.257	66.093	XX	XX	XX	19,576
93	TUKAŞ GIDA A.Ş. (Kons.)	62.172	136.027	-	-	-	-	-
94	KÜTAŞ TARIM ÜRÜNLERİ DIŞ TİC. VE SAN. A.Ş.	61.349	61.349	61.417	2.135	56.949	23.504	31,933
95	BARAN AMBALAJ SAN. VE TİC. A.Ş.	59.260	59.260	59.934	1.044	47.110	24.061	12,585
96	TPI-KOMPOZİT KANAT SAN. TİC. A.Ş.	57.548	57.548	57.548	-23.482	61.682	11.906	17,242
97	KAR-EL DEMİR TEL SAN. VE TİC. LTD. ŞTİ.	56.571	56.571	64.079	288	38.954	11.177	21,755
98	SÜPERPAK AMBALAJ SAN. VE TİC. A.Ş.	XX	XX	XX	XX	XX	XX	XX
99	MC CORMICK KÜTAŞ-GIDA SAN. VE DIŞ TİC. A.Ş.	55.625	55.625	56.062	8.950	40.141	25.180	12,145
100	AKG YALITIM VE İNŞ. MALZ. A.Ş.	55.318	55.318	55.567	326	144.616	77.332	9.875

500 Büyük'te EBSO'dan 59 üye

İstanbul Sanayi Odası tarafından açıklanan 2013 yılı Türkiye'nin 500 Büyük Sanayi Kuruluşu'na Ege Bölgesi Sanayi Odası üyesi firmalar damga vurdu. EBSO üyesi 59 sanayi kuruluşu İSO'nun açıkladığı 500 Büyük Sanayi Kuruluşu listesine girdi. Merkezi İstanbul, Ankara ve ya başka şehirlerde olup, aynı zamanda üretimleri İzmir'de olan firmalar dikkate alınarak gerçekleştirilen 500 büyük çalışmasında, geçen sene listede olmayan 7 EBSO üyesi firma da yer aldı. 500 Büyük Sanayi Kuruluşu'nun yüzde 13'ünü EBSO üyesi firmaların oluşturduğu listede ayrıca EBSO'nun ilk 100 listesine giren 44 firmanın da 500 büyük listesine girme başarısı gösterdiği görüldü.

EBSO Yönetim Kurulu Başkanı Ender Yorgancılar, 500 Büyük Sanayi Kuruluşu ile ilgili verilerin detaylı incelenmesi sonunda özkaynak yapısı yetersiz olan reel sektör firmalarının gerek işletme sermayesi gerekse yatırımlar için borçlanmaya mecbur kaldığını, karlılıkların azaldığını belirterek, "Yüzde 5'in üstünde büyümesi gereken Türkiye, yüzde 4'e zor ulaşabiliyorsa, ekonominin yaratacağı istihdam da sınırlı kalabilecektir. O nedenle üretime dayalı ve istihdamı destekleyen büyüme politikalarının hayata geçirilmesi gerektiği inancındayız. Bu kapsamda da yenilenmesini beklediğimiz teşvik sistemi büyük önem taşımaktadır. Böylesi bir dönemde sanayicinin yeni bir heyecana ihtiyacı olduğunun altını çizmek isterim" dedi.

Geçtiğimiz yıl 58 üye

Geçen sene 58 üyenin listeye dahil olduğunu kaydeden Yorgancılar, "Söz konusu 44 üyemiz, İSO'nun 500 büyük listesindeki üretimden satışların yüzde 10'unu, net karın yüzde 9,6'sını, net aktifin yüzde 6,6'sını özsermayenin yüzde 5,6'sını, ihraca-

tın yüzde 8,6'sını gerçekleştirdi. Bu kapsamda baktığımızda; 2013 yılında imalat sanayindeki tek haneli büyümenin, artan kurların, azalan ihracatın yansımalarını görüyoruz. Özellikle Türkiye genelinde yüzde 18 oranında artan özel sektörün borcu ve yüzde 23 oranında artan özel sektörün yurtdışından aldığı kredi borcu firmalarımızın bilançolarına da olumsuz yansımıştır. Artan faiz oranları karşısında firmalarımızın faiz giderlerinde de artış söz konusudur" diye konuştu.

İhracat performansları

500 Büyük firmanın Üretimden Satışlarının 2012 yılına oranla yüzde 7,4, cirolarının ise yüzde 8,2 artarken, EBSO'nun 100 Büyük çalışmasında ise firmaların üretimden satışlarının yüzde 5,5, cirolarının ise yüzde 4,9 arttığının ortaya konduğunu ifade eden Yorgancılar şunları söyledi:

"500 büyük firmanın ihracatı binde 7 azalırken, 100 büyük üyemizin ihracatları bir önceki yıla göre yüzde (-) 18,7 azalmıştır. Çalışan sayısı açısından baktığımızda 500 Büyük firmanın Çalışan Sayısı 2012 yılına oranla yüzde 4,2 artarken, 100 Büyük firmamızda da yüzde 6,2 artış söz konusudur. 32 yıldır yapmakta olduğumuz Odamızın çalışmasında özellikle son yıllarda mali yapıdaki bozulmayı çok net görmekteyiz. Özkaynak yapısı yetersiz olan reel sektör, gerek işletme sermayesi gerekse yatırımlar için borçlanmaya mecbur kalmaktadır. 500 Büyük firmanın borç/özkaynak oranı yüzde 132,4 iken, EBSO'nun 100 büyük firmasında son yılların en yüksek seviyesine ulaşarak yüzde 191,4'e gelmiştir."

Üretimin sürdürülebilirliği

Kurlardaki dalgalanmalar dikkate alındığında reel sektörün döviz pozisyon açığının yarattığı risklere değinen Yorgancılar, "Gerçekçi değerlendirilmiş, istikrarlı kur politikası bu anlamda çok önemlidir. Finansman baskısı altında,

üretimin sürdürülebilirliği sorunu ile karşı karşıyayız. Firmalarımızın dönem karı, her geçen yıl azalarak devam etmektedir. Artan satışlara rağmen, firmalarımızın azalan karlılıkları, işletmelerini büyütme, yeni yatırımlara yönelme, hatta bu alanda faaliyete devam etme konusunda iş dünyasının biraz daha çekingen davranmasına neden olmaktadır. 500 büyük firmada 2013 yılında zarar eden firma sayısı 63'den 129'a, 100 büyük üyemizde 16'dan 26'ya çıkmıştır. Yani her iki çalışmada da görmekteyiz ki, her 4 büyük firmadan biri zarar etmektedir" dedi.

Yeni bir modele ihtiyaç var

Yüzde 5'in üstünde büyümesi gereken Türkiye'nin, yüzde 4 büyüme oranı ile istihdam sorununa çare bulamayacağını vurgulayan EBSO Yönetim Kurulu Başkanı Ender Yorgancılar, çözümün üretim ve istihdam dostu büyümeyi destekleyen bir teşvik sisteminde yattığını dile getirdi. Yorgancılar, "Yüzde 5'in üstünde büyümesi gereken Türkiye, yüzde 4'e zor ulaşabiliyorsa, ekonominin yaratacağı istihdam da sınırlı kalabilecektir.

O nedenle üretime dayalı ve istihdamı destekleyen büyüme politikalarının hayata geçirilmesi gerektiği inancındayız. Bu kapsamda da yenilenmesini beklediğimiz teşvik sistemi büyük önem taşımaktadır. Böylesi bir dönemde sanayicinin yeni bir heyecana ihtiyacı olduğunun altını çizmek isterim.

Yaşanan ekonomik ve sosyo-politik gelişmeler, insan-istihdam-üretim-kalkınma düzleminde yeni bir modele, bu modelin merkezine de inovasyon bazlı sanayileşmenin konulmasına ihtiyaç bulunduğunu açık bir şekilde ortaya koymaktadır. Listeye giren her bir üyemizi tebrik ediyor, ülkeye olan katkılarının üretimlerinin, karlarının artarak devamını diliyorum" diye konuştu.

İSO 500 BÜYÜK'TE EBSO ÜYESİ FİRMALAR

2012	2013	FİRMA
1	1	TÜPRAŞ-Türkiye Petrol Rafinerileri A.Ş.
13	11	PETKİM Petrokimya Holding A.Ş.
20	21	Milangaz LPG Dağıtım Tic. ve San. A.Ş.
31	33	Coca-Cola İçecek A.Ş.
36	31	Philsa Philip Morris Sabancı Sigara ve Tütüncülük San. ve Tic. A.Ş.
41	38	İzmir Demir Çelik Sanayi A.Ş.
44	58	Banvit Bandırma Vitaminli Yem Sanayii A.Ş.
52	52	Abalıoğlu Yem-Soya ve Tekstil Sanayi A.Ş.
63	67	Tüpraş Metal Madencilik San. ve Tic. A.Ş.
69	78	Delphi Automotive Systems Ltd. Şti.
75	76	C.P. Standart Gıda San. ve Tic. A.Ş.
79	86	Keskinoğlu Tavukçuluk ve Damızlık İşletmeleri San. Tic. A.Ş.
80	91	Tezcan Galvanizli Yapı Elemanları San. ve Tic. A.Ş.
82	72	Koza Altın İşletmeleri A.Ş.
83	64	Ege Çelik Endüstrisi San. ve Tic. A.Ş.
84	68	Anadolu Efes Biracılık ve Malt Sanayii A.Ş.
91	110	Küçükbaş Yağ ve Deterjan Sanayi A.Ş.
92	184	Karakaş Atlantis Kıymetli Madenler Kuyumculuk Telekomünikasyon San. ve Tic. A.Ş.
94	100	Türk Henkel Kimya San. ve Tic. A.Ş.
96	104	Pınar Süt Mamülleri Sanayi A.Ş.
104	89	JTI Tütün Ürünleri Sanayi A.Ş.
106	95	Kocaer Haddencilik San. ve Tic. A.Ş.
119	98	Özkan Demir Çelik Sanayi A.Ş.
124	123	Hidromek-Hidrolik ve Mekanik Makina İmalat San. ve Tic. A.Ş.
141	162	CMS Jant ve Makina Sanayii A.Ş.
143	180	Koroza Ambalaj San. ve Tic. A.Ş.
156	221	Schneider Elektrik San. ve Tic. A.Ş.
157	173	DYO Boya Fabrikaları San. ve Tic. A.Ş.
178	192	Pınar Entegre Et ve Un Sanayii A.Ş.
193	183	Olmüksan International Paper Ambalaj San. ve Tic. A.Ş.
195	186	Mondi Tire Kutsan Kağıt ve Ambalaj Sanayi A.Ş.
199	205	Kardemir Haddencilik ve Elektrik Üretim San. Tic. Ltd. Şti.
221	218	Akdeniz Kimya San. ve Tic. A.Ş.
223	252	Polinas Plastik San. ve Tic. A.Ş.
250	299	Hugo Boss Tekstil Sanayi Ltd. Şti.
252		İmbat Madencilik Enerji Turizm San. ve Tic. A.Ş.
270	270	Dimes Gıda San. ve Tic. A.Ş.
277	249	Çebitaş Demir Çelik Endüstrisi A.Ş.
278	290	Çimentaş İzmir Çimento Fabrikası Türk A.Ş.
281	311	BATIÇİM Batı Anadolu Çimento Sanayii A.Ş.
296	292	Kansai Altan Boya San. ve Tic. A.Ş.
300		Gates Powertrain Plastik Metal ve Makina San. ve Tic. Ltd. Şti.
306	309	Polibak Plastik Film San. ve Tic. A.Ş.
320	313	Ege Profil Tic. ve San. A.Ş.
335	376	Norm Cıvata San. ve Tic. A.Ş.
354	327	Üniteks Tekstil Gıda Motorlu Araçlar San. ve Tic. A.Ş.
369	472	Agromey Gıda ve Yem San. Tic. A.Ş.
374	371	Ege Seramik San. ve Tic. A.Ş.
382	423	Türk Tuborg Bira ve Malt Sanayii A.Ş.
389	354	Çamlı Yem Besicilik San. ve Tic. A.Ş.
396		T.T.L. Tütün San. ve Dış Tic. A.Ş.
397	462	Sun Tekstil San. ve Tic. A.Ş.
400		KLIMASAN Klima San. ve Tic. A.Ş.
420	452	Alliance One Tütün A.Ş.
446	460	Sun Chemical Matbaa Mürekkepleri ve Gereçleri San. ve Tic. A.Ş.
455	439	Bak Ambalaj San. ve Tic. A.Ş.
463		CMS Jant Sanayi A.Ş.
467		Ege Endüstri ve Ticaret A.Ş.
475		Opet Fuchs Madeni Yağ San. ve Tic. A.Ş.

Büyümeyi ihracat ve tüketim sırtladı: 4.3

Türkiye ekonomisi 2014 yılı ilk çeyreğinde yüzde 4.3 büyüme kaydetti. GSYH büyümesine net iç talep 2.8 puan katkı yaparken, 2.9'u ihracattan olmak üzere net dış talebin katkısı da 2.7 puan oldu. Azalan stok değişimi ise büyüme için 1.2 puan aşağı çekti. Büyüme için etkileyen faktörlerin başında, ihracatta cari fiyatlarla yüzde 35.9'luk artış geldi. İhracat sabit fiyatlarla yüzde 11.4 artış gösterirken, bu kategoride devletin nihai tüketim harcamaları yüzde 8.6 arttı. Buna karşılık sabit fiyatlarla yatırım harcamalarındaki yüzde 0.5'lik gerileme dikkat çekti. Türkiye böylece 18 çeyrektir kesintisiz büyümesine devam etti.

Yüzde 4'lük büyüme hedefinin belirlendiği 2014 yılının ilk çeyreğinde, veriler ekonomi yönetiminin yüzünü güldürdü. İlk çeyrekte tahminlerin üzerinde yüzde 4.3 olarak gerçekleşen büyüme ciddi katkı yapan ihracatın, Avrupa ekonomilerindeki toparlanmanın da etkisiyle yılın geri kalan bölümünde bu desteğini arttırmaması bekleniyor. Türkiye, yüzde 4.3'le 33 Avrupa ülkesini sollarken, AB'nin en hızlısı oldu. Türkiye, 1. çeyrek büyüme verisi açıklanan 19 G-20 ülkesinden daha iyi performans gösterdi.

Türkiye İstatistik Kurumu'nun 1'nci çeyrek GSYİH verilerine göre; ekonomi sabit fiyatlarla geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 4.3 büyüyerek 29 milyar 210 milyon liralık hasıla sağlandı. Sabit fiyatlarla ise GSYH yüzde 14.8 artarak 407 milyar 310 milyon liraya yükseldi. Yine sabit fiyatlarla takvim etkisinden arındırılmış büyüme oranı ise yüzde 4.4 oldu. Mevsim ve takvim etkilerinden arındırılmış GSYH değeri bir önceki çeyreğe göre yüzde 1.7 oldu.

Harcamalar yöntemiyle hesaplanan büyüme 14.8

Harcamalar yöntemiyle GSYH gelişme hızlarına göre yapılan hesaplama göre ilk çeyrekte büyüme yüzde 14.8 oldu. Yerleşik hane halklarının tüketimi yüzde 9 artarken, yerleşik ve yerleşik olmayan hane halklarının tüketimi yüzde 9.8, yerleşik olmayan hane halklarının yurtiçi tüketimi ise yüzde 37.4 artış gösterdi. Yerleşik

hane halklarının yurtdışı tüketimi ise yüzde 40.9 arttı.

Devletin nihai tüketim harcaması değeri 2014 yılı birinci çeyreğinde cari fiyatlarla yüzde 22,1'lik artışla 62.740 milyon TL, sabit fiyatlarla yüzde 8,6'lık artışla 3.106 milyon TL oldu.

Hanehalklarının nihai tüketim harcamalarının değeri 2014 yılı birinci çeyreğinde cari fiyatlarla yüzde 9,0'lık artışla 286.269 milyon TL, sabit fiyatlarla yüzde 2,9'luk artışla 20.208 milyon TL oldu.

Gayri safi sabit sermaye oluşumu değeri 2014 yılı birinci çeyreğinde cari fiyatlarla yüzde 14,8'lik artışla 87.344 milyon TL, sabit fiyatlarla yüzde 0,5'lik azalışla 7.062 milyon TL oldu.

Mal ve hizmet ithalat değeri 2014 yılı birinci çeyreğinde cari fiyatlarla yüzde 21,8'lik artışla 134.343 milyon TL, sabit fiyatlarla yüzde 0,8'lik artışla 8.314 milyon TL oldu.

Bu dönemde devletin yatırımları

İhracatın pozitif katkısı artabilir

2014 yılı ilk çeyreğinde gerek sabit fiyatlarla gerekse cari fiyatlarla artış gösteren ihracat, büyüme için ciddi katkı sağladı. Avrupa Merkez Bankası'nın parasal genişlemeye ilişkin geçen hafta aldığı kararla birlikte Avrupa ekonomilerinde yaşanacak canlanmanın, Türkiye'nin ihracatına olumlu katkıyı daha arttırması bekleniyor. Buna paralel olarak ihracatın da büyüme katkısında artış olasılığı yükseliyor.

	DÖNEM	Cari fiyatlarla GSYH (Milyon TL)	Sabit fiyatlarla GSYH (Milyon TL)	Gelişme hızı %	Hanehalklarının Nihai Tüketim Harcamaları (%)	Devletin Nihai Tüketim Harcamaları (%)	Gayri Safi Sabit Sermaye Oluşumu (%)	Mal ve Hizmet İhracatı (%)	(Eksi) Mal ve Hizmet İthalatı (%)
2013	I	198.568	27.995	2,9	3,4	7,6	1,5	5,1	7,1
	II	209.922	30.150	4,5	5,1	7,8	3,4	0,1	11,8
	III	212.022	32.999	4,3	4,7	1,7	6,0	-2,3	5,8
	IV	199.499	31.245	4,4	5,3	6,8	6,4	-1,5	9,3
	Yıllık	820.012	122.388	4,0	4,6	5,9	4,3	0,1	8,5
2014	I	184.176	29.210	4,3	2,9	8,6	-0,5	11,4	0,8

yüzde 17.5, özel sektörün yatırımları ise yüzde 14.2 büyüdü.

Mal ve hizmet ihracatı değeri 2014 yılı birinci çeyreğinde cari fiyatlarla yüzde 35,9'luk artışla 115.275 milyon TL, sabit fiyatlarla yüzde 11,4'lük artışla 8.055 milyon TL oldu. İthalattaki artış yüzde 21.8'de kaldı.

Yatırımlar sabit fiyatlarla geriledi

İlk çeyrekte harcamalar yöntemiyile sabit fiyatlarla yapılan hesaplamada ise yatırımların küçülmesi dikkat çekti. Toplam yatırımlar yüzde 0.5 küçülürken, özel sektörün yatırımlarında yüzde 1.3 küçülme oldu. Buna karşılık devletin yatırımları sabit fiyatlarla da yüzde 4.1 arttı.

İnşaat yüzde 5.2 büyüdü

Bir dönemler sürekli çift haneli büyüyerek, büyümenin lokomotif haline gelen inşaat sektörü 2014'ün ilk çeyreğinde ortalama büyüme oranının üzerinde bir performans gösterdi. Bu dönemde inşaat sektöründe yüzde 5.2 büyürken, imalat sanayindeki büyüme yüzde 4.9'da kaldı.

İlk çeyrekte tarım sektörü yüzde 3.9, madencilik yüzde 7.3, elektrik gaz, buhar yüzde 3.6, toptan ve perakende ticaret yüzde 3 büyüdü.

İlk çeyrekte küçülen tek sektör yüzde 1.6 ile bilgi ve iletişim olurken, ulaştırma ve depolama yüzde 2.9, konaklama ve yiyecek hizmet faaliyetleri yüzde 1.2, finans ve sigorta faaliyetleri yüzde 13.9 büyüdü. Sektörlerin ortalama büyüme hızı ise yüzde 5.4 olarak açıklandı.

Sabit fiyatlarla sektörel büyüme hızları	2013		2014	
	2013	2014	2013	2014
Tarım ve balıkçılık	4.7	3.9		
Madencilik	-4.5	7.3		
İmalat sanayi	1.8	4.9		
Elektrik-gaz	-4.0	3.6		
Su temini	3.6	11.8		
İnşaat	5.8	5.2		
Toptan ve per. tic.	2.8	3.0		
Ulaştırma-depolama	2.2	2.9		
Konaklama-yiyecek	13.4	1.2		
Bilgi ve iletişim	3.5	-1.6		
Finans ve sigorta	6.5	13.9		
Gayrimenkul faaliyetleri	1.4	2.1		
Mesleki, bilimsel faaliyetler	5.7	11.5		
İdari ve destek hizmetleri	3.8	6.9		
Kamu yönetimi, savunma	4.5	4.8		
Eğitim	4.5	6.0		
İnsan sağlığı	5.0	3.1		
Kültür-sanat	0.7	12.3		
Diğer hizmetler	2.7	3.3		
Hanehalklarının işveren faal	4.7	1.2		
Sektörler toplamı	3.4	5.4		
Dolaylı mali aracılık hizm.	6.4	16.7		
Vergi sübvansiyon	1.5	4.7		
GSYH	2.9	4.3		

Büyümede öne çıkanlar

- Yavaşlayan hanehalkı tüketimi son 2 çeyreğin altında kaldı
- Toplam yatırımlar geriledi
- 4.3'ün 1 puanı kamudan geldi
- İhracatın katkısı 2.9 puan oldu
- İnşaatın payı geriliyor
- Dolar bazında yüzde 7.2 küçülme yaşandı

Büyüme rekabetçi kurun önemini ortaya koyuyor

Ege Bölgesi Sanayi Odası Yönetim Kurulu Başkanı Ender Yorgancılar, 2014 yılı ilk çeyrek büyüme sonuçlarını değerlendirirken, imalat sanayi rakamlarına özel bir önem verdi ve reel kurların düşük kalmasının yarattığı tahribata dikkat çekti.

Ege Bölgesi Sanayi Odası Yönetim Kurulu Başkanı Ender Yorgancılar, yılın ilk çeyreğinde rekabetçi kur, ihracat ve yerel seçimler nedeniyle kamu harcamalarındaki artışın sağladığı büyümenin yaşandığını ifade etti. Büyümenin nitelik ve sürdürülebilirlik açısından özel sektör yatırımlarıyla desteklenmesi gerektiğine dikkat çeken Yorgancılar, belirsizliklerin azalması ve kurumsallaşma gibi boyutlarda da iyileşmeyi savundu.

Türkiye İstatistik Kurumu tarafından açıklanan 2014 yılı ilk çeyrek büyüme sonuçlarını değerlendiren Ender Yorgancılar, "Merkez Bankasının zorunlu sıkılaştırma önlemleri nedeniyle özel iç talebin yavaşlamış olmasına rağmen rekabetçi kur, ihracat ve yerel seçimler nedeniyle kamu harcamalarındaki artışın sağladığı büyümeyi yaşadık. İnşaat sektörü de büyümenin önemli bir aktörü oldu. Ancak özel kesim yatırımlarıyla desteklenmemiş olması büyümenin niteliği ve sürdürülebilirliği açısından endişeler yaratmaktadır" dedi.

Yüzde 4,3 oranındaki bir büyümenin aynı zamanda iç ve dış talebin dengeli olması halinde daha yüksek büyüme hızlarının yakalanabileceğini ortaya koyduğunu vurgulayan Yorgancılar, "Bunun için de yatırım ikliminin iyileştirilmesine olan ihtiyaç her zamankinden fazladır. Yatırımların artması için ise sadece faiz oranları, rekabetçi kur, uygun maliyetli enerji ve işgücü gibi nicel değil aynı zamanda sosyolojik ve siyasi iklimin yumuşaması, belirsizliklerin azaltılması ve kurumsallaşma gibi nitel boyutlarda da iyileşme gerekmektedir" diye konuştu.

Rekabetçi kur yerli girdi oranını da artırıyor

GSYİH'deki büyümede imalat sanayinin durumuna da dikkat çeken Ender Yorgancılar, ekonomik ve siyasi türbülansın olduğu bir dönemde sektördeki yüzde 4,9'luk büyümenin önemli olduğunu bildirdi. Yorgancılar, imalat sanayi büyümesine ilişkin şu değerlendirmelerde bulundu:

"İç talepte faiz artışı ve belirsizlikler sonucu görece talep yavaşlamasına rağmen gerçekleştirilen bu büyümenin gerisinde dış talep yani artan ihracat bulunuyor. Nitekim, yılın ilk çeyreğinde imalat sanayi ürünleri ihracatı yüzde 9,2 oranında artarken ithalatın yüzde 3,5 oranında azalmasının üzerinde durulmalıdır. Çünkü, bu veriler rekabetçi kurların sadece ihracat artışına değil, yerli girdi kullanımının artmasına da imkan verdiğini ortaya koymaktadır. Dolayısıyla yıllar boyu reel kurların düşük yani TL'nin değerli olmasının yarattığı tahribat daha net bir şekilde ortaya çıkmaktadır."

EBSO Yönetim Kurulu Başkanı Yorgancılar ayrıca, Türkiye'nin üretim ve tüketim deseni uyumsuzluğunu gidererek cari açığı düşürecek ürün bazlı teşvik sisteminin acilen devreye sokulmasının önemine vurgu yap-

tı. Ender Yorgancılar, "Yatırım iklimini olumsuz etkileyen makro ekonomik koşullar ile olumsuz siyasi ve sosyal iklimi değiştirecek yeni bir siyaset dili, üslubu ve anlayışına ihtiyaç olduğuna dikkat çekerek kurumsallaşma konusu hem devletin hem de firmaların bir numaralı gündem maddesi olmalıdır. Böylece Türkiye, sürdürülebilir yüksek büyüme hızlarına ulaşacaktır" diye konuştu.

Ekonomide 'Yıldırım' çözümler

Ege Bölgesi Sanayi Odası Yönetim Kurulu Başkanı Ender Yorgancılar, İzmir iş dünyasını yakından tanıyan Adnan Yıldırım'ın Ekonomi Bakan Yardımcısı olmasının kendileri için bir şans olduğunu söyledi. Ekonomi Bakan Yardımcısı Adnan Yıldırım da, sorunların çözümü ve yeni fırsatlar yaratılması konusunda faydalı olmaya devam edeceğini bildirdi.

EBSO Yönetim Kurulu Başkanı Yorgancılar, Ankara'da Ekonomi Bakan Yardımcısı Adnan Yıldırım ile bir araya geldi. Yıldırım'ın Bakan Yardımcılığına atanmadan önce EBSO'da Yönetim Kurulu Danışmanı olması nedeniyle sıcak bir atmosferde geçen görüşmede, İzmir ile Ege başta olmak üzere Türkiye ekonomisi üzerine son güncel durum ve çevre ülkelerde yaşanan olayların etkileri değerlendirildi.

Yakın ve ortak çalışma

EBSO Yönetim Kurulu Başkanı Yorgancılar, "Sayın Yıldırım'ın 18 yıldır İzmir'de olması ve iş dünyasını hem kurumlar hem de işyerleri bazında iyi bilmesi bizim için gerçekten bir şanstır. Her konuyu doğrudan kendisine aktarabiliriz, bunların çözüme kavuşturulması sürecinde her daim arayabiliriz" dedi.

Ekonomi Bakan Yardımcısı Yıldırım da, bugüne kadar yaptığı görevlerde olduğu gibi masanın her iki tarafını da iyi bilen biri olarak bundan sonra da aynı yaklaşımla iş dünyasının sorunlarının çözümü ve yeni fırsatlar yaratılması konusunda faydalı olmaya devam edeceği sözünü verdi. Adnan Yıldırım,

"Bulduğumuz görev nedeniyle sorumluluğumuz ve beklentilerin arttığının farkındayım. Bu farkındalıkla şahsen ve kurum olarak daha tempolu bir çalışma içine girdik. Ege Bölgesi Sanayi Odası ile de gerektiğinde ve fırsat buldukça yakın ve ortak çalışmalar içinde olacağız" diye konuştu.

Merkez, faizi 75 baz puan düşürdü

Merkez Bankası, siyaset kanadından gelen tek seferde sert faiz indirim taleplerine karşın küresel likidite koşullarındaki iyileşmeyi de gözönüne alarak bir hafta vadeli repo faizini ölçülü bir adımla 75 baz puan indirerek yüzde 8.75'e çekti.

Siyasetçilerin TCMB'yi faizleri yüksek tuttuğu gerekçesiyle sert şekilde eleştirmesinin ardından gerçekleşen ilk Para Politikası Kurulu (PPK) toplantısında diğer kısa vadeli faizlerde ise değişikliğe gidilmedi.

Faiz koridorunun sabit bırakılması sayesinde gerekmesi halinde piyasaya uygulanan faiz likidite adımlarıyla yüzde 11.50'lere kadar çıkabilecek. Bu gerektiğinde likidite adımlarıyla 275 baz puana kadar

sıkılaştırma yapılabileceği anlamına geliyor.

Sıkı duruş süreci

Sıkı para politikası duruşunun ve alınan makroihtiyati önlemlerin etkisiyle kredi büyüme hızlarının makul düzeylerde seyrettiği belirtilen PPK açıklamasında, bu gelişmelerle uyumlu olarak yurt içi özel kesim nihai talebinin ılımlı bir eğilim sergilediği kaydedildi.

İhracatın ise dış talepteki toparlanmanın da etkisiyle büyümeye olumlu katkı yaptığı ifade edilen duyuruda, Kurul'un, talep bileşenlerinin mevcut görünümü altında 2014 yılında toplam talep koşullarının enflasyon baskılarını sınırlayacağını ve cari işlemler açığında belirgin bir iyileşme gözleneceğini tahmin ettiği vurgulandı.

Yorgancılar'dan sanayicilere 'yılmayın' çağrısı

Kemalpaşa Sanayici ve İşadamları Derneği (KESİAD) tarafından geleneksel olarak düzenlenen 'Bir Konu Bir Konuk' toplantısına katılan Ege Bölgesi Sanayi Odası (EBSO) Yönetim Kurulu Başkanı ve TOBB Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı Ender Yorgancılar, her türlü zorluğa göğüs geren sanayicilere 'yılmayın' çağrısı yaptı. Sanayicilikte 40 yılını kutladığını ve bugüne kadar 8-10 krizle karşı karşıya kaldığını ifade eden Yorgancılar, başka ülkelerdeki iş adamlarının bu yüzden işlerinden soğuyabileceğini ancak Türk sanayicilerinin Ulu Önder Atatürk'ün kurduğu bu ülkeye karşı birinci dereceden sorumlu olduğu için yılmadığını söyledi.

Örnek mücadeleye teşekkür

Kemalpaşa Ramada Otel'de düzenlenen toplantıya Bornova Kaymakamı Dr. Kadri Canan, Bornova İlçe Jandarma Komutanı Teoman Özşirinkintı, İZSİAD Başkanı Hasan Küçük-kurt, Torbalı Organize Sanayi Bölgesi Başkanı Muhsin Dönmez, Bağyurdu OSB Başkanı Aydın Telseren ile KESİAD üyeleri katıldı. Toplantının açılışında konuşan KESİAD Yönetim Kurulu Başkanı Aytekin Öztaş, EBSO Yönetim Kurulu Başkanı Ender Yorgancılar'a bölge ve ülke ekonomisi için verdiği mücadeleden dolayı teşekkür etti. EBSO sayesinde bugün Kemalpaşa Organize Sanayi Bölgesi'nin (KOSBİ) tüzel kişiliğine kavuşarak çalışmalarını sürdürdüğünü vurgulayan Öztaş, Yorgancılar'ı adaletli yönetimi ve azmi içinde kutladığını ifade etti.

Teşvik raporu hazırlanıyor

Sanayicilere Dünya ve Türkiye ekonomisi ile ilgili sunum yapan EBSO Yönetim Kurulu Başkanı ve TOBB

Yönetim Kurulu Başkan Vekili Ender Yorgancılar ise ekonomideki riskleri, Türkiye'nin avantajlarını ve dezavantajlarını anlattı. İzmir'in teşvikte uğradığı haksızlığı göz ardı edemeyeceklerini dile getiren Yorgancılar, "Türkiye'nin her noktasını kaldıracak bir teşvik sistemine geçilmesi şart. Bu sayede iç göç önlenecek, herkes yaşadığı yerde üretime katılacaktır. Avrupa ülkelerinde bu böyledir. Almanya'nın her noktasında sanayi gelişmiştir, insanlar şehirlerin 1-2 saat uzağındaki yerlerinde işlerini yaparlar, şehre sadece gezmeye gelirler. Bizim de bunu başarmamız gerekiyor. Ben bu konuda Ekonomi Bakanı'na bir rapor hazırlıyorum. Umarım yeni teşvik sistemi böyle uygulanır" dedi.

Yılmadan yola devam

Türkiye'nin yılda en az yüzde 6 büyümesi gerektiğini, yüzde 3'lük büyüme rakamları ile 2023'te işsizlik oranının yüzde 20'lere ulaşacağını öngördüğünü dile getiren Yorgancılar, şöyle konuştu: "Benim iş haya-

tında bu yıl 40. yılım. Bugüne kadar 8-10 kriz yaşamışım. Son dönemde de piyasalarda sıkıntılar var. Kısa süre öncesine kadar çok büyük ihracatlar gerçekleştirdiğimiz Suriye ve Irak'ta iç savaş yaşanıyor. Ukrayna'da sıkıntılar var. Başka ülkenin sanayicileri iş adamları bu durumda işlerinden soğurlardı ama bizim Ulu Önder Mustafa Kemal Atatürk'ün kurduğu bu ülkeye karşı birinci derecede sorumluluğum var. O yüzden yılmadan yolumuza devam edeceğiz" diye konuştu.

Kadınlar da iş hayatında olmalı

Sunumunda iş hayatında kadının yerine de değinen Ender Yorgancılar, eğitim alan kadınların iş hayatında ne yazık ki erkekler kadar yer alamadıklarını söyledi. Burada oturanların yüzde 50'sinin kadın olması gerektiğini açıklayan Yorgancılar, "Eğitim alan, meslek sahibi olan kadınlar nereye gidiyor. Kadın ve erkeğin birlikte çalışmadığı ekonomilerin büyümesi mümkün değil" dedi.

Yorgancılar: Ürün bazlı teşvik sistemine ihtiyaç var

Ege Bölgesi Sanayi Odası Yönetim Kurulu Başkanı Ender Yorgancılar, taşınma bazlı teşvik sisteminden istenen sonucun alınmadığını belirterek İzmir iş dünyası olarak ürün bazlı teşvik sistemi talep ettiklerini söyledi. Yorgancılar, “Doğu ve Güneydoğu’da ilçe merkezinden il, kent merkezine göç yaşanırken, İzmir 81 ilimizden göç alıyor. Dolayısıyla insanımıza iş, aş için yeni yatırımlar, yeni yatırımlar içinde ürün bazlı teşvik sistemi gerekiyor. Taşınma bazlı teşvik, İzmir’e uygun değil” dedi.

Kurumlar arası güçlü ilişkiler

Ege Sanayicileri ve İşadamları Derneği (ESİAD) Mustafa Güçlü başkanlığındaki yeni yönetimi, Ege Bölgesi Sanayi Odası Yönetim Kurulu Başkanı Ender Yorgancılar’ı ziyaret etti. Ziya-

rette, iki kurum arasındaki güçlü ve köklü işbirliğine vurgu yapıldı.

EBSO Yönetim Kurulu Başkanı Ender Yorgancılar, ESİAD başkanlığına seçilen Mustafa Güçlü ve ekibine başarılar dilerken, sivil toplum kuruluşlarının önemine dikkat çekti. İş dünyası ve sivil toplum kuruluşlarının uzlaşısı içinde şehrin dinamiklerini hayata geçirmesi gerektiğine dikkat çeken Yorgancılar, “İzmir’in geneline baktığımızda her biri kendi içinde marka olmuş 67 değişik sektör bulunuyor. Demir çelik gibi, cam gibi, çimento gibi sanayi ürünleri ihracatı Orta Anadolu İhracatçı Birlikleri’nde, kimya, otomotiv ve yan sanayi ürünleri de İstanbul ve Uludağ İhracatçı Birlikleri’nden kayda alınıyor. Bu ihracat kalemlerini de dikkate aldığımızda İzmir’in dış ticaret fazlası bir kent olduğunu saptamak mümkün” dedi.

İzmir’in ‘yeni kent merkezi’ olarak adlandırılan Bayraklı-Turan ve Alsancak Limanı arasındaki projelerin kentte inşaat sektörünü hareketlendirdiğini, İnciraltı planlarının tamamlanması ile bu sektörde hareketliliğin uzun süre devam edeceğini kaydeden Yorgancılar, “Yerde kalkınma modelini artırmamız lazım” diye konuştu.

ESİAD Yönetim Kurulu Başkanı Mustafa Güçlü de, İzmir’in çözüm bekleyen konularına uzlaşısı içinde çözüm üretmek, kent ekonomisinin büyümesi ve gelişmesi için çalışacaklarını dile getirdi.

ESİAD Yönetim Kurulu Başkanı Güçlü ve yönetim kurulu üyeleri ayrıca Ege Bölgesi Sanayi Odası Meclis Başkanı Salih Esen’i de makamında ziyaret ederek kurumlar arasındaki güçlü işbirliği ve diyalogun önemini vurguladı.

Adnan Yıldırım
@adnyildirim

Stratejik ve öncelikli yatırımların teşviki uygulamaları

15 Haziran 2012 tarih ve 2012/3305 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe girmiş olan "Yeni Teşvik Sistemi", genel, bölgesel, büyük ölçekli ve stratejik yatırımların teşviki uygulamalarından oluşmaktadır. Söz konusu uygulamalar içerisinde stratejik ve öncelikli yatırımlar, sağlanan destek unsurları bakımından bölgesel ayrımdan muaf tutulmakta olup, diğer uygulamalara göre daha fazla ayrıcalığa sahiptir.

Stratejik Yatırımların Teşviki Uygulaması

İthalat bağımlılığı yüksek olan ara malı veya ürünlerin üretimine yönelik yatırımlar stratejik yatırımların teşviki uygulamaları kapsamında desteklenmektedir. Bu kapsamda desteklenecek olan yatırımların aşağıdaki kriterlerin tamamını sağlaması gerekmektedir:

1. Asgari sabit yatırım tutarı 50 milyon TL olmalı.
2. Yatırım konusu ürünle ilgili yurtiçi toplam üretim kapasitesi ithalattan az olmalı.
3. Yatırımla sağlanacak asgari katma değer yüzde 40 olmalı (rafineri ve petrokimya yatırımlarında bu şart aranmayacaktır).
4. Üretilen ürünle ilgili toplam ithalat değeri son 1 yıl itibarıyla en az 50 milyon dolar olmalı (yurt içi üretimi olmayan mallarda bu şart aranmayacaktır).

Stratejik yatırımlar için sağlanan destek unsurları:

- Yatırım kapsamında temin edilen ithal ve/veya yerli makine ve teçhizat için KDV ödenmez.
- İthal makine ve teçhizat için gümrük vergisi ödenmez.
- Yatırım büyüklüğünün yüzde 50'sine karşılık gelen tutarda kurumlar veya gelir vergisine istisna getirilir.
- Yatırım kapsamında yaratılan istihdam için ödenmesi gereken sigorta primi işveren payının asgari ücrete tekabül eden kısmı 7 yıl süreyle Ekonomi Bakanlığı tarafından karşılanır (6. Bölgede gerçekleştirilen yatırımlar için 10 yıl süreyle).
- Yatırım için yer tahsisi imkânından faydalanılabilir.
- Yatırımı gerçekleştirmek üzere kullanılacak yatırım kredisinin TL cinsi kredilerde 5 puanı, döviz cinsi kredilerde 2 puanı yatırım tutarının yüzde 5'ini geçmemek kaydıyla azami 50 milyon TL'ye kadar Ekonomi Bakanlığı tarafından ödenir.
- 500 milyon TL üzerindeki yatırımlar gerçekleştirdikleri bina inşaat harcamaları için KDV iadesi alır.

Öncelikli Yatırımların Teşviki Uygulaması

Yatırım teşvik mevzuatı kapsamında "öncelikli yatırım" olarak tanımlanan konularda gerçekleştirilecek yatırımlar Türkiye'nin neresinde yapılırsa yapılırsa, yardım

Yatırım teşvik mevzuatı kapsamında "öncelikli yatırım" olarak tanımlanan konularda gerçekleştirilecek yatırımlar Türkiye'nin neresinde yapılırsa, yardım yoğunluğunun önemli boyutlara ulaştığı 5. Bölge'de geçerli olan destek oran ve sürelerinden yararlandırılmaktadır.

yoğunluğunun önemli boyutlara ulaştığı 5. Bölge'de geçerli olan destek oran ve sürelerinden yararlandırılmaktadır. 6. Bölgede gerçekleştirilen yatırımlar ise 6. Bölge desteklerinden faydalandırılmaktadır. Öncelikli yatırım konuları aşağıdaki gibidir:

- Denizyolu ile yük ve/veya yolcu taşımacılığına yönelik yatırımlar.
- Özel sektör tarafından yapılacak şehirlerarası yük ve/veya yolcu taşımacılığına yönelik demiryolu yatırımları ile şehir içi yük taşımacılığına yönelik demiryolu yatırımları.
- Test merkezleri, rüzgâr tüneli ve bu mahiyetteki yatırımlar (otomotiv, uzay veya savunma sanayine yönelik olanlar).
- Kültür ve Turizm Koruma ve Gelişim Bölgelerinde veya termal turizm konusunda bölgesel desteklerden yararlanabilecek nitelikteki turizm konaklama yatırımları.
- Asgari 50.000 metrekare kapalı alana sahip uluslararası fuar yatırımları (konaklama ve alışveriş merkezi üniteleri hariç).
- Sağlık Bakanlığından alınacak proje onayına istinaden gerçekleştirilecek asgari 20 milyon TL tutarındaki biyoteknolojik ilaç, onkoloji ilaçları ve kan ürünleri üretimine yönelik yatırımlar.
- Savunma Sanayii Müsteşarlığından alınacak proje onayına istinaden gerçekleştirilecek asgari 20 milyon TL tutarındaki savunma, havacılık ve uzay alanındaki yatırımlar.
- Maden istihraç yatırımları ve/veya maden işleme yatırımları.
- Özel sektör tarafından gerçekleştirilecek olan kreş ve gündüz bakım evleri ile okul öncesi eğitim, ilkökul, ortaokul ve lise eğitim yatırımları.
- Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, TÜBİTAK ve KOSGEB tarafından desteklenen Ar-Ge projeleri neticesinde geliştirilen ürünlerin veya parçaların üretimine

yönelik yatırımlar.

- Motorlu kara taşıtları ana sanayinde gerçekleştirilecek asgari 300 milyon TL tutarındaki yatırımlar ve asgari 75 milyon TL tutarındaki motor yatırımları ile asgari 20 milyon TL tutarındaki motor aksamaları, aktarma organları/aksamları ve otomotiv elektroniğine yönelik yatırımlar.
- Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı tarafından düzenlenen geçerli bir maden işletme ruhsatı ve izni kapsamında 3213 sayılı Maden Kanununun 2'nci maddesinin 4-b grubunda yer alan madenlerin girdi olarak kullanıldığı elektrik üretimi yatırımları.
- "Teşvik Edilmeyecek Yatırımlar" hariç olmak üzere Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığının vereceği proje onayına istinaden, yıllık asgari 500 TEP (ton eşdeğeri petrol) enerji tüketimi olan mevcut imalat sanayi tesislerinde gerçekleştirilecek, birim ürün başına en az %20 oranında enerji tasarrufu sağlayan ve yatırım geri dönüş süresi azami 5 yıl olan enerji verimliliğine yönelik yatırımlar.
- Atık ısı kaynaklı olarak, bir tesisteki atık ısıdan geri kazanım

yolu ile elektrik üretimine yönelik yatırımlar (doğal gazla dayalı elektrik üretim tesisleri hariç).

- Asgari 50 milyon TL tutarındaki, sıvılaştırılmış doğal gaz (LNG) yatırımları ve yer altı doğal gaz depolama yatırımları.
- Öncelikli yatırımlar için sağlanan destek unsurları:
- Yatırım kapsamında temin edilen ithal ve/veya yerli makine ve teçhizat için KDV ödenmez.
- İthal makine ve teçhizat için gümrük vergisi ödenmez.
- Yatırım büyüklüğünün yüzde 40'ına karşılık gelen tutarda kurumlar veya gelir vergisine istisna getirilir.
- Yatırım kapsamında yaratılan istihdam için ödenmesi gereken sigorta primi işveren payının asgari ücrete tekabül eden kısmı 7 yıl süreyle Ekonomi Bakanlığı tarafından karşılanır.
- Yatırım için yer tahsisi imkânından faydalanılabilir.
- Yatırımı gerçekleştirmek üzere kullanılacak yatırım kredisinin TL cinsi kredilerde 5 puanı, döviz cinsi kredilerde 2 puanı azami 700 bin TL ve 5 yıla kadar Ekonomi Bakanlığı tarafından ödenir.

Alman yatırımcıları İzmir'e bekliyoruz

Ege Bölgesi Sanayi Odası Yönetim Kurulu Başkanı Ender Yorgancılar, Alman yatırımcıları İzmir'e beklediklerini kaydetti.

Göreve yeni başlayan Almanya İzmir Başkonsolosu Thomas Gerlach, Ege Bölgesi Sanayi Odası Yönetim Kurulu Başkanı Yorgancılar'ı ziyaret etti. Uluslararası ekonomik gelişmelerin ön plana çıktığı ziyarette, Türkiye ve Almanya arasındaki köklü ilişkilere vurgu yapan Ender Yorgancılar, "İzmir ile Almanya arasında ticaret hacmimiz 2 milyar dolar. Bu rakamı çok daha yukarıya çıkaracak potansiyelimiz var. Hedefimiz, karşılıklı işbirliği ile ticaret hacmini geliştirmek" dedi.

Ege Bölgesi Sanayi Odası'nın üniversite sanayi işbirliğine verdiği öneme dikkat çeken Yorgancılar, geçtiğimiz yıllarda TOBB ETÜ ile İzmir Yüksek Teknoloji Enstitüsü Rektör ve akademisyenlerinin katılımı ile Münih'te Ludwig Maximilian Üniversitesi'nin yanısıra meslek liselerini ziyaret ettiklerini hatırlatarak, "Almanya'nın ekonomik başarısında mesleki eğitimin payı büyük. Bizde bu çalışmalarını yerinde görmek ve üniversite sanayi işbirliğini geliştirmek için karşılıklı temaslarda

bulunduk. Sizin göreve başlamanız ile birlikte bu temaslara artarak devamını ve daha üst düzeylere taşıyabileceğimizi ümit ediyoruz" diye konuştu.

Yetişmiş işgücü

Ender Yorgancılar, 9 üniversiteye sahip İzmir'in yatırımcı Alman firmalarının ihtiyaç duyduğu yetişmiş işgücüne erişimi kolaylaştırdığını da

belirtirken, kentin stratejik konumu sayesinde önemli pazarlara açılma sağladığını, EBSO'ya üye 465 Alman sermayeli şirketin faaliyet gösterdiğini dile getirdi.

Heyetleri İzmir'e çekme sözü

Almanya İzmir Başkonsolosu Thomas Gerlach ise, turist olarak birçok kez Türkiye ve İzmir'e geldiğini belirterek gözde kentin turistik belde-si Çeşme'yi çok sevdiğini söyledi. Yeni görevinde kente daha fazla yatırım çekmek için EBSO ile işbirliği içinde olmaktan büyük memnuniyet duyacağını belirten Gerlach, "Türkiye'ye gelen yatırımcı Alman heyetleri Ankara ve İstanbul'u ziyaret ederken, İzmir'e daha az uğruyor. EBSO ile gerçekleştireceğimiz işbirliği ile daha fazla heyeti İzmir'e çekmek istiyoruz" dedi.

Ziyaretin sonunda Ege Bölgesi Sanayi Odası Yönetim Kurulu Başkanı Ender Yorgancılar, ziyaretin anısına Almanya İzmir Başkonsolosu Thomas Gerlach'a plaket verdi.

İşbirliğine devam mesajı

Amerika Birleşik Devletleri Türkiye Büyükelçiliği Ticaret Müsteşarlığı görevinden ABD Ticaret Bakanlığı Avrupa, Ortadoğu ve Afrika'dan Sorumlu Başkan Yardımcılığı'na atanan Michael Lally'nin Ege Bölgesi Sanayi Odası Yönetim Kurulu Başkanı Ender Yorgancılar'a veda ziyaretinde Türkiye ve İzmir için işbirliği mesajı verildi.

Türkiye'de görev süresi sona eren Michael Lally, EBSO Yönetim Kurulu Başkanı Yorgancılar'a veda ziyaretinde bulundu. ABD Ticaret Ataşe Yardımcısı Berrin Ertürk'ün de yer aldığı veda ziyaretinde konuşan Yorgancılar, görevde bulunduğu süre boyunca ABD'li işadamlarının Türkiye ve İzmir'e yatırım yapması için çaba harcayan Lally'nin ABD Ticaret Bakanlığı'nın Avrupa, Ortadoğu ve Afrika'dan sorumlu bakan yardımcılığı görevine atanmasından duydukları memnuniyeti dile getirdi. Yorgancılar, "Michael Lally'ye bundan sonraki hayatında başarılar dilerken yeni görevinde ülkemiz ve

EBSO Yönetim Kurulu Başkanı Yorgancılar ile ABD Ticaret Bakanlığı Avrupa, Ortadoğu ve Afrikadan Sorumlu Bakan Yardımcılığına atanan Lally, Türkiye için işbirliğinin devam edeceğini söyledi.

kentimizle güçlü işbirliğinin devam edeceğine inanıyoruz" dedi.

Türk dostu

Ender Yorgancılar, Michael Lally'nin görev süresi boyunca İzmir'in ABD'li işadamlarından oluşan birçok organizasyon ve ziyarete ev sahipliği yaptığını kaydederken, "Bay Lally ile Türkiye'de görev süresi boyunca son derece uyumlu bir çalışmamız oldu. Bir Türkiye sevdalısı olan Lally'nin yeni görevinde de bu işbirliğinin devam edeceğine eminim. Kendisiyle Ege Bölgesi Sanayi Odası olarak çok güzel

işbirliğimiz oldu. Birçok ziyaret ve organizasyon gerçekleştirdik. Bu ziyaret ve organizasyonlar sonunda bölgemiz sanayicileri ile ABD'li işadamları arasında enerji, savunma, havacılık, gıda sanayi alanlarında işbirliği ve yatırım imkanları doğdu. Tam bir Türk dostu olan Michael Lally'nin yeni görevinde de ülkemiz ve kentimize destek olacağına eminiz" dedi.

Göreve Eylül'de başlayacak

ABD Ticaret Bakanlığı Avrupa, Ortadoğu ve Afrika'dan Sorumlu Bakan Yardımcılığı'na atanan Michael Lally ise, Türkiye ve İzmir'den çok güzel duygularla ayrıldığını söyledi. Yeni görevine Eylül ayında başlayacağı bilgisini veren Lally, "Yeni görevimde daha fazla ABD'li heyetin Türkiye ve İzmir'i ziyaret etmesi için çaba harcayacağım" diye konuştu.

Ziyaretin ardından EBSO Yönetim Kurulu Başkanı Ender Yorgancılar, ABD Ticaret Bakanlığı Avrupa, Ortadoğu ve Afrika'dan Sorumlu Bakan Yardımcılığı'na atanan Michael Lally'ye günün anısına plaket verdi.

İzmir, üniversite ve sanayi işbirliğinde pilot il olsun

Ege Bölgesi Sanayi Odası Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı Gökçüoğlu, EBSO ile Ege Üniversitesi arasındaki işbirliğinin örnek olduğunu belirtirken, İzmir'in pilot olması gerektiğini savundu.

Ege Bölgesi Sanayi Odası Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı İbrahim Gökçüoğlu, Türk Patent Enstitüsü'nün KOBİ'lerde inovasyon kültürünün artırılmasına katkı sağlamak amacıyla başlattığı Hezarfen Projesi'nde İzmir'in farkının ortaya çıkacağını söyledi. Ege Bölgesi Sanayi Odası ile EBİLTEM arasındaki işbirliğinin sanayi-üniversite işbirliğine en güzel örnek olduğunu vurgulayan Gökçüoğlu, üniversite-sanayi işbirliğinin önündeki engellerin kaldırılması gerektiğini belirterek, "İzmir, üniversite-sanayi işbirliği konusunda pilot il olmalı. Bunun için sanayici de üniversitelerimiz de hazır" dedi.

Türk Patent Enstitüsü'nün KOBİ'lerde inovasyon kültürünün artırılmasına katkı sağlamak amacıyla başlattığı Hezarfen Projesi'ne İzmir

de dahil oldu. 2012 yılında ilk kez sektörel olarak Ankara'da medikal sektörde faaliyet gösteren işletmelere uygulanan proje, İzmir'de de firmalarına uygulanacak.

Türk Patent Enstitüsü, Ege Üniversitesi EBİLTEM Teknoloji Transfer Ofisi işbirliği ve KOSGEB ile EBSO'nun katkıları düzenlenen Hezarfen Medikal Projesi işbirliği imza töreni, Ege Üniversitesi Mühendislik Fakültesi Turgut Yazıcıoğlu Konferans

Salonu'nda düzenlenen törenle gerçekleştirildi.

Hezarfen Medikal Projesi kapsamında İzmir'de medikal alanda faaliyet gösteren yenilikçi ve katmadeğer üreten işletmelerin ve araştırmacıların, fikri ve sınai mülkiyet hakları kullanarak inovasyon yeteneklerini geliştirmek amacıyla düzenlenecek seminer, panel ve eğitimlerde birçok ulusal ölçekli firma temsilcisi ve akademisyen biraraya

gelme imkanı buldu.

Hedefi olan gemiler limana gider

Ege Bölgesi Sanayi Odası Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı İbrahim Gökçüoğlu, İzmir farkının bu projede ortaya çıkacağını söyledi. Üniversite ve sanayi işbirliğindeki sıkıntılara değinen Gökçüoğlu, Ege Bölgesi Sanayi Odası ile EBİLTEM arasındaki işbirliğinin sanayi-üniversite işbirliğine en güzel örnek olduğunu vurguladı. Gökçüoğlu, "Yönetmelik, yasalar bazı noktalarda hızlı hareket etmeyi engelliyor. Uygulamayı yapan sanayici, işadami, bilgiyi üreten üniversitelerin buluşmasını kolaylaştırmak gerekiyor. Hedefi olmayan gemi limana varamaz. Hedefi olmayan Ar-Ge olmaz. Biz Türkiye olarak Ar-Ge değil, Ür-Ge yapıyoruz. 30 kişi ile Ar-Ge olabilir mi? Bakış açımızı değiştirmemiz gerekiyor" dedi.

Hep birlikte göreceğiz

Üreten kesimin üniversite-sanayi işbirliğinin önündeki engellerin kaldırılması gerektiğini belirten Gökçüoğlu, gerekli düzenlemeler yapılmadığı takdirde 2023 hedeflerine ulaşmanın zorluğuna değindi. Gökçüoğlu, "Sanayicinin, hocaların önünde engeller var. İzmir'i üniversite-sanayi işbirliği konusunda pilot il yapsınlar. Üretilebilecek patentleri ve faydalı modelleri ülkemize mal etmemiz lazım. Hep birlikte göreceğiz. İzmir, Hezarfen Projesi'nde çok başarılı örnekler ortaya koyacak" diye konuştu.

Patente ödül geldi

Hezarfen Medikal Projesi imza töreninde ayrıca, 2013 yılında İzmir'de en fazla patent başvurusu yapan firmalara da ödülleri verildi. Tekpan firmasının sahibi, Ege Bölgesi Sanayi Odası Meclis Üyesi Davut Yanık da, Türk Patent Enstitüsü tarafından en fazla faydalı model başvurusunda bulunun firma ödülünü Ege Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Candeğer Yılmaz'dan aldı.

Katma değeri yüksek ürünler

Bilim Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı Müsteşar Yardımcısı Prof. Dr. İsmail Ceritli, Bakanlığın yaptığı çalışmalar hakkında bilgi verirken, Türk Patent Enstitüsü Başkanı Habip Asan da, Türkiye'nin ekonomi alanındaki 2023 hedeflerine ulaşılabilmesi için katma değeri daha yüksek bir ürün yapısına geçmesi gerektiğini söyledi. Hezarfen Projesi'nde ikinci sektörel uygulamanın İzmir'de gerçekleştirildiğini kaydeden Asan, Projenin Dünya Fikri Mülkiyet Örgütü tarafından da desteklendiğini

ifade etti. KOSGEB Başkan Yardımcısı Yusuf Keskin ise, kurum olarak hem girişimci sayısını artırmak hem de artan girişimci sayısına yönelik Ar-Ge inovasyon destekleriyle KOBİ'lerin rekabet gücünü artırmaya çalıştıklarını dile getirdi. Ege Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Candeğer Yılmaz ise, gelecek yıl kuruluşunun 60. yılını kutlayacak olan üniversitenin Ar-Ge, inovasyon ve yenilikçilik konusunda yaptıkları çalışmalara dikkat çekti, Hezarfen Projesi'nin yarının fikirlerinin altyapısını oluşturacağını ifade etti.

Prof. Dr. Cem KILIÇ
Gazi Üniversitesi Öğretim Üyesi

Ekonomide atılım kaliteli işlerle mümkün

ILO raporunda kaliteli işler yaratılması, kırılgan istihdamın azaltılması ve çalışan yoksulluğuyla mücadele edilmesi yoluyla daha yüksek ekonomik büyümeye ulaşılabileceği gerçeği ilk kez ortaya konuyor. ILO'ya göre yüksek kaliteli işlere yatırım yapmak, aynı zamanda daha az gelir eşitsizliği anlamına geliyor.

ILO'nun çalışma dünyasına ilişkin en önemli raporu olarak kabul edilen "World of Work 2014", Uluslararası Çalışma Konferansı'nın 103. oturumunun hemen öncesinde yayınlandı. 2014 yılı Çalışma Dünyası Raporu, yükselen ve gelişmekte olan 140 ekonomi için derinlemesine bir analizi içeriyor. Raporun ana teması; ekonomik büyümenin sağlanabilmesi için mutlaka kaliteli işler yaratılmasının gerektiği.

Ekonominiz büyüsün mü istiyorsunuz? O halde, daha kaliteli işler yaratın!

ILO raporuna göre; 2000'li yılların başından itibaren kaliteli işler yaratmak üzere yola çıkan ülkeler, diğer yükselen

ve gelişmekte olan ekonomilere oranla 2007 yılından bu yana her yıl yaklaşık bir puan daha hızlı büyüdüler. Bu durum, söz konusu ülkelerde 2008 yılında patlak veren küresel ekonomik krizin olumsuz etkilerinin de daha az hissedilmesini sağladı.

Raporda, kaliteli işler yaratılması, kırılgan istihdamın azaltılması ve çalışan yoksulluğuyla mücadele edilmesi yoluyla daha yüksek ekonomik büyümeye ulaşılabileceği gerçeği ilk kez ortaya konuyor. ILO'ya göre yüksek kaliteli işlere yatırım yapmak, aynı zamanda daha az gelir eşitsizliği anlamına geliyor.

Gerçekten de günümüzde ülke kalkınmasının tek başına doğrudan yabancı yatırımlar, uluslararası ticaret

ve ihracat yoluyla sağlanması mümkün değil. En az bunlar kadar önemli olan diğer bir husus; sosyal politikalara önem vermek. Çalışanlar için yaşam standartlarını yükselten, iç tüketimi artıran ve bir bütün olarak ekonominin büyümesini sağlayan kaliteli işlerin yaratılması, söz konusu sosyal politikalarla doğrudan ilişkili.

Düzenli iş, kalkınma gündeminin merkezinde

Raporda dikkat çeken bir başka husus, düzenli iş (decent work) yani çalışanların ekonomik ve sosyal olarak mutlu olacakları işlerin 2015 sonrasında tüm ülkelerin gündemine girmesi gerektiğinin raporda yer alması. Bununla birlikte, gelişmekte olan ülkelerde kaliteli işler yoluyla gerek işgücü piyasasına ilk kez girecek olan gençler, gerekse yetişkinler açısından eksik istihdamla mücadelede önemli sonuçlar yaratılabileceği üzerinde de duruluyor. Eksik istihdam yani olması gerekenden daha az iş yaratılması, en az işsizlik kadar önemli bir işgücü piyasası sorunu. ILO, Çalışma Dünyası Raporu aracılığıyla gelecek on yılda çalışma çağındaki nüfus artışını karşılayabilmek için her yıl yaklaşık 40 milyon yeni işin yaratılması gerektiği hususunda gelişmekte olan ülkeleri uyarıyor.

Raporda Türkiye...

Raporda düşük gelirli ülkeler ve yükselen ekonomiler içinde tanımlanan Türkiye'de kayıt dışı

Ülke	Kayıt Dışı İstihdam Oranı (Yüzde)
Tayland	42
Hindistan	84
Çin	84
Latin Amerika ve Karayipler	33
Uruguay	40
Bolivya	75
Filistin	58
Türkiye	31

Kaynak: ILO, World of Work Report 2014.

istihdamın yaygın ve baskın bir olgu olduğuna dikkat çekilmiş. Ancak son yıllarda sosyal güvenlik sisteminde kaydedilen başarıların kayıtdışı işçiye aşıya çektiği de raporda bir tespit olarak yer almış. Gerçekten de son on yılda Türkiye, kayıtdışı işçiye yaklaşık 8 puanlık bir düşüş yaşadı. Diğer yandan Türkiye'nin de aynı kategoride değerlendirildiği, Çin hariç Güney ve Doğu Asya'da kayıt dışı istihdamın toplam istihdam içindeki payı ortalama olarak yüzde 60'lar seviyesinde.

Raporda, kayıt dışı istihdamın yoğun olduğu Türkiye'de kayıt dışı çalışanlar arasında işgücü hareketliliğinin yüksek olduğu belirtilmiş. Arjantin, Meksika ve Brezilya bu açıdan Türkiye ile benzer durumda olan ülkeler olarak raporda yer almış.

Türkiye sağlık alanında kapsamı genişletti

Son olarak, Türkiye, uygulanan sağlık sigortası kapsamı ve sunduğu hizmetler itibariyle ön plana çıkarılmış. Türkiye'de uygulanan sağlık sigortasının nüfusun yüzde 95'ini kapsadığı, vatandaşların yüzde 76'sının sağlık hizmetlerinden memnuniyet

duyduğu ve tüm bunların 2003 yılında kabul edilen kapsamlı Sağlıkta Dönüşüm Programı'nın bir sonucu olduğu üzerinde durulmuş. ILO raporu, bu uygulama ile birlikte yaşam beklentisi ve doğumda anne- çocuk ölüm oranı gibi göstergeler itibariyle Türkiye'nin durumunun iyileştiğini ve sağlık harcamalarının GSYH içindeki payının (yüzde 5.1) benzer gelişmişlik düzeyindeki ülkelerle aynı seviyede olduğunu söylüyor.

Türkiye ILO Yönetiminde

Türkiye 2 Haziran'da Cenevre'de yapılan ILO Yönetim Kurulu üyelikleri seçiminde en yüksek oyu alarak yönetim kurulu asil üyeliğine seçildi. ILO yönetim kurulu, örgütün genel müdürünün seçimi, çalışmaların denetimi, Uluslararası Çalışma Konferansı'nın gündem taslağının hazırlanması gibi görevleri olan bir organ. Yılda 3 kez toplanan yönetim kurulunun üyeleri 3 yıllığına seçiliyor. Türkiye oylamada en yüksek oyu alarak 2014 – 2017 yılları arasında bu görevi asil üye olarak yürütmeye hak kazandı. Ülkemiz daha önce 1996 – 1999 yılları arasında da asil üye olarak yönetim kurulunda yer almıştı.

Kaynakçı ustası aranıyor

Metal ve makine sanayicileri, kaynakçı ihtiyacına çözüm bulmak amacıyla İşkur, Milli Eğitim Müdürlüğü, üniversite ve sendika temsilcileriyle bir araya geldi. Sanayiciler nitelikli eleman ihtiyacına dikkat çekerken, çalışanlar ise ücret ve çalışma koşullarını ön plana çıkardı.

Türkiye ekonomisinde imalat sanayindeki gelişmelere paralel olarak metal ve makine sektörlerinde artan üretim, kaynakçı ihtiyacını da ön plana çıkardı. Sanayiciler, nitelikli eleman bulamamaktan yakınırken, çalışanlar ücret ve işyerindeki çalışma koşullarını gündeme taşıdı.

İzmir'de temininde güçlük çekilen ilk 5 meslek içinde yer alan ve İşkur'un da talepleri karşılayamadığı kaynakçılık mesleğinde nitelikli eleman yetiştirilmesiyle istihdamına yönelik çözüm önerileri, Ege Bölgesi Sanayi Odası işbirliğinde sektör temsilcileri, eğitim kurumları, sendikalar ve meslekte iş arayanların bir araya geldiği toplantıda tartışıldı.

Nitelikli eleman

Ege Bölgesi Sanayi Odası Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı Erdoğan Çiçekçi, ülkelerin gelişmesi

ve kalkınmasında sanayileşmenin temel unsuru bilgi, beceri ve iş alışkanlıklarına sahip yüksek verimi gerçekleştirecek kalifiye insan gücünün önemine dikkat çekti. Dünyanın büyük ekonomileri arasında girmeye hazırlanan Türkiye'nin hedeflerine ulaşabilmesi, uluslararası rekabet gücünü artırabilmesi için stratejik kaynağın iyi yetişmiş nitelikli insan gücü olduğunu vurgulayan Çiçekçi, ülkemizin genç ve dinamik nüfus yapısına rağmen işsizliğin en öncelikli sosyo-ekonomik sorunlar arasında yer aldığını söyledi.

Erdoğan Çiçekçi, "Biz sanayiciler açısından baktığımızda gördüğümüz resim şudur. Türkiye'de işsizlik değil, mesleksizlik vardır. Sanayici aradığı özelliklere sahip eleman bulmakta zorlanırken, yüzbinlerce kişi iş aramaktadır. İstenilen niteliklere haiz bir kişinin mevcut konjonktürde

iş bulamama olanağının olmadığını düşünmekteyim. Bununla birlikte, Ülkemizde değişen sosyo-ekonomik yapı, bireylerin sanayide çalışmak yerine daha düşük ücretle masa başı işleri tercih etmelerine sebep olmaktadır. Bu durum özellikle ilimizde daha açık bir şekilde görülmekte, işsizlik oranı her zaman Türkiye ortalamalarının üstünde seyretmektedir. 2023 yılında hedeflenen 500 milyar dolar ihracat rakamlarına ulaşmak için sanayicilerin iyi yetişmiş nitelikli elemanlara ihtiyacı olduğu unutulmamalıdır" dedi.

İhtiyaç büyük, talep az

İzmir Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürü Kadri Kabak, en fazla eleman aranan mesleklerin başında kaynakçılığın geldiğini belirtirken, 2013 yılında kaynakçılık ve alt dallarının içeren 2 bin 68 kişilik açık iş alındığını, 257 firmanın 1103 kişilik talebinin

karşılanmadığını bildirdi. Kurumun sisteminde kaynakçılık mesleğinde iş arayan 223 kişinin kayıtlı olduğunu söyleyen Kabak, “Açtığımız kurslara yeterli başvuru olmadı. Kişilerin eğitim almalarına rağmen sanayiye dayalı mesleklerde çalışmak istememesi karşımıza sorun olarak çıkıyor. Daha düşük maaşa masa başı işlere talip oluyorlar” diye konuştu.

DEÜ İİBF Çalışma Ekonomisi ve Endüstri İlişkileri Bölümü Öğretim Üyesi Prof. Dr. Tunç Demirbilek’in yönettiği oturumda söz alan iş ve meslek danışmanı Ali Büyüktaş, dikkati yoğunlaştırma, şekil ilişkisi kurma, zihninde canlandırma ve bunu kağıt üzerine tasarım olarak aktarma yeteneğine sahip kaynakçıların işsizlik riskinin az olduğunu belirtti. Büyüktaş, endüstri meslek liselerinin metal işleri bölümünde eğitim gören gençlerin sanayi sektöründeki yoğun kaynakçı arayışını değerlendirmelerini önerdi.

Ege Bölgesi Sanayi Odası Meclis Üyesi Murat Kurtalan, kaynakçı mesleğine yönelik taleplerin karşılanamamasının devlet, aile, işveren ve çalışan boyutlarının bulunduğunu anlattı. Ailelerin çocuklarını mesleki eğitime yönlendirmesinin yanısıra okullardaki teknik ekipmanların yetersizliğini gündeme getiren Kurtalan, “Çınarlı EML’deki tezgah sanayicide yoktu. Şimdi bazı okullarda kaynak makinasının teli yok. Sanayici eğitim görevini de üstleniyor” dedi.

Murat Kurtalan, ücretleri arz-talep dengesi ve işçinin kalitesinin belirlediğini belirtirken, “Nitelikli elemanı zaten düşük ücretle çalıştıramazsınız. Aksi halde transfer mekanizması devreye girer. Mesleğe başlayanlar ilerlemeyi, belgelendirmeyi düşünmeli. Ancak çalışanlar da sebat göstermiyor. Avrupa’da servis, yemek, molada çay-kahve ikramı yok. Torbalı’da Mart’tan Eylül’e kadar çalıştıracak işçi bulamıyoruz. Domates tarlasında çalışmayı tercih ediyorlar” diye konuştu.

Branş ve uzmanlık şart

Ateş Çelik temsilcisi Murat Özkan, rüzgar türbini üretiminde çalıştıracak nitelikli eleman bulamadıklarını anlatırken, şunları söyledi: “Amacımız eline kaynak maşasını alıp hat çekmek değil, uluslararası nitelikte sertifikalandırmak. Herkes kaynakçılık mesleğinin tozlu ve karışık ortamlarda yapıldığını zannediyor. Ne yaptığımızı, iş ortamımızı göstermemiz gerekiyor. Bergama’da iki kez kurs açtık, ikincisine talep daha fazla oldu. Ancak arzu ettiğimiz kadar istihdam yapamadık. Mesleki eğitimde tek firmanın gayretiyle iş çözülüyor, sosyal paydaşlarla yol yürümek gerekiyor.”

Makine sanayicisi Şamil Girgin, geçmişte kurslarda bir ayda iyi kaynakçıların yetiştiğini ancak

bunun arkasının gelmediğini söyledi. Uluslararası kuruluşlardan sertifika alınması gerektiğini savunan Girgin, mutlaka nitelikli elemanların yetiştirilmesini ve teknolojiye yararlanılmasını önerdi.

Peka Metal fabrika müdürü Ramazan Balıkçı da, kaynakçılığın alüminyum, gazaltı, argon, ark, elektrik gibi branşlara göre ayrılarak İşkur’un buradaki talepleri dikkate alması gerektiğini belirtti. Balıkçı, “Genel kaynakçı ile yaptığı işte uzmanlaşmış kaynakçı arasında fark var. Eğitim kurumlarında daha çok teorik eğitim veriliyor, bunun pratik eğitimle bütünleştirilmesi gerekir. İşkur’un düzenlediği bir eğitim programı ile talebe göre orana göre kursiyerler yetiştirilirse, konunun uzmanı alüminyumcu veya argoncu olursa, bunlar hem ücret konusunda tatmin olacaklardır hem de işverenler onlardan istediği verimi elde edecektir. Bunun içinde hepimize görev düşüyor” dedi.

Sektör çalışanı Murat Avcı da Türkiye’de kaynakçıların çalışma saatlerinin Avrupa’ya göre daha fazla olduğunu ileri sürdü. Avcı, “Avrupa’da 5-6 saatten fazla çalışma yok. Kaynak yapan kişinin gün içinde 3 saatten sonra gözleri bozulmaya başlıyor. Kaynak maskesindeki koruyucu cam bile firmadan firmaya fark ediyor. Ücretler de maalesef yapılan işin niteliği ve riskine göre düşük” diye konuştu.

EBSO'lu demir çelikçiler Asil Çelik'te

Ege Bölgesi Sanayi Odası Demir Çelik Metal ve Döküm Sanayi Sektör Kurulu'nu oluşturan meslek komitelerinin temsilcileri, Türkiye'nin vasıflı ve özel çelik ihtiyacını karşılamak üzere kurulan Asil Çelik'e teknik gezi gerçekleştirdi. Asil Çelik yöneticileriyle yapılan görüşmelerde Eylül ayında sektörün tüm

tarafarının katılacağı bir sempozyum düzenlenmesi kararı da alındı.

Katma değeri yüksek ürünler üretme ve sektörel konuları firma ziyaretleriyle yerinde tespit ederek çözüm önerileri oluşturma kararı alan EBSO Demir Metal ve Döküm Sanayi Sektör Kurulu, bu anlamda önemli bir adımı Bursa'daki Asil Çelik Sanayi ve Ticaret A.Ş. teknik gezisiyle attı.

EBSO Yönetim Kurulu Üyesi ve sektör kurulu başkanı Hüseyin Vatansever liderliğinde Demir Çelik Sanayi Meslek Komitesi, Metal Sanayi Meslek Komitesi, Döküm Sanayi Meslek Komitesi, Metal Yapı Malzemeleri Sanayi Meslek Komitesi, Metal Ürünleri Sanayi Meslek Komitesi, Metal İşleme Sanayi Meslek Komitesi, Kalıp Hırdavat ve El Aletleri Sanayi Meslek Komitesi ve Diğer Metal Ürünleri Sanayi Meslek Komitesi temsilcilerinden oluşan heyet, Asil Çelik Genel müdürü Prof. Dr. Osman Kılavuz ile Teknik Genel Müdür Yardımcısı Hüseyin Keçeci tarafından karşılandı. Firma tanıtımının ardından İzmirli sanayicilerin sorularını yanıtlayan Prof. Dr. Kılavuz ile Keçeci, EBSO demir çelik sektör kurulunu oluşturan meslek komitesi üyelerinin üretimleriyle de yakından ilgilendi.

EBSO heyeti, Asil Çelik'in haddehane ve çelikhanesinde de inceleme gezisi gerçekleştirdi. Yapılan görüşmelerde Eylül ayında EBSO'nun ev sahipliğinde Asil Çelik Genel Müdürü Prof. Dr. Kılavuz'un da katılımıyla sektördeki tüm tarafları bir araya getirecek bir sempozyum düzenlenmesi

kararlaştırıldı.

EBSO Yönetim Kurulu Üyesi ve Demir Çelik Metal ve Döküm Sanayi Sektör Kurulu Başkanı Hüseyin Vatansever, Asil Çelik Genel Müdürü Prof. Dr. Kılavuz'a ziyaret anısına plaket verdi.

Türkiye'nin gururu

Asil Çelik A.Ş. 1974 yılında otomotiv ve yan sanayi ağırlıklı olmak üzere makina imalat sanayi ve savunma sanayi için ihtiyaç duyulan vasıflı ve özel çelikler üretmek için 1974 yılında kurulan Asil Çelik, 1979 yılında üretime başladı. Başlangıçta özel sektör firması olan Asil Çelik'in kuruluşunda uluslararası işbirliğinin güzel bir örneği sergilendi. 1982 yılında devlet bünyesine alınan firma, 2000 yılına kadar MKEK bünyesinde faaliyet gösterdi. Asil Çelik'in yıllık 150 bin tonluk üretim kapasitesi yıllar içinde yapılan yatırımlar ve iyileştirme çalışmaları sonucunda 260 bin tonluk sıvı çelik ve 235 bin tonluk mamul kapasitesine

ulaştı. 2000 yılının Ağustos ayında yüzde 96.75 oranındaki kamu hissesi Yazıcı-Güriş-Parsan Ortak Girişim Grubu tarafından satın alındı.

Özelleştirildikten sonra 2007 yılı sonuna kadar yapılan yeni yatırımlarla sıvı çelik kapasitesi 485 bin ton ve mamul üretimi de 410 bin tona yükseldi. 2010 yılında eski orta kesit Haddehanesi yerine yıllık 200 bin ton kapasiteli

otomasyon ağırlıklı sürekli orta kesit haddehanesi devreye alındı. Ayrıca, yeni sürekli büyük ve orta kesit tamamlama hatları ile ıslah ve meneviş fırın yatırımları tamamlandı.

Vasıflı çelikte adını dünyaya kabul ettiren Asil Çelik, Türkiye'deki üretimin yüzde 60'ını gerçekleştirirken üretiminin yaklaşık yüzde 40'ını da ihraç ediyor.

İzmir'in rekabet gücünü makine sektörü artıracak

Türkiye Ekonomi Politikaları Araştırma Vakfı (TEPAV) Uzmanı Ozan Acar, İzmir'in makine sektörünün gelişmesi için oldukça elverişli bir altyapıya sahip olduğunu söyledi. Acar, "İzmir'deki sanayinin katma değerini arttırmayı amaçlıyoruz" dedi.

Ege Bölgesi Sanayi Odası Makine Sektör Kurulu, Ekonomi Bakanlığı, Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği, EBSO ile TEPAV işbirliğinde yürütülen "Makine Sektöründe Rekabetçiliğin Geliştirilmesi Projesi"ni değerlendirmek üzere TEPAV Uzmanı Acar'ı konuk etti.

Türkiye'nin orta gelir tuzağından çıkış yolunun üretimin niteliğini değiştirmekten geçtiğini belirten Ozan Acar, "Dünya kalkınma göstergelerine göre Türkiye'de büyümeye imalatın katkısı 6.3 civarında. 2000-2010 yılları arasındaki toplam büyümede OECD'nin en iyisi olmak yetmez. Türkiye'nin büyümesi hem vasat hem de sanayisiz. İmalattan çıkış hızı endişe verici. 2010 yılında en büyük 20 ekonomide imalatın katma değer içindeki payı Türkiye'de 17.7 olurken,

geride kalan 10 yılda yüzde 4.8'lik küçülme sözkonusu. Daha az sanayi ürünü ürettiğimiz için değil, üretimin niteliğini iyileştiremediğimiz için sanayisizleşiyoruz" dedi.

Ozan Acar, sanayileşmiş bölgelerde verimlilik kayıplarının göze çarptığını, 2023 yılı hedefleri ve

öncelikli sektörler dikkate alındığında makine sektörünün öneminin bir kez daha ortaya çıktığını anlattı. Öncelikli sektörleri belirlerken dünya ihracatında büyük ve büyüme açısından küresel ticaretteki önemi, ülke ihracatında büyük ve büyüme açısından Türkiye ihracatındaki önemi, rekabet edilebilir alan büyüklüğü, piyasaya giriş kolaylığı ve ithalat yoğunluğu gibi kriterlere göre değerlendirmeler yapıldığını bildiren Acar, makinede 39 alt sektöre yoğunlaştıklarını söyledi.

Makine Sektöründe Rekabetçiliğin Geliştirilmesi Projesi'nin Ekonomi Bakanlığı'nın destekleriyle geliştirilen bir uluslararası rekabetin geliştirilmesi projesi olduğunu vurgulayan Acar, bugüne kadar Eskişehir, Denizli, Konya, Kayseri, Bursa ve Gaziantep'teki firmaların ziyaret edilerek ihtiyaç analizlerinin tamamlandığını bildirdi. Acar, "İzmir, makine sektörünün gelişimi için oldukça elverişli bir altyapıya sahip. Ağustos ayında projenin İzmir ayağını tamamlamayı hedefliyoruz. İhtiyaç analizi sonrasında, EBSO'nun öncülüğünde 3 yıl boyunca düzenlenecek faaliyetlere Ekonomi Bakanlığı tarafından yüzde 75 oranında destek veriliyor. Projenin İzmir'deki makine üreticilerinin kapasitelerine katkı yapacağını düşünüyoruz.

Proje kapsamındaki şirketler ihtiyaçlarına göre bireysel danışmanlık hizmeti alabilecekler, kümelerin güçlendirilmesi desteklenecek, çalışanların becerilerinin artması için eğitimler verilecek, yurt dışı pazarlama ve alım heyetleri organizasyonları gerçekleştirilecek. Türkiye'nin sanayisizleşme sürecini tersine çevirmesi, tekil sanayi işletmelerinin rekabet gücünü arttırmaktan geçmektedir. İzmirli sanayicilerin projede yer almalarını bekliyoruz" dedi.

NEWS WA
ADWARE FURNITURE
TOOLS SLICONES BOLTS N
HERS ANCHORS INOX HARDWA
NITURE FASTENEDSHANDTOOLS
LTS NUTS SC HERS ANCA
OX HARD) RE FASTEN
ANDTOOL) LTS NUTS S
X HARDWA
ANDTOOLS
WASHERS AN
FURNITURE FA
CONES BOLTS
HORSINOX F
STENERSHA
CREWS WA
ARE FURN
SLICONES

CREWS W.
ARE FURNI
SLICONES B
ANCHORSINO
STENERSH

Sorularınız varsa Cevaplarımız var

Mevcut problemlerinizi geniş ürün gamında yer alan ürün çeşitliliğimiz ve gelişmiş lojistik ağımızla çözüme ulaştırıyoruz.

STANDART CIVATA

Bilgi için;

+ (90) 232 376 77 87

www.standartcivata.com.tr

/standartcivata

standart civata ©

Kağıt ve ambalaj sanayicilerinin DYO gezisi

Ege Bölgesi Sanayi Odası 22. Grup Kağıt ve Kağıt Ürünleri Grubu Meslek Komitesi'nin sürekli hale getirdiği fabrika ziyaretlerinin üçüncüsü, DYO Matbaa Mürekkepleri Manisa Üretim Tesisleri'ne gerçekleştirildi. DYO Matbaa Mürekkepleri A.Ş. Genel Müdürü Yakup Benli, Pazarlama Müdürü Sayın Kerem Sezer'in ev sahipliğindeki fabrika ziyaretinde, EBSO Kağıt Grubu Meclis Üyeleri Ferit Kora, Fatih Aracı, Komite Üyeleri Fırat K. Üğütmen,

Bekir Eryılmaz, Kadir Kalkan hazır bulundular. DYO Yönetim, Üretim ve Ar-Ge kadrosunun eksiksiz katılım gösterdiği, kağıt ve ambalaj sanayicilerinin de yoğun ilgi gösterdiği ziyaret esnasında Yaşar Grubu ve DYO Boya ve Mürekkep fabrikalarının tarihçesi, teknik olanakları, üretim, kalite kontrol, Ar-Ge çalışmaları ile pazardaki konumu hakkında ayrıntılı bilgiler verildi.

Mürekkep kullanıcıları firma temsilcilerinin çoğunlukta olduğu toplantıda, Türkiye'nin ilk matbaa mürekkebi

üreticisi olan DYO'dan firmaların beklentileri, üzerinde durulması gereken konular hakkında bilgi alışverişini gerçekleştirdi.

Türkiye'de pazar lideri olarak müşteri memnuniyeti konusunda tavizsiz bir hassasiyete sahip olan DYO Matbaa Mürekkepleri yöneticileri, bu ziyaret sonrasında da ambalaj üreticisi firmaların taleplerine en hızlı ve kaliteli çözümlerle cevap vereceklerini belirtirken, bazı çalışmaların da zaten Ar-Ge bölümünde yapılmakta olduğunu ifade ettiler.

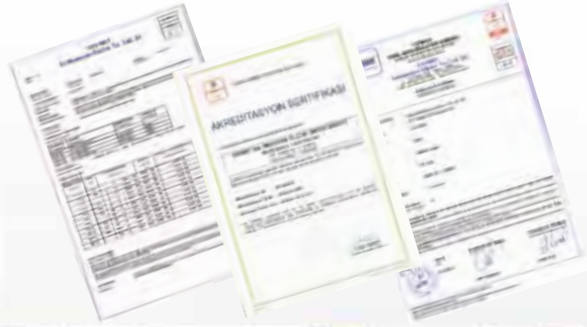
egemet®

Kalibrasyon
TS EN ISO/IEC 17025

AB-0005-K

KALİBRASYON MERKEZİ

cihazsatis.com

EGEMET KALİBRASYON ÖLÇÜM TİC. LTD. ŞTİ.
6172 SK. NO:8 35070 IŞIKKENT / İZMİR
TEL: 0232 472 06 04 & FAX: 0232 472 05 04
satis@egemet.com.tr www.cihazsatis.com

KOBİ'lere yeşil işletme eğitimi

Nedim Anbar

Mustafa Çanakçı

Levent Arslan

Nevin İnanç Kocabaş

EBSO ile KOSGEB İzmir Güney Hizmet Müdürlüğü, çevre konusunda KOBİ'lerin duyarlılığının artırılması için bilgilendirme toplantısı düzenledi.

İzmir'de küçük ve orta ölçekli işletmelerin çevre konusunda bilinci artırıldı. Yeşil işletmecilik, çevre dostu üretim, ekoverimlilik, işçi ve işyeri sağlığının iyileştirilmesi, mevzuata uyum eğitimi verildi.

Ege Bölgesi Sanayi Odası (EBSO) ile KOSGEB İzmir Güney Hizmet Müdürlüğü, çevre konusunda KOBİ'lerin çevre duyarlılığının artması için bilgilendirme toplantısı düzenledi. KOSGEB İzmir Güney Hizmet Müdürü Mustafa Çanakçı, EBSO Meclis Üyesi ve Çevre Çalışma Grubu Başkan Yardımcısı Nedim Anbar, KOSGEB Uzmanı Levent Arslan ile Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü uzmanlarından Kimya Mühendisi Nevin İnanç Kocabaş, hem çevre koruma hem de yasal düzenlemeler konusunda ayrıntılı açıklamalarda bulundu.

EBSO'nun desteği

EBSO Meclis Üyesi ve Çevre Çalışma Grubu Başkan Yardımcısı Nedim Anbar, çevrenin sanayici için çok güç bir konu olduğunu hatırlattı. Kendi şirketinin de İzmir'in ana kirleticilerinden biri olarak nitelendirilen balık üretimi alanında faaliyet gösterdiğini söyleyen Anbar,

"Bu rağmen çevre olan inancımızla çevre komisyonunda yer aldım. Çevre bizler için ne kadar ek maliyetler getirirse de geleceğimiz için bunu yapmak durumundayız" dedi. KOBİ'lerin çevre konusundaki bilincini arttırmak gerektiğini vurgulayan Anbar, "EBSO olarak üyelerimizin çevre dostu ürünlere yönelmelerini her zaman destekliyor ve öneriyoruz. Sanayicimiz değişen mevzuatlara uyum sağlamaya çalışmakta ama bazen bunda zorlanmakta. Bu nedenle çevre konusunda değişen mevzuatlara uyum sağlanması için eğitim destekleri verilip, yönlendirmeler yapılmalı" diye konuştu.

KOSGEB İzmir Güney Hizmet Müdürü Mustafa Çanakçı da, iklim değişikliğinden kaynaklanabilecek sorunları çözmek için düşük karbonlu yeşil üretimin şart olduğunu söyledi. Çevre dostu ürünlerin önemsenmesi gerektiğini belirten Çanakçı, bu kapsamda bir çok projeyi yürüttüklerini aktardı.

Ekoverimli işletme dönemi

KOSGEB Uzmanı Levent Arslan, toplam 6 ilde çevre konusunda eğitimler düzenlediklerini belirterek, İzmir sanayicisinin çevreye her zaman önem verdiğini kaydetti.

Çevre konusunda mevzuatın da ötesine geçilmesi için çalıştıklarını vurgulayan Arslan, çevre konusunda hazırladıkları 4 yıllık projenin KOSGEB kapsamındaki en yüksek bütçeli proje olduğunu belirterek, "Proje kapsamında Türkiye'de 60, İzmir'de ise 5 işletmede ekoverimlilik modeli gerçekleştirdik. Tüketime artması, tarım alanlarını azalması gibi sorunlar sanayilerimizi ve KOBİ'leri etkiler hale geldi. Çevre dostu üretimle doğayı korumak ve geri kazanımı artırmak olarak adlandırılan ekoverimlilik uygulamalarıyla sürdürülebilir ürünler rekabeti de arttıracak, daha yüksek kaliteli ürünleri meydana getirecektir. Firmalar daha az karbon salınımı gerçekleştirirken pazardaki şansları da artacaktır" dedi.

Proje kapsamında yaptıkları anketlerde, işletmelerin yüzde 88'inin çevreyle ilgili mevzuatların yeterli bulmadığını gördüklerini aktaran Arslan çevresel uyumun neden olacağı maliyetlerin de yüzde 17'lik kısmın yüksek bulunduğunu açıkladı.

Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü temsilcisi Kimya Mühendisi Nevin İnanç Kocabaş, işletmelerin ÇED raporuyla ilgili sorunlar yaşadığını belirtti.

FER TER

KONTROL MASTARLARI

FER TER

FER TER HASSAS MEKANİK İŞLERİ SANAYİ TİCARET

6172 Sokak No: 8 Posta Kodu: 35070 Işıkkent - İzmir / TÜRKİYE

Tel: +90.232.472 21 58 - 472 21 60 Faks: +90.232.472 05 04

www.ferter.com.tr • satis@ferter.com.tr

HMS, bilim ve sanayi buluşmasına örnek olsun

HMS Makine Sanayi ve Ticaret A.Ş., 30 milyon liralık yatırımla kurduğu yeni fabrikasını Manisa Organize Sanayi Bölgesi'nde açtı. Ege Bölgesi Sanayi Odası Başkan Yardımcısı İbrahim Gökçüoğlu, inşaat sektörü ve yol yaparak bir ülkenin kalkınamayacağını söyledi. Sanayileşmenin yüzde 2.6'dan 2.2'ye düştüğünü belirten Gökçüoğlu, "Hedeflere ulaşmak için üniversitedeki bilimin sanayiye aktarılması gerekiyor. HMS, bilim ve sanayi buluşmasına örnek olsun" dedi.

HMS Makine Sanayi ve Ticaret A.Ş., yeni fabrika yatırımıyla Manisa Organize Sanayi Bölgesi'ne taşındı. Üretimine yüzde 80'ni yurtdışına ihraç eden HMS Makine Sanayi ve Ticaret A.Ş.'nin fabrika açılışında Ege Bölgesi Sanayi Odası Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı İbrahim Gökçüoğlu, Ak Döküm Sanayi A.Ş. ve Atik Metal Sanayi kurucusu Nuri Atik, Manisa Organize Sanayi Bölgesi Yönetim Kurulu Başkanı Sait Türek, HMS Makine Yönetim Kurulu Başkanı Mehmet Atik, HMS Makine Genel Müdürü Aziz Meydan, EBSO eski yönetim kurulu ve meclis başkanlarından duayen sanayici Şinasi Ertan, EBSO Meclis Başkanvekili

Hakkı Attaroğlu ile İzmir ve Manisa iş dünyasından isimler biraraya geldi.

Hedefe ulaşmak için

EBSO Yönetim Kurulu Başkan Vekili İbrahim Gökçüoğlu, böylesine bir yatırımı ülkeye kazandıran Atik ailesine Nuri Atik başta olmak üzere teşekkür etti ve ulusça acı dolu zor günlerden geçerken geleceğe dair umut veren bir açılış töreninde bulunmaktan duyduğu mutluluğu dile getirdi. Geçtiğimiz Şubat ayında Atik ailesinin bağışlarıyla yaptırılan endüstri meslek lisesinin açılışının ardından gurur duyulacak fabrikanın da açılışını yaptıklarını söyleyen Gökçüoğlu, ayrıca dünyanın 17'nci büyük ekonomisi olan ve hedeflerini büyüten Türkiye'nin doğrudan yatırımlara artan ihtiyacına dikkat çekti. İbrahim Gökçüoğlu, şöyle konuştu:

"Bitmek bilmeyen küresel kriz, hizmet sektörüyle, yani taşıma suyla değirmenin dönmeyeceğini tüm dünyaya açıkça göstermiştir. Bugün ülkemizin en önemli kırılganlık sebebi olarak gösterilen cari açığın kapatılmasında kuşkusuz ara malı ithalatı büyük önem taşımaktadır. Her platformda ifade etmekteyiz ki, hangi sektör olursa olsun yerli malı üretimine öncelik verilmelidir.

Bu noktada, savunma sanayi gibi stratejik bir sektörde, ihtiyacın yerli üretimle karşılanmasının ve yüksek katma değerli üretimin önemine inanmaktayız. İnşaat sektörü ve yol yapmakla bir ülkenin kalkınamayacağı ortadadır. Türkiye İstatistik Kurumu verilerine göre sanayileşme oranı yüzde 2.6'dan 2.2'ye düşmüş durumda. Hedeflere ulaşmak için üniversitedeki bilimin sanayiye aktarılması gerekiyor. Hedeflere ulaşmak için üniversitedeki bilimin sanayiye aktarılması gerekiyor. HMS, bilim ve sanayi buluşmasına örnek olsun."

30 milyon liraya mal oldu

ASELSAN, AIRBUS, Otokar, Capeland gibi önemli firmalara üretim yapan HMS Makine Ticaret Sanayi A.Ş. Yönetim Kurulu Başkanı Mehmet Atik, ortağı Aziz Meydan ile istihdam yaratmak için yola çıktıklarını ve 30 milyon liralık yatırımla yeni fabrikalarına taşındıklarını söyledi. HMS Makine Ticaret Sanayi A.Ş. Genel Müdürü Aziz Meydan ise, 35 bin metrekarelik yeni fabrikada üretim kapasitesini arttıracaklarını açıkladı. Meydan, üretimin yüzde 80'inin ihraç edileceğini ve çalışan sayısının ise 200'ü bulacağını ifade etti.

ÖLÇÜ ALETLERİ

- Kumpaslar
- Mikrometreler
- Yüksek Mihengirleri
- Komparatörler ve Standlar
- Açı ve Eğim Ölçerler
- Kontrol ve Geçer Geçmez Vida Masterları
- Master Bloklar

- Gönyeler ve Cetveller
- Granit Pleytler, Döküm Pleytler ve Standları
- V Blok ve X Bloklar
- Dinamometreler
- Kalınlık Ölçüm Cihazları
- Portatif ve Masa Tipi Sertlik Ölçme Cihazları
- Optik Ölçüm Cihazları

Yamer Endüstriyel Ürünler Tic. Ltd. Şti.

Ege Bölgesi Sanayi Odası Etik Kuralları

Son yıllarda iş etiği ve iş ahlaki kavramlarının, iş yaşamında ve uluslararası ticari ve ekonomik ilişkilerde önemi gittikçe artıyor. Bu nedenle anılan kavramların iş yaşamına etkisi, performans ve rekabet gibi konularla olan ilişkileri de öne çıkıyor.

Etik değerlerin toplumun refaha ulaşması ve çağdaş yaşamda mükemmeliyete ulaşmanın sürekli bir arayış olduğunun bilinci çerçevesinde çalışmalarını sürdüren Ege Bölgesi Sanayi Odası, tüm çalışmalarda etik değerlere bağlılığı önkoşul sayan köklü bir kuruluş olup, etik kuralları kurumsal kültürünün temel taşlarından biri olarak görüyor.

Ege Bölgesi Sanayi Odası, tüm paydaşları ve kamuoyu ile olan ilişkilerinde dürüstlük, sorumluluk bilinci ve haklara saygı esas alıyor.

Ege Bölgesi Sanayi Odası, sosyal sorumluluğunun, sosyal ve ekonomik hayattaki rolünün bilincinde olup faaliyetini sürdürürken toplumun ve ekonominin gelişmesi amacını da göz önünde bulunduruyor.

Ege Bölgesi Sanayi Odası Etik

Kurulu, Meclis Üyesi Metin Akdaş'ın başkanlığında, Yönetim Kurulu Üyesi Hakan Ürün, Meclis Üyesi Ahmet Telek, Genel Sekreter Mustafa Kalyoncu ile Kalite ve İnsan Kaynakları Müdürü Bülent Bülent Ügretici'den oluşuyor.

1. Amaç ve Kapsam

Etik; doğru karar ve davranışları yönlendiren değerlere ilişkin kurallardır.

Etik kurallar günlük çalışmalarımızda yol gösterici olup kurumsal değerlerimizi ve bunlara uygun davranış standartlarımızı yansıtır. Etik kurallar özünde, ulaşmak istediğimiz hedeflere varma şeklimizin bunları elde etmek kadar önemli olduğunu ifade eder.

EBSO etik kuralları, Oda adına görev yapan tüm çalışanları, organlara seçilmiş üyeleri ve EBSO'yu temsil edenleri kapsar.

EBSO etik kurallarının oluşturulmasının amacı herhangi bir etki veya baskı altında kalmadan yapabilmelerini ve sürdürmelerini sağlamak üzere uyacakları etik davranış kurallarının belirlenmesi,

uygulanmasında yardımcı olunması ve olası çıkar çatışmalarının önlenmesidir.

2. EBSO Etik Kuralları

EBSO çalışanları, organ üyeleri, EBSO'yu temsil edenler, birbirleri ve diğer üçüncü kişiler ile olan ilişkilerinde aşağıda yer alan etik kurallar doğrultusunda hareket ederler.

● Dürüstlük ve Tarafsızlık

Yapılan işte dürüst ve tarafsız davranılır.

● Karşılıklı Saygı ve Güven

İlişkiler, karşılıklı saygı içerisinde itibar ve güveni sağlayacak şekilde yürütülür.

● Fikri ve Sınai Mülkiyet

Haklarına Saygı

Zihinsel yaratıcılığın ortaya koyduğu tüm fikri ve sınai mülkiyet haklarına saygı gösterilir.

● Kaynakların Kullanımı

Her türlü malzeme, makine, donanım ve taşıtlar yalnızca iş amaçlı kullanılır; enerji, zaman ve kaynak israfından kaçınılır.

● Çıkar Çatışmaları

Tarafsız değerlendirmelerde bulunarak çıkar çatışmalarına girmeden görevlerini yerine getirme,

kendilerine, yakınlarına, arkadaşlarına ya da ilişkide buldukları kişi/ kuruluşlara sağlanan her türlü menfaat, onlarla ilgili mali ya da diğer yükümlülükler ve benzeri şahsi çıkarlar konusunda dikkatli davranılır.

● Sorumluluk

Görev ve topluma karşı sorumluluk bilinci içerisinde hareket edilir. Gerekli kararların tutarlılık içerisinde doğru, zamanında alınması ve uygulanması sağlanır.

● Fırsat Eşitliği

Her türlü görevlendirme, istihdam ve kişisel gelişimde, yürütülen faaliyetlerde ilgili tüm taraflara fırsat eşitliği sağlanır.

● Pozitif Yaklaşım

Tavır ve davranışlarda yapıcı yaklaşımlar sergilenir.

● Gizlilik

Görev süresince ve görev sona erdikten sonra kurumsal ve kişisel bilgiler ile ilgili gizlilik esas alınır.

● Misyon ve Değerlere Bağlılık

Her türlü hizmet ve çalışmalarda oda misyonuna ve değerlerine hizmet edecek şekilde davranılır.

● Etik dışı davranışlar

Görev ve yetkiyi kötüye kullanmak, işe politika karıştırmak, zimmet, rüşvet, gerçek dışı beyanat vermek, menfaat sağlamak, ayrımcılık, kayırmak, tehdit, istismar, bencillik, yolsuzluk, hakaret ve küfür etmek, psikolojik ve fiziksel tacizde bulunmak, baskı uygulamak vb. davranışlar etik ihlali olarak kabul edilir.

4. Uygulama

Kişiler herhangi bir olası/mevcut çıkar çatışmasını ve etik dışı davranışı önlemek için gerekli önlemleri alır, etkili olamadığı durumlarda Genel Sekreter'e yazılı olarak bildirir.

Genel Sekreter tarafından değerlendirilecek bildirimler Etik Kurul'a havale edilir.

İçeriği etik konusu olmayan durumlarda ise gereği Genel Sekreterce yapılarak kişiye geri bildirimde bulunulur. Yapılan bildirimler kesinlikle gizli tutulur.

5. EBSO Etik Kurulu

Oda etik kültürünü yerleştirmek ve geliştirmek, çalışanların etik

kurallar konusunda karşılaştıkları sorunlarla ilgili olarak tavsiyelerde ve yönlendirmelerde bulunmak ve etik uygulamaları değerlendirmek üzere Etik Kurul oluşturulur.

5.1. Etik Kurulun Yapısı

Etik Kurul; Yönetim Kurulu tarafından seçilecek bir Yönetim Kurulu üyesi ile organ üyelerinden seçilecek iki kişi, Müdürler Kurulu tarafından belirlenecek bir çalışan ve Genel Sekreter olmak üzere beş kişiden oluşur. Etik Kurul kendi üyeleri arasından başkanını ve raportörünü seçer.

5.2. Etik Kurulun Görev ve Sorumlulukları

Etik Kurul;

- Etik sorunlarda etik kurallar doğrultusunda kanıtlara dayalı değerlendirmeler yapar,
- Etik Kuralların gerektiğinde revize edilmesi için Yönetim Kuruluna öneride bulunur,
- Hakkında değerlendirme yaptığı, karar aldığı ve görüş verdiği tüm etik konular ve sorunlarda gizlilik içinde çalışır ve ilgili tüm bilgi ve belgeleri saklı tutar.

5.3. Etik Kurulun Çalışma Esasları

- Genel Sekreter tarafından Etik Kurul'a sevk edilen konular gizlilik esaslarına uyularak ve kayıt altına alınarak Etik Kurul Başkanı tarafından yapılacak ilk toplantı gündemine taşınır.
- Etik Kurul yılda en az 1 kez toplantı yapar. Bu toplantıya Etik Kurul Başkanı ya da Genel Sekreter gündemi hazırlayarak çağrı yapar. Ayrıca Kurul, olağanüstü bir durumun meydana gelmesi veya üyelerinin çoğunluğunun isteği ile de bir hafta içinde toplanabilir. Toplantıda biri başkan olmak üzere en az 3 üyenin bulunması esastır. Bu durumda kararın oy birliği ile verilmesi gerekir. 5 veya 4 üyenin toplantıda bulunduğu durumlarda karar en az 3 üyeye dayanan oy çokluğu ile alınır.
- Etik Kurul inceleme ve değerlendirmeleri sırasında başka kurum ve kuruluşlarla yapması gereken yazışmaları Genel Sekreter aracılığıyla yapar.

● Kurul, değerlendirmelerini dosya üzerinden yapar; gerektiğinde ilgili kişilerden yazılı ya da sözlü bilgi alır, ilgili kişileri toplantıda dinlemek üzere davet eder. Oturumda sadece konuya yönelik sorular sorulur ve yanıtlar kaydedilir.

● Hakkında etik ihlali başvurusu bulunan kişilere Etik Kurul önünde savunmalarını yapma hakkı tanınır; istenmesi halinde bu savunma yazılı da olabilir. Savunma hakkının kendilerine bildirildiği tarihten itibaren bir hafta içinde yanıt vermeyen kişiler savunma haklarından feragat etmiş sayılır. Bu durumda Etik Kurul eldeki diğer bilgi ve kanıtlara dayalı olarak değerlendirme yapar ve görüş bildirir.

● Etik Kurul'un, incelemesini bir ay içerisinde tamamlaması esastır. Uzman ya da uzmanlar toplantılara davet edilebilir.

Gerekli görüldüğü hallerde görüşlerine başvurulacak uzman ya da uzmanlardan bir alt kurul oluşturularak çalışmaları için ek süre tanınabilir. Bu uzmanlar ya da alt kurullar, Etik Kurul tarafından kendilerine havale edilen dosya üzerindeki çalışmalarını belirlenen süre içinde tamamlayarak, hazırladıkları raporu Etik Kurul'a sunar.

● Kurul üyeleri toplantılarda gerekli her türlü bilgiyi raportörden isteyebilir, belgeleri ve kayıtları inceleyebilir.

● Kurul, oylama yaparak değerlendirme sonucuna ve görüşüne ilişkin son kararını verir. Etik Kurul kararına katılmayan üyeler görüşlerini içeren gerekçeler ile karara muhalefet şerhi koyabilir. Üyeler çekimser oy kullanamaz.

● Etik Kurul'da kendisi ile ilgili konu görüşülmesi durumunda, ilgili üye oturum salonunda bulunmaz, oylamaya katılmaz.

● Etik Kurul görüş ve öneri niteliğindeki raporunu, gereği yapılmak üzere Yönetim Kurulu'na sunar.

● Konu ile ilgili tüm dokümanlar, TOBB Lüzum Kalmayan Evrakın İmhası Yönetmeliği hükümlerine göre saklanır.

Yürürlük

EBSO Etik Kuralları, EBSO Yönetim Kurulunun onayının ardından yürürlüğe girmiştir.

2023 hedefleri için verimlilik şart

EBSO Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı Çiçekçi, “Türk iş dünyasının geleceği çok iyi planlaması gerekiyor. Rekabet gücünü artırmanın yolu katma değerli ürünlerden, katma değeri artırmanın yolu da Ar-Ge, inovasyon ve markaya yönelmekten geçiyor” dedi.

Bilim Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı Verimlilik Genel Müdürü Anıl Yılmaz, “Türkiye’nin 2023 hedeflerine ulaşması ve orta gelir tuzağını atlamak için verimlilik artışını sağlamamız gerekli” dedi. Sanayi cephesinden de katma değeri yüksek ürünler için Ar-Ge, inovasyon ve markaya yönelme çağrısı geldi.

Ege Bölgesi Sanayi Odası (EBSO), Verimlilik Haftası etkinlikleri kapsamında Bilim Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı Verimlilik Genel Müdürlüğü ile birlikte Sanayide İnovasyon ve Verimlilik paneli gerçekleştirdi.

Bilim Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı Verimlilik Genel Müdürü Anıl Yılmaz, Verimlilik Haftası etkinlikleri çerçevesinde düzenledikleri törende ödül alan 24 firma içinde Ege Bölgesi’nden sanayicilerin önemli ölçüde yer almasından mutluluk duyduklarını dile getirdi.

Türkiye’de genellikle verimlilik kültürünün büyük ölçekli firmalarda yaygın olduğunu ancak bunun küçük işletmelerde de yaygınlaşması gerektiğini söyleyen Yılmaz, “Türkiye’de firmaların yüzde 99’u KOBİ olduğu için verimlilik

artışını sağlamak biraz zaman alıyor. Firmalarımızı orta ve büyük işletmeler düzeyine getirmek, verimliliği nicelik ve nitelik olarak arttırmamız gerekiyor. Avrupa’da KOBİ’lerdeki işgücü verimlilik faktörü büyük işletmelere göre 3 kat düşük iken bizde küçük işletmelerde verimlilik faktörü 6 kat düşük düzeyde bulunuyor. Türkiye’nin 2023 hedeflerine ulaşması ve orta gelir tuzağını atlamak için verimlilik artışını sağlamamız gerekli” diye konuştu.

Çiçekçi: Çare Ar-Ge ve inovasyonda

Ege Bölgesi Sanayi Odası Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı Erdoğan Çiçekçi de, küresel ekonomik kriz nedeniyle geleceğe dönük stratejik politikaların, üretimde yapısal değişimlerin önem kazandığını belirtirken, “Tüm bunlar Türkiye’nin özellikle de Türk iş dünyasının, zayıf ve güçlü yönlerini, fırsat ve tehditlerini iyi değerlendirerek, geleceğini çok iyi planlaması gerektiğini göstermiştir. Bugün rekabet gücünü arttırmanın yolu katma değerli ürünlerden, katma

değeri arttırmanın yolu da her fırsatta altını çizdiğimiz; Ar-Ge, inovasyon ve markaya yönelmekten geçmektedir” dedi.

Girişimci bir ruha sahip olan Türk insanının ne yazık ki benzer bir başarıyı yenilikçi olma konusunda gerçekleştiremediğini belirten Çiçekçi, bunda eğitim sisteminin temel yapısı ile işletmelerin yüzde 99'a yakınının KOBİ yapısının etkili olduğunu ileri sürdü.

Erdoğan Çiçekçi, batıdan doğuya kayan üretim ekseninde Türkiye'nin olmak istediği yer için attığı, atacağı adımların önem taşıdığını, avantajların da bu doğrultuda desteklenmesini vurgularken, sözlerine şöyle devam etti:

“Ekonomik ve stratejik konumunu her geçen gün güçlendiren Türkiye’de üretimin ve büyümenin sağlıklı bir yapıda sürdürülebilir olması esastır. Zira hizmet sektörüne yönelen ülkelerin girdiği çıkmazı dikkate aldığımızda, “Üretim yoksa kalkınmak hayaldir” sloganımızda ne kadar haklı olduğumuzu bir kez daha gördük. Ne yazık ki tek başına üretim etkilili olmamaktadır. İşte bu noktada inovasyon devreye girmektedir. Dünyada 17. büyük ekonomi olan Türkiye, küresel yenilikçilik endeksinde 2007 yılında 107 ülkede 45. iken, 2013 yılında 79 ülkede 68. sırada yer almıştır. Son 6 yılda 23 basamak gerilemiş isek, mutlaka

bunun bir açıklaması olmalıdır. 50 yıl önce bir Kore’li; Gana vatandaşının yarısından, bir Türk vatandaşının dörtte birinden daha az kazanırken bugün gelinen noktayı, herkes gayet iyi biliyor ki, Ar-Ge ve inovasyon ile açıklamak hiç de zor değildir.”

Bireylerden şirketlere ve ülke ekonomisine kadar verimlilikte hangi düzeyde olduğumuzun da önemine işaret eden Çiçekçi, “Artan rekabet, küreselleşme, iş yapma şekillerinde ve piyasa şartlarındaki değişim verimli kalabilmeyi bugün dünden daha zorunlu bir hale getirmiştir” diye konuştu.

Üniversite ve sanayi birlikteliği

Izmir Kalkınma Ajansı Planlama,

Programlama ve Koordinasyon Birimi Başkanı Murat Çelik’in İzmir’in Yenilik Stratejisi sunumunun ardından İYTE Rektörü Prof. Dr. Mustafa Güden’in moderatörlüğünde gerçekleştirilen panelde, İzmir Teknoloji Geliştirme Bölgesi temsilcisi Dr. Emrah Tomur, EBİLTEM Teknoloji Transfer Ofisi yöneticisi Doç. Dr. Serdal Temel, Yaşar Üniversitesi Araştırma Geliştirme ve Uygulama Merkezi Müdürü Selçuk Karaata, Dokuz Eylül Üniversitesi Öğretim Üyesi Prof. Dr. Abdurrahman Bayram ve Sentese-Bir A.Ş. temsilcisi Çağrı Gürbüz de inovasyon, teknoloji odaklı şirketler ve verimlilik, TTO’nun bölgesel inovasyona katkıları, Türkiye’den inovasyon örneklerini ortaya koydu.

Ödemiş OSB'nin 'A Takımı'

Ağırlıklı olarak gıda, tarım ve hayvancılık sektöründen 60 sanayi tesisinin kurulmasını planlandığı Ödemiş Organize Sanayi Bölgesi'ni yatırımcı ile buluşturacak A Takımı belirlendi. Kamu, yerel yönetim ve sanayicilerin oluşturduğu müteşebbis heyet ve yönetim kurulu hedefini fabrika bacalarının hızla yükseltilerek ilçenin kalkınması olarak belirledi. Müteşebbis heyet başkanlığına İzmir Vali Yardımcısı Hüseyin İçten'in, Yönetim Kurulu Başkanlığı'na ise 30 Mart yerel seçimlerinin galibi Mustafa Badem'in oybirliği ile seçildiği toplantıda konuşan Ege Bölgesi Sanayi Odası Yönetim Kurulu Başkanı Ender Yorgancılar, "600 dönüm büyüklüğe sahip Ödemiş OSB'yi doldurmak çok kolay olacak. Bölgede fabrika bacaları yükseldiğinde ilçede varolan işsizlik sorununun çözümüne yardımcı olurken, katma

Ödemiş OSB Yönetim Kurulu

- Abdullah Dölek - Ödemiş Kaymakamı
- Mahmut Badem - Ödemiş Belediye Başkanı
- Deniz Gündüz - EBSO Yönetim Kurulu Üyesi
- Kasım Sevin - Ödemiş Ticaret Odası Başkanı
- Nurettin Yıldız - Yatırım İzleme ve Koordinasyon Başkanlığı Temsilcisi

Ödemiş OSB Müteşebbis Heyeti

- Hüseyin İçten - İzmir Vali Yardımcısı / Ödemiş OSB Müt. Heyet Baş.
- Abdullah Dölek - Ödemiş Kaymakamı / Ödemiş OSB Müt. Hey. Bşk. V.
- Mahmut Badem - Ödemiş Belediye Başkanı
- Kasım Sevin - Ödemiş Ticaret Odası Başkanı
- Nurettin Yıldız - Yatırım İzleme ve Koordinasyon Başkanlığı Temsilcisi
- Deniz Gündüz - EBSO Yönetim Kurulu Üyesi
- Aytekin Öztas - EBSO Meclis Üyesi
- Davut Yanık - EBSO Meclis Üyesi
- Bayram Talay - EBSO Meslek Komitesi Üyesi
- Gürcan Ekler - EBSO Meclis Üyesi
- Murat Kurtalan - EBSO Meclis Üyesi
- Özkan Mucuk - EBSO Meclis Üyesi
- Sezai Aslanlı - EBSO Meclis Başkanlık Divanı Katip Üyesi
- Yılmaz Odabaş - EBSO Meclis Üyesi
- Mehmet Karahaliloğlu - EBSO Meclis Üyesi

değeri yüksek ürünler ilçe ve kent ekonomisine katkı sağlayacak” dedi.

Ödemiş Organize Sanayi Bölgesi Müteşebbis Heyeti, Ödemiş Kaymakamlığı'nda biraraya geldi. Toplantıda Ödemiş OSB Müteşebbis Heyet Başkanı, Yönetim Kurulu Başkan ve üye seçimi yapıldı. Seçim sonunda Müteşebbis Heyet Başkanlığı'na İzmir Vali Yardımcısı Hüseyin İçten, Ödemiş OSB Yönetim Kurulu Başkanlığı'na ise Ödemiş Belediye Başkanı Mahmut Badem seçildi. Ödemiş OSB'nin yönetim kurulu üyeleri ise Ödemiş Kaymakamı Abdullah Dölek, Ödemiş Ticaret Odası Başkanı Kasım Sevin ve Ege Bölgesi Sanayi Odası Yönetim Kurulu Üyesi Deniz Gündüz oldu.

48 sanayi parseli bulunuyor

EBSO Yönetim Kurulu Başkanı Ender Yorgancılar, 15 kişilik müteşebbis heyetin kendi arasında yaptığı toplantıda başkan ve yönetim kurulu üyelerinin tespit edildiğini belirterek,

Rakamlarla Ödemiş OSB

- 1994 yılında kuruldu
- 600 dönüm alan
- 48 sanayi parseli
- 9 Sosyal parsel
- 3 bin kişilik istihdam

“Ödemiş tarım ve tarıma dayalı sanayi ile hayvancılıkta bölgemizin önemli merkezleri arasında yer alıyor. 600 dönüm alana sahip Ödemiş OSB'de 9'u satılmış, 48 sanayi, 9 sosyal parsel mevcut. Valilik, Kaymakamlık, Yatırım İzleme Koordinasyon Başkanlığı'nın yanı sıra 10 sanayicimiz müteşebbis heyette yer aldı. Mütevelli heyet ve yönetim kurulu başkanı ile yönetim kurulu üyelerini belirledik. Ödemiş OSB, çok kolay dolacak. Sanayi tesisleri birer birer yükselerek ilçe ekonomisine ve bölgeye büyük katkı sağlayacak” diye konuştu.

Altyapı ve yollara ağırlık verilecek

Ödemiş OSB Müteşebbis Heyet Başkanlığına seçilen İzmir Vali Yardımcısı Hüseyin İçten de yatırıma çok uygun bir bölge olmasına rağmen altyapı ve yolları tamamlanmadığı için bölgenin yatırımcı alamadığını kaydetti. İçten, “Eksikliklerin hızla giderilmesi için çalışmalara başlayacağız. Tarım, gıda ve hayvancılık sektörü yatırımcılarını Ödemiş OSB'ye bekliyoruz” dedi. Ödemiş OSB Yönetim Kurulu Başkanı Mahmut Badem de yaptığı açıklamada Ulaştırma Denizcilik ve Haberleşme eski Bakanı Ak Parti İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın bölgede tarım ve hayvancılık yatırımlarına özel bir teşvik uygulaması için çalışma yapıldığı bilgisini verdiğini hatırlatarak, “Bu özel teşviğin yanı sıra ilçeye 20 kilometre mesafesi kalan doğalgaz geldiğinde Ödemiş OSB cazibe merkezi olacak ve yatırımcılar yer kapma sırasına girecek” diye konuştu.

Metin Uslu'yu kaybettik

Ege Bölgesi Sanayi Odası'nda 1978 yılında Meclis Üyeliği görevinde bulunan İzmirli eski sanayicilerden Halil Metin Uslu, 83 yaşında hayata veda etti. Uslu, Alsancak Hocasade Camii'nde kılınan cenaze namazının ardından Urla

Güvendik Kabristanı'nda toprağa verildi. İzmir'de Papix Plastik'i 1969 yılında kurarak Türkiye'nin ilk kulak temizleme ve makyaj çubuğunu üreten Metin Uslu, uzun yıllar madeni yağ sektörüne bidon ve şişe imal ederken 1997 yılında pet sektörüne girmişti. İzmir Atatürk Organize Sanayi Bölgesi'ndeki fabrikada Türkiye'nin dev kuruluşları için süttan meşrubata, bitkisel yağdan deterjana kadar değişen yelpazede şişe üreten firmadaki hisselerini pet şişe üretimi yaptığı Küçükbay A.Ş.'ye devreden Uslu, yoluna plastik geri toplama ve kazanma işi yapan Kısmet Kimya firması ile devam ediyordu.

Tufan Tunç vefat etti

Ege Bölgesi Sanayi Odası İnşaat Tesisat Sanayi Meslek Grubu üyelerinden Tunç Tesisat Mühendislik ve Ticaret firmasının kurucusu Tufan Tunç, yakalandığı amansız hastalığa yenik düşerek vefat etti, doğum günü olan 17 Haziran'da

toprağa verildi. 1949 yılında dünyaya gelen Tunç, Ege Üniversitesi Mühendislik Bilimleri Fakültesi Makina Mühendisliği Bölümünden mezun oldu. MMO, TTMD, ESSİAD, İTO, MTMD gibi birçok sivil toplum kuruluşunda aktif görev yapan, bilgisini, tecrübesini severek paylaşan sektöre katkı koyan Tunç, SSK Konya ve Mersin hastanelerinde şantiye şefliği ve özel sektör deneyiminin ardından 1976 yılında kurduğu Tunç Tesisat Mühendislik ve Tic. firmasında proses tesisatları ile ısıtma, soğutma, klima tesisatları konularında birçok binanın proje ve taahhüdünü gerçekleştirdi.

Av. Murat Ulusu
Hukuk Danışmanı

İş kazası kavramı

Alman hukukunda iş kazası sosyal kaza sigortası düzenlemesinde genel olarak, sigortalının kanunda sayılan sigortalı faaliyetleri sırasında uğradığı kazanın iş kazası olduğu ve sigortalının ücret ödeme dönemi nedeniyle ücretini almak için bankaya gidişi de faaliyet sayılmıştır. Hukuki Himaye Sigortası Kanununda iş kazası kavramı tanımlanmıştır. Kazadan maksat, bedenini (maddeten) zarar veren, zamansal sınırı bulunan hadisedir. Buna paralel Raylı Taşımacılık Kanununda iş kazası, bir hizmet dolayısıyla veya hizmetin icrası sırasında ortaya çıkan fizik bütünlüğünün zarar görmesine sebebiyet veren yer ve zaman itibarıyla tanımlanabilen bir dış etkinin ürünü olan ve ani bir biçimde meydana gelen hadisedir şeklinde tanımlanmaktadır. Kaza, mutad olmayan hadisedir, mutad işletme faaliyetinin icrası sırasında sağlığın zarar görmesi dahi bunun varlığı için yeterlidir.

İsviçre Federal Sigorta Mahkemesi kaza tanımını "az veya çok olağanüstü dış etkenin, ani, istenilmeyen cismani zarar verici etkisi" olarak vermiştir. İş kazası ve meslek hastalığı yanında işletme dışında kazayı da kaza sigortası çerçevesinde sosyal sigorta olayı saymıştır.

Fransız Hukukunda Sosyal Güvenlik Kanunu, iş kazasını, işin yapılmasından ya da vesilesiyle hangi sebeple olursa olsun, meydana gelen kaza olarak

tanımlamıştır.

Yasalarımızda iş kazası kavramının tanımı yalnızca 2 kanunda yapılmıştır.

2006 yılında kabul edilen giren 5510 sy. Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu 13. maddesinde tanımlanmıştır. İş Kanunu veya Borçlar Kanununda herhangi bir tanım mevcut değildir. 5510 sayılı yasa m.13;

"İş kazası,

a) Sigortalının işyerinde bulunduğu sırada,

b) İşveren tarafından yürütülmekte olan iş nedeniyle sigortalı kendi adına ve hesabına bağımsız çalışıyorsa yürütmekte olduğu iş nedeniyle,

c) Bir işverene bağlı olarak çalışan sigortalının, görevli olarak işyeri dışında başka bir yere gönderilmesi nedeniyle asıl işini yapmaksızın geçen zamanlarda,

d) Bu Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamındaki emziren kadın

sigortalının, iş mevzuatı gereğince çocuğuna süt vermek için ayrılan zamanlarda,

e) Sigortalıların, işverence sağlanan bir taşıtla işin yapıldığı yere gidiş geliş sırasında, meydana gelen ve sigortalıyı hemen veya sonradan bedenen ya da ruhen engelli hâle getiren olaydır." Hükümünü taşımaktadır.

2012 yılında kabul edilen 6331 sy. İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu m.3;

g) İş kazası: İşyerinde veya işin yürütümü nedeniyle meydana gelen, ölüme sebebiyet veren veya vücut

bütünlüğünü ruhen ya da bedenen özre uğratan olayı, ifade eder.

İş kazası kavramının tanımı için iş kazasının unsurları olan olay, nedensellik (olay ile meydana gelen sonuç arasındaki ilişki) ve kusur kavramları hakkında Yargıtay uygulaması hakkında kısa bilgiler aşağıdadır;

Olay, her şeyden önce istenmeyen bir olay olmalıdır. İşçinin isteyerek vücut bütünlüğüne zarar veren bir olaya sebebiyet vermesi iş kazası olarak nitelenebilir. İşçinin vücut bütünlüğüne verilen zarara neden olan olayın bir dıştan gelen bir etkenle meydana gelmiş olmasının gerekli gerekmediği konusunda Yargıtay'ın farklı kararları bulunmaktadır. Ancak iş kazası vücutta var olan marazi bir halden meydana geliyorsa bu durumda iş kazasından söz edilmemelidir. Ne kadar zaman süren olaylara iş kazası denileceği bir anlamda meslek hastalığı ile iş kazası arasındaki ayrımı ortaya koyacağından önemlidir. İş kazası aniden veya çok kısa bir zaman aralığı içinde meydana gelen bir nedenle ortaya çıkan olaydır. Ancak iş kazasını olayın anılığı ve teklifi ile sınırlamak doğru değildir. Meslek hastalığı ise uzun bir zaman dilimi içinde tekrarlanan olaylar sonucu doğmaktadır.

Nedensellik, işçinin bedensel ve ruhsal zarar uğraması iş kazası olarak nitelendirilmek istenen olay sonucu olmalıdır. Nedensellik her olayın özelliğine göre göz önünde bulundurulmalıdır. Mülga 506 sayılı

Sosyal Sigortalar Kanununun m. 11 ile “ sigortalıyı bedenen veya ruhen zarara uğratan olay kazadır” hükmünü içerip zarar verici olayın dış bir etkenden kaynaklanması gerektiği belirtilmediği için Yargıtay işyerinde kalp krizi geçirmeyi iş kazası olarak nitelemekte ve buna bağlı ölümü iş kazası sonucu olarak tespit eden kararları bulunmaktadır. Bir başka kararında ise işyerinde beyin kanaması neticesinde meydana gelen ölüm olayında, adli tıp raporunda bahsedilen ölümün beyinsel yapıdan kaynaklandığı, işyeri koşullarının etkili olmadığı gerekçesiyle işçi ve işverene kusur izafe edilemeyeceği görüşündedir. Yürürlükte olan 5510 sy m. 13/a ile –sigortalının işyerinde bulunduğu sırada meydana gelen olayı- iş kazası olarak nitelediği için grevde olan işçinin dahi işyerinde herhangi bir sebepten başına gelen kaza iş kazası olarak nitelenmektedir. Yine Yargıtay mezbahada çalışırken kesim esnasında bıçağa bacağına kaptıran ve yaralanan işçinin sarhoş olduğu gerekçesiyle olayı iş kazası olarak nitelemeyen yerel mahkeme kararını, kaza işyerinde meydana geldiği için iş kazası olduğunun kabulü gerektiği gerekçesiyle bozmuştur. Ancak görülen işle kaza arasında illiyet bağının tespiti, kaza esnasında işçinin işverenin otoritesi altında olup olmadığının tespiti ile yapılmaktadır. Otorite ilişkisinin varlığı, olayda ilke olarak, iş yeri ve iş süresi şartları veya hizmet ediminin ifası vakıası ile gerçekleşmişse kabul olunmalıdır. Otorite ilişkisi, hizmet akdinin bir unsuru olarak bağımlılık ilişkisinin fiili bir sonucudur. İşveren, amaç ve ihtiyaçlarına göre işçiyi yönlendirmek ve bu bakımdan kural olarak işin süresini, ifa tarz ve usullerini ve ifa yerini saptama yetkisine sahiptir. Bu nedenle Yargıtay bir kararında işyerinde yatmayan işçinin çalıştığı inşaatta mesai saatinden sonra 21:00’de içki içip tuvalet ihtiyacını gidermek için çıktığı 1. kattan düşüp ölmesi olayında kaza işçinin işverenin otoritesi altında gördüğü bir işin neticesinde olmadığı gerekçesiyle kazayı iş kazası olarak nitelememiştir. Sigortalı kişinin işverenin talimatı ile işyeri dışında bir görevde gönderilmesi

veya işin gereği olarak işyerine çıkması halinde meydana gelen kaza da iş kazası olarak nitelenmektedir. Önemli olan kazanın işveren tarafından yürütülen iş dolayısıyla meydana gelmesidir. Yargıtay’a göre, “... Sigortalı işçinin, işveren tarafından yürütülmekte olan iş dolayısıyla işyerinden uzaklaştığında, boş zamanlarını normal bir yaşantı içerisinde değerlendirmesi doğaldır. Sigortalı işçinin boş zamanlarını, sinemaya, kahveye, eğlence yerine giderek değerlendirmesi mümkündür. Bunun gibi, akşam yemeğini de sahildeki bir lokantada yemesi doğal hakkıdır. Bu bakımdan, sigortalıyı görevle ayırdığı işyerinden aynı işyerine dönünceye kadar normal yaşantı içerisinde kalmak koşuluyla boş zamanlar da dahil olmak üzere tüm risklere karşı sigortalı saymak, sosyal sigorta hukukunun ilkelerine uygun düşeceği söz götürmez” Yine Yargıtay’a göre, görevli olduğu yere giden sigortalının uğradığı kaza iş kazası olduğu gibi görevli olarak başka bir ile giderken bindiği uçağın düşmesi sonucu sigortalının ölmesi de iş kazasıdır. Ancak, bunun gerekçesi olarak, kaza ile görülmekte olan iş arasında illiyet bağının gerçekleştiğinden söz etmek veya sigortalının yolda dahi işverenin otoritesi altında bulunduğunu varsaymak yerinde değildir. Gerçekten de, görevle başka bir yere gönderilen sigortalı yolda iken işverenin otoritesi altında bulunmaktadır; buna karşılık, yolda bir kavgaya karışır ve yaralanırsa işverenin otoritesi altından çıkmıştır

yaklaşımı inandırıcı değildir. Bu örnekler “otorite” görüşünün zayıflığını ortaya koymaktadır. Ancak olayın iş kazası olup olmadığı ve işverenin sorumluluğu hususları birbirine karıştırılmamalıdır.

Kusur İş Kanunu’nda farklı ve özelliklidir. Bunun temel nedeni işverenin sorumluluğunun geniş olmasıdır. Kusur ile ilgili uygulamada önemli olan işverenin iş kazasına neden olmuş hareketinin işçilerin sağlığını koruma ve iş güvenliği ile ilgili mevzuat hükümlerine aykırı bulunup bulunmadığının tespiti işidir. Bu konuda yapılacak ilk yargı işlemi, mevcut hükümleri göre alınacak tedbirlerin neler olduğunun tespiti işidir.

Mevzuat hükümlerince öngörülmemiş fakat alınması gerekli başkaca bir tedbir varsa, bunların dahi tespiti zorunluluğu açıktır. Bunların işverence tam olarak alınıp alınmadığı (işverenin koruma tedbiri alma ödevi).. alınmamışsa zararın bundan doğup doğmadığı, duruma işçinin tedbirlere uymamasının etkili bulunup bulunmadığı (işçinin tedbirlere uyma yükümlülüğü) ve bu doğrultuda tarafların kusur oranı saptanacaktır. İşçi sağlığı, iş güvenliği ve yapılmakta olan iş nedeniyle işçinin eğitimi bir kısım mevzuatı içerir belgelerin kendilerine verilmesini değil, eylemli olarak bu bilgilerin aktarımı ve öneminin kavratılması ile sağlanabilir. Eğitimden sonraki aşama ise, işçi sağlığı ve iş güvenliği ile ilgili önlemlerin alındığının ve uygulandığının denetlenmesidir.

Esen: İş güvenliği için doğru düzenlemeler şart

Ege Bölgesi Sanayi Odası Meclis Başkanı Salih Esen, Açılış ve Başkanlık Sunuşlarında Soma'da meydana gelen maden kazasında hayatını kaybeden madenciler anısına Meclisi bir dakikalık saygı duruşuna davet etti.

Üreten, istihdam sağlayan sanayicilerin acı ve kederi çok daha yoğun paylaştıklarını, bu hususta herkesin samimiyetlerine inanmalarını istediklerini dile getiren Esen, işçi-işveren el ele olduğu sürece, birbirlerinin haklarına saygı gösterdikleri ve herkesin sorumluluğunu bildiği sürece üretimin kesintisiz devam edeceğini, aksi halde Soma gibi facialara daha çok tanık olunacağını belirtti.

13 Mayıs günü Manisa'nın Soma ilçesinde gerçekleşen maden kazası ve bu kaza neticesinde hayatlarını kaybeden madenci kardeşlerimizin acısının Türkiye sınırlarını da aştığını,

bu süreçte, konunun sorumluları ve siyasiler hakkında çok ciddi iddiaların ortaya konduğunu dile getiren Esen, adli süreç devam ettiği için iddiaları bir kenara bırakarak, bu elim hadisenin ülkemizde iş sağlığı ve güvenliği, çalışanların sorumluluğu konularında, özellikle sektörde bir milat olması gerektiğini ifade etmek istediğini, ancak iddiaların nihayete erdirilerek sorumluların hak ettikleri şekilde cezalandırılmalarını da temenni ettiğini, eğer bu olayları mevcut sistem tetiklemiş ise; bu yanlışlardan da süratle geri dönülmesi, enerji sektöründe alternatif adımlar atması gereken Türkiye'nin, başka kazaların önüne geçilmesi adına gereken tedbirleri ivedi olarak alması gerektiğini belirtti.

Esen, Soma madeni şehitlerine Allah'tan rahmet, acılı şehit ailelerine başsağlığı ve sabır, yaralı olarak kurtulan madencilere acil şifalar

diledi. İşverenler olarak kendilerini çalışanları ile bir ailenin fertleri olarak gördüklerini, ancak maalesef bu duyguları besleyemeyen, kazanç gibi unsurları insan yaşamının ve sağlığının değeri önünde gören kişiler de olabildiğini, onun için sepetteki çürük elmalar ile sağlamların karıştırılmamasını dilediklerini söyledi.

İşveren ve çalışan ayrılmaz bütün

Çalışma hayatının işvereni ve çalışanı ile birbirinden ayrılmaz bir bütün olduğunu, çalışan ile işvereni ortak bir gönül bağı içinde karşılıklı sevgi-saygı ve güven duygularını taşıyorsa ve herkes bu birliktelikte kendine düşen sorumluluğun bilincinde ise çalışma yaşamının çalışmaktan, üretmekten zevk alınacak, gurur duyulacak bir alan olduğunu dile getirdi. Bu samimiyet ve sorumluluk duyguları göz ardı edildiği

EBSO Meclis Başkanı Esen, çalışma hayatının işveren ve çalışanı ile birbirinden ayrılmaz bir bütün olduğunu savunurken, Soma'daki maden kazasının iş sağlığı ve güvenliği ile çalışanların sorumluluğu konularında milat olması gerektiğini söyledi.

an ortaya çıkacak başıboşluğun ve verimsizliğin yaratacağı kaosu çok tehlikeli olduğunu, ki bugün var olan eksikler nedeniyle yaşanan kaza, yaralanma ve ölümlerden söz ederken, bu uygulamalar içinde yapılan tanım ve kapsam yanlışlarını da tartışmanın zamanı olduğunu vurguladı.

Esen, iş kollarının, sektörlerin tehlike ve risk analizlerinde ciddi yanlışlıklar bulunduğunu, iş kazasının tanımının yapılmasının gereklilik arz ettiğini, Türkiye dışında hangi ülkede işverenin sorumluluğunun çalışanın kapısından başlayıp, kapısına kadar devam ettiğini merak ettiğini söyledi. Diğer yandan, iş kazalarına maruz kalan çalışanların da profilinin dikkatlice incelenmesi, bu profil değerlendirilirken, "İlkokuldan başlayarak çocuklarımıza yaptıkları iş ne olursa olsun öncelikle emniyet ve güvenlik kültürünü aşıyor muyuz?" sorusunun öne çıktığını ve bu sorunun cevabının ne yazık ki "hayır" olduğunu belirtti.

Yüce Türk milleti ve devletin elbette geride kalan ailelere sahip çıkacağını, acılı bir ailenin "Lütfen

bizi 10 gün sonrasında unutmayın" ifadesinin de es geçilmemesi gerektiğini, özellikle siyasi gündemimiz içinde Soma olayı ve acısının unutturulmayarak, yenilerinin tekrarlanmasına engel olunmasını diledi.

Esen, olayın gerçekleştiği 13 Mayıs 2014 tarihinden itibaren üç günlük milli yas ilan edildiğini, bu acı ve yas ortamı içerisinde, 19 Mayıs Atatürk'ü Anma, Gençlik ve Spor Bayramımızın buruk bir şekilde kutlandığını, ancak gelecek senelerde daha coşkuyla ve gururla kutlamaların gerçekleşmesini temenni ettiğini söyledi.

Yasal düzenlemeye katkıda bulunalım

Soma'daki maden kazasında 301 maden işçisi hayatlarını kaybetmeseydi iş güvenliği konusunu bu derece dile getirmeyeceklerini söyleyen Esen, aslında bazı meclis toplantılarında İş Güvenliği Yasası ile ilgili olarak yaşadıkları sıkıntıları münferit olarak ifade ettiklerini ama Türkiye'nin gündeminin çok çabuk değişmesi nedeniyle bugün dile getirdikleri konunun yarın

unutulmasından endişe ettiğini söyledi.

Bu nedenle Yönetim Kurulu Başkanı Yorgancılar da uygun görür ise 6131 Sayılı İş Güvenliği Yasası doğru bir yasa mıdır, Avrupa'da iş güvenliği yasaları nasıldır, hangi ülkelerde ne şekilde uygulanmaktadır, iş kazasının tanımı diğer ülkelerde de işçinin kapısının önünde başlayıp kapısının önüne kadar devam eden bir sorumluluk mudur? şeklindeki sorulara ışık tutacak alternatif bir iş güvenliği yasasının Odamızca hazırlanabileceğini, en azından hayatını kaybeden madencilerimiz anısına gerçek bir çalışma yapılmış olacağını ifadeyle bu konuda tüm Meclis üyelerinin seve seve katkıda bulunabileceğini dile getirdi.

Ege Bölge Sanayi Odası Meclis Başkanı Esen, 21 Mayıs 2014 tarihinde gerçekleştirilen Ege Sanayicileri ve İşadamları Derneği Genel Kurulu'nda geçmiş dönem Meclis Üyemiz Mustafa Güçlü'nün ESIAD Yönetim Kurulu Başkanlığı'na seçildiğini belirterek, Güçlü'yü ve Yönetim Kurulu Üyelerini tebrik ederek başarılar diledi.

Yorgancılar: Madenlerde çalışma dünya standartlarında olmalı

Ege Bölgesi Sanayi Odası Yönetim Kurulu Başkanı Ender Yorgancılar, Manisa'nın Soma ilçesinde meydana gelen maden kazasıyla ilgili hazırlanan sunumun izlenmesinin ardından sözlerine başladı. Maalesef her zaman yaşanan güzel gelişmelerle başlamanın mümkün olmadığını, her ne kadar bu defa son olsun denilse de yiten canların acısının derinden hissedildiğini dile getiren Yorgancılar, Soma'da meydana gelen kaza ile ilgili çok detaylı konuşmanın doğru olmadığını, çünkü savcılığın bu konuya el koyarak, gerekli araştırmaları yapmaya başladığını, bunların neticesinde her gün basında ihmallerin ne olduğuna ilişkin haberleri takip ettiklerini belirterek, şehitlerimize Allah'tan rahmet, ailelerine ve memleketimize baş sağlığı diledi.

Maden kazasının yaşandığı gün Amerika'da olduğu için Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı Erdoğan Çiçekçi'nin Soma'ya giderek, EBSO adına sağlanabilecek katkıları belirlediğini, ayrıca yine madenci olan Yönetim Kurulu Üyesi Hakan Ürün'ün de Soma'ya giderek yaşanan süreci yakından takip ettiğini belirten Yorgancılar, iki arkadaşına da teşekkür ederek, maddi manevi sorumluluklarımızın yerine getirildiğini ifade etti.

Ender Yorgancılar, her sektörün risk faktörünün farklı düzeyde olduğunu, her ne kadar yüksek risk içeren sektörler, çok tehlikeli sınıfın içinde yer alsın da kaza ile ihmal arasında çok açık farklar bulunduğunu, maden kazasının da ihmalden kaynaklandığını, ki

yapılan açıklamaların bu düşüncesini desteklediğini dile getirdi. 12 yıl önce Zonguldak madeninde yaşananlardan hiçbir ders çıkarılmadığının ortada olduğunu, her kim ya da kimlerin ihmali varsa hukuken sonuna kadar cezasını çekmesi gerektiğini, zira yitirilen 301 canın aileleri ile birlikte binlerce yanan yürek anlamına geldiğini söyledi.

Bir medya kuruluşu tarafından "Sizce Soma milat olur mu?" şeklinde yapılan ankette; "Soma milat olmaz" diyenlerin oranının yüzde 91 olduğunu, yüzde 9'luk kısmın ise "milat olur" dediğini dile getiren Yorgancılar, bu anlayışının mutlaka ve mutlaka değişmesi gerektiğini söyledi.

Kömür madenlerimizin yüzde 37'si devlet tarafından işletilirken, yüzde 67'sinin Soma'da olduğu

EBSO Yönetim Kurulu Başkanı Ender Yorgancılar, Soma'daki maden kazasından sonra madenlerde dünya standartlarına uygun çalışma koşullarının oluşması gerektiğini savundu ve "Hiçbirşey insan hayatından değerli değil" dedi.

üzere özel sektör tarafından işletildiğini, bunun da tehlikenin devam ettiği anlamına geldiğini, artık devlet tarafından denetimlerde gereken hassasiyetin gösterilmesi, dünya standartlarına uygun çalışma koşullarının oluştuğunun kontrol edilmesi gerektiğini, zira hiçbir şeyin insan hayatından daha önemli olmadığını ifade etti.

Uluslararası Çalışma Örgütü'nün (ILO) hazırladığı raporlarda; Türkiye'nin, maden işçilerinin güvenliğini sağlama konusunda çok da başarılı olmadığını birçok kez ortaya koyduğunu, maalesef yaşadıklarımızın bunun ayrı bir tespiti olduğunu, başta denetimin bağımsız yapılmaması olmak üzere, böylesi riskli bir işletmede kurtarma ile ilgili yedekleme sisteminin olmamasını anlamakta zorluk çektiği, ayrıca Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı ile Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı'nın sorumluluğu paylaşma noktasındaki anlaşmazlıklarını da anlayamadığını belirtti.

Ender Yorgancılar, Türkiye'nin enerjiye olan ihtiyacını dikkate alarak her zaman nükleer enerjinin önemini vurguladığını ama ülkemizdeki denetim eksikliği ve sorumsuzluk karşısında tereddüt yaşamaya başladığını, yine de ilim ve bilime bağlı dünya örnekleri ile nükleer enerjiyi başarmamız gerektiğini söyledi. ILO'yu imzalayan devletlere bakıldığında dünyanın 17. büyük ekonomisi olan Türkiye'nin milletine verdiği değer, Zambiya veya Zimbabve'nin milletine verdiği değer kadar olmamasının düşündürücü bir husus olduğunu belirtti.

İnsana verilen değer önemli

Tüm dünyanın hayretle ve kınama mesajları ile karşıladığı, adeta ülkemizin 3. dünya ülkesi kategorisine dahil edildiği bir süreçte Fransız yazar, filozof Albert Camus'un "Bir

ülkeyi tanımak istiyorsanız, insanların nasıl öldüğüne bakın" sözüne dikkat çekmek istediğini söyleyen Yorgancılar, maalesef ülkemizde eşinden şiddet görerek öldürülen kadınlarımız olduğunu, namus cinayetlerimiz olduğunu, kaçırılıp öldürülen evlatlarımız olduğunu, terör sonucunda hayatını kaybeden gençlerimiz olduğunu, her bayramı cenaze törenine dönüştüren trafik kazalarımız olduğunu, madenlerde ve tersanelerde meydana gelen iş kazalarında hayatını kaybeden işçilerimiz olduğunu vurguladı. Bu tablo karşısında dışarıdan ülkemize bakan bir kişinin Türkiye'de insana verilen değeri nasıl yorumlayacağını meclis üyelerinin takdirlerine bıraktığını belirtti.

Ender Yorgancılar, zaman zaman toplumsal yaşama ilişkin uluslararası kriterlerde ülke sıralamamızı gösteren grafikleri meclis

toplantılarında paylaşarak, bireylerin hak ve özgürlüklerinin ne kadar önemli olduğunu altını çizmeye çalıştığını, çünkü ekonomik açıdan iyi olmanın, tek başına sosyal gelişmeyi açıklamadığını, bu nedenle de eksiklerin tamamlanması gerektiğini dile getirdi. Bu kapsamda yapılan çalışmalara bakıldığında; Türkiye'nin Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi'nde en fazla ceza alan 1'nci ülke, sosyal gelişim endeksinde 132 ülke arasında 64'ncü ülke olduğunu, OECD iyi yaşam endeksinde ise 34 ülke içinde maalesef sonuncu durumunda bulunduğumuzu söyledi. Özgürlükler endeksinde en kötüler arasında, gelir eşitsizliği endeksinde OECD'nin en kötüsü durumunda, dünyanın ilk "Kölelik Endeksi"nde 162 ülke arasında 90'ncı sırada, kadınların işe katılımında 166 ülke içinde 155'nci sırada, eğitim harcamalarında 171 ülke içinde 144'ncü sırada yer

EBSO Meclis Başkanı Esen ile Yönetim Kurulu Başkanı Yorgancılar, Manisa'nın Soma ilçesinde yaşanan maden faciası nedeniyle meclis toplantısında yakalarına üzerinde Soma yazılı siyah kurdela taktılar.

Ender Yorgancılar: “Dünyada üretilen elektrik enerjisinin yüzde 41’i, birincil enerjinin yüzde 30’u, demir-çelik üretiminde kullanılan enerjinin yüzde 70’inin elde edildiği kömürden vazgeçmemiz mümkün değil. Ancak en iyi konuma getirebiliriz.”

aldığımızı belirterek, “insan odaklı” bir anlayışın, her türlü politikamızın temelini oluşturması gerektiğini vurguladı.

En çok kömür üreten ülkede en az kaza

EBSO Yönetim Kurulu Başkanı Yorgancılar, dünyada en çok kömür üretimi yapılan üç ülkeye bakıldığında ikinci sırada yer alan ABD’nin dünya genelinde en az iş kazası gerçekleşen ülke olmasının mutlaka bir açıklaması olduğunu, özellikle yıllar önce Buffalo’da meydana gelen kazadan sonra kömür ve maden kazalarında aşağıya doğru çok önemli azalmalar gerçekleştiğini belirtti. ILO’nun verilerine göre; üretilen her 1 milyon ton kömür karşılığında dünyada en fazla ölümün maalesef ülkemizde yaşandığını, ABD’deki 1 kişiye karşılık ülkemizde 361 kişinin maden kazalarında hayatını kaybettiğini, bugün her ne kadar bu rakam 217’ye

TTIP için lobiye devam

Başbakan Yardımcısı Ali Babacan ve Ekonomi Bakanı Zeybekci ile birlikte ABD Ticaret Odası’nda katıldığı toplantıda ABD iş dünyası temsilcilerine seslenerek, “Türkiye Transatlantik Ticaret ve Yatırım Ortaklığı Projesi” ile ilgili lobi faaliyetlerine devam ettiklerini, Türkiye’nin yatırım ortamını anlatmaya yönelik olarak New York, Atlanta, Washington, Los Angeles, San Francisco, Seattle ve Chicago’da Türkiye Yatırım Haftası adıyla bir dizi programı da başlattıklarını dile getiren Yorgancılar, EBSO üyelerinden temas halinde oldukları yabancı iş dünyası ile lobi faaliyetlerine destek vermelerini istedi. ABD kongresinde, Türkiye aleyhine olan 9 madde bulunduğu, ikisinin Ermeniler ile ilgili, üçünün Kıbrıs’taki Hristiyan kültürünün yok edilmesi kuzey ve güney Kıbrıs’ın birleşmesi ile ilgili, birinin Ruhban Okulu ile ilgili, ikisinin Basın Özgürlüğü ile ilgili, birinin de el konulan Hristiyan mal varlıklarının belirlenmesi ile ilgili olduğunu, asıl önemli konunun Rusya’nın aleyhine 2 tane tasarı, Suriye aleyhine 20 tane tasarı varken, müttefik Türkiye’nin aleyhine 9 tane tasarı bulunması olduğunu söyledi. Rusya ile Ukrayna arası problemliyken 2 tane aleyhte tasarı olduğunu, Suriye ile ABD’nin arası kötüyken 20 tane aleyhte tasarı olduğunu, Türkiye müttefikken 9 tane aleyhte tasarı bulunmasının lobinin önemini ortaya çıkardığını, çünkü tasarımı verenler senatörler olduğu için konuların bu senatörlere çok iyi anlatılması gerektiğini söyledi.

gerilemişse de yine de çok fazla olduğunu söyledi.

TBMM'de görev yapan milletvekillerinden siyaseti ülkenin yararına yapacak kişiler olmaları nedeniyle görevlerini bu doğrultuda sürdürmelerini istediklerini, 538 kişilik mecliste sadece 78 milletvekilinin katılımı ile böylesine acı bir olayın görüşülmesinin son derece düşündürücü olduğunu dile getirdi.

Kömürden vazgeçemeyiz iyi konuma getirelim

Dünyada üretilen elektrik enerjisinin yüzde 41'i, tüketilen birincil enerjinin yüzde 30'u, dünya demir-çelik üretiminde kullanılan enerjinin yüzde 70'i kömürden elde edilirken, ülkemizde 6 bin 243 işletmede 135 bin kişiye istihdam sağlandığını, 132 ülke arasında toplam maden üretim değerinde 28'nci sırada iken, bu sektörden elbette ki vazgeçmemizin mümkün olmadığını ifade eden Yorgancılar, vazgeçemediğimiz bir şeyi en iyi konuma getirmek için çaba sarf etmemiz gerektiğini, ki bu konuda özellikle gerekli yasaların çıkarılması konusunda hükümete büyük görevler düştüğünü söyledi.

EBSO'nun çeşitli sektör temsilcilerinin yer aldığı bir yapı olduğunu, son bir yıl içinde iş sağlığı ve güvenliği ile ilgili Odamızda 11 tane toplantı yapıldığını, her birinin yaklaşık 150 katılımcı ile gerçekleştirildiğini, ne kadar doğru bir çalışma yapıldığını bir kez daha gördüklerini dile getirerek, yaşanan üzücü olayın son olmasını temenni etti.

Soma'daki maden kazası nedeniyle TOBB'un bir yardım kampanyası başlattığını, konuyla ilgili bilgilendirme yazısının üyelerimize gönderildiğini dile getiren Yorgancılar, bu yardım kampanyasına, 3 lira, 5 lira bağış yapan vatandaşları gördüklerinde gözlerinin dolduğunu, herkesin maddi gücü kapsamında destek olmaya çalıştığını, Türk milletinin büyüklüğünü bir kez daha gösterdiğini söyledi.

Acı olaydan sonra Ulu Önder

EBSO Yönetim Kurulu Başkanı Ender Yorgancılar, Türkiye'nin 2023 hedeflerine ancak eğitim sistemini düzelterek varabileceğini dile getirirken, hedefin sınıf geçme değil öğrenme üzerine kurulması, üniversitelerde de düzenleme yapılması gerektiğini söyledi.

Atatürk'ümüzü bize hediye ettiği 19 Mayıs Gençlik ve Spor Bayramını buruk şekilde kutlamak durumunda kaldıklarını ama seneye coşku içinde kutlanmasını ümit ettiğini söyledi.

Mayıs ayı içinde TOBB'un 70. Mali Genel Kurulu'nun gerçekleştirildiğini, ilgili tüm haberlerin basında yer aldığını dile getiren Yorgancılar, hafta içi olmasına rağmen 3 bin 500 kişilik katılım ile gerçekleştirilen genel kurulun güzel geçtiğini ifade ederek, katılanlara teşekkür etti.

Yorgancılar konuları değerlendirdi

EBSO Yönetim Kurulu Başkanı Yorgancılar, Meclis Üyesi sanayicilerin gündeme getirdiği konuları değerlendirdi. Kürşad Yuvgun'un dile getirdiği portör muayenesinin 05.07.2013 tarihli 28698 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren Hijyen Eğitimi Yönetmeliği çerçevesinde kaldırıldığını, yeni mevzuat gereği portör muayenesi ve içerisinde röntgen çekiminin yer aldığı tetkiklerin artık zorunluluk olmadığını, iş yeri hekiminin gözetiminde Hijyen Eğitimi Yönetmeliği hükümlerinin uygulanacağını belirtti.

Yuvgun'un sigorta konusunda olması gerekeni dile getirdiği düşüncelerinde haklı olduğunu, ancak ülkemizde öyle sektörler bulunduğunu ki sigorta bile yaptırmadıklarını, özellikle boya,

ahşap, plastik palet üretimi yapan sektörlerde çok afaki rakamlarda sigorta yapılmaya başlanıldığını, dolayısıyla sigortacılık konusunun yeniden ele alınıp, baştan dizayn edilmesi gerektiğini, bu dönemde çözümü için gereğini yapacaklarını belirtti.

Meclis Başkanı Esen'in bahsettiği, iş sağlığı ve güvenliği ile ilgili geçen sene Odamızda 11-12 tane toplantı yapıldığını, 1200-1300 katılımcının yer aldığı toplantıların çok fayda sağladığını belirtti.

Meclis Başkanı Salih Esen:

Konuyla ilgili ülkemizdeki yasa ile Avrupa'da uygulanan yasalar arasında farklar var mıdır, varsa bu farklar nelerdir, uygulanması hususundaki sıkıntılar nelerdir? Sorularına yanıt alınabilecek çalışmalar Odamız tarafından yapılabilir ise ilgili bakanımıza iletilerek ülkemiz adına güzel bir çalışma yapılmasına vesile olunabileceğini söyledi.

Yönetim Kurulu Başkanı Ender Yorgancılar, talebi değerlendireceklerini söylerken, aynı dili konuşan değil, aynı duyguyu paylaşan insanların başarıya ulaşabildiklerini, 1980 ile 2014 yılları arasında ülkemizde 17 tane hükümet, 19 tane Milli Eğitim Bakanı değiştiğini, 34 yıl analiz edildiğinde 2 yılda bir de Millî Eğitim Bakanının değiştiğini vurguladı. Ülkemizdeki eğitim sisteminin revize edilebilmesi için uzun vadeli eğitim sisteminin yeni baştan yazılması, hedefin sınıf geçme üzerine değil, öğrenme üzerine kurulması gerektiğini, Türkiye'de eğitim sistemi değiştiği takdirde çok şeyin üstesinden zaten gelebileceğimizi belirtti. Üniversitelerimizdeki bazı bölümlerin artık sanayide yeri kalmadığını, dolayısıyla bu bölümleri tercih eden öğrenci de bulunmadığını, en kısa zamanda gerekli düzenlemenin yapılması gerektiğini, ki Türkiye'nin 2023 hedefine ancak eğitim sistemini düzelterek varabileceğini dile getirdi.

Sanayicinin gündemi Soma faciası

Ege Bölgesi Sanayi Odası Meclis Üyesi sanayicilerin Mayıs ayı toplantısındaki gündemini, Soma'da 301 madencinin ölümüyle sonuçlanan cumhuriyet tarihinin en büyük yer altı maden işletmeciliği kazası oluşturdu. EBSO Meclis Başkanı Esen ve Yönetim Kurulu Başkanı Yorgancılar başta olmak üzere söz alan bütün sanayiciler hayatını kaybeden madencilere Allah'tan rahmet yakınlarına başsağlığı dileklerini iletirken, bu faciadan ders çıkarılarak iş sağlığı ve güvenliği yasalarında sektörlerin ve günün koşullarına uygun

düzenlemelerle denetim konularının yeniden ele alınması gerektiğini söyledi. Soma'daki facianın teknik ayrıntılarını ele alan sanayiciler, özellikle yer altında çalışan işçilere gerekli eğitimler verildikten sonra çalıştırılması, işçilere iş güvenliği uzmanları tarafından periyodik uygulamalı eğitimlerin verilmesi, risk analizlerinin yapılması, işverenin iş sağlığı ve güvenliği yatırımlarından kaçınmadan gereken tedbirleri alması, denetleyici kuruluşların nitelikli denetimler ile denetimlerini yapmasının zorunluluk arz ettiğini vurguladı.

Ahmet Telek Soma'da en büyük sorumlu TKİ

EBSO Meclis Üyesi Ahmet Telek, 13 Mayıs 2014 Salı günü Manisa ili, Soma ilçesi, Eynez Karanlıkdere Mevkii'nde Soma A.Ş. firmasının faaliyet gösterdiği yer altı kömür üretim ocağında meydana gelen yangın sonucunda, yangın gazlarının ocak havasına ani karışması nedeniyle 301 madencimizin hayatını kaybettiğini belirtti. Telek, Soma'da meydana gelen kazada hayatını kaybeden madencilerimize Allah'tan rahmet, yakınlarına başsağlığı dileyerek, böyle elim kazaların tekrar yaşanmamasını temenni etti.

Telek, Türkiye'nin 2013 yılı sonunda toplam elektrik üretiminin

yüzde 25.4'ünü kömürden elde ettiğini, şu anda kömür ile çalışan 22 adet termik santralimiz bulunduğunu, 2023 yılına kadar bu santralleri 80 adete çıkarmak için çalışmaların devam ettiğini, Enerji

ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı'nın 2023 hedefinde halka bedava kömür dağıtılması ve elektrik üretimi için tüm linyit ve taş kömürünün kullanılması, ayrıca yüksek kalorifik değerli kömür ithal edilmesi bulunduğunu vurguladı. Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı verilerine göre Manisa, Balıkesir bölgesinde 600 milyon ton kömür rezervi bulunduğunu, Soma bölgesinde ise bu rezervin 205 milyon ton civarında olduğunu, 105 bin kişinin yaşadığı Soma'da 15 bin kişinin madenlerde çalıştığını, 2013 yılında Soma'da 5 bin iş kazası yaşandığını, ki bunun yüzde 90'ının maden kazalarından oluştuğunu belirtti.

Maden sahalarının özel sektöre geçmesiyle iş kazalarında çok büyük artışlar yaşanmaya başladığını, keza

taşeronlaşmanın devlet politikası haline gelerek önünün açıldığını ifade etti. Telek, Türkiye kömür işletmeleri aynı ocaklarda kömür çıkarmanın 1 tonunu 130 dolara mal ederken Soma A.Ş.'nin aynı kömürü çıkartıp 24 dolara Türkiye Kömür İşletmeleri'ne sattığını, yani devletin kömür çıkarmayarak hem ucuz kömür aldığı, hem de halka bedava dağıttığını söyledi. Soma A.Ş.'nin Eynesiz'de çalıştığı bu ocakta 15 milyon ton kömür bulunduğunu, Türkiye Kömür İşletmeleri'nin bu ocağın ruhsat sahibi olduğunu, Soma A.Ş.'nin burada taşeron ve rödevansçı olduğunu, 1.5 milyon ton kömür alma garantisini ile Türkiye Kömür İşletmeleri tarafından Soma A.Ş.'ye verilerek mukavele imzalandığını belirtti. Soma A.Ş.'nin yapılan mukavele ile yetinmeyip kömür üretimini yıllık 2.5 milyon tona çıkardığını, aynı ocakta aynı işçilerle fazladan 1 milyon ton kömür çıkarıldığını, ocak müdürünün, mühendislerin, teknikerlerin, ocak çavuşlarının maaş haricinde prim aldıklarını, ki çok büyük rakamlardaki bu primleri telaffuz etmenin zor olduğunu vurguladı.

Yaşanan kazanın sebebinin tamamen zamana karşı yarışmadan kaynaklandığını, ocak girişi ağız ile çalışan galerinin en sonu arasında 200 metre kot farkı bulunduğunu, toplam çalışan galeri uzunluğunun ise 4 km civarında olduğunu ve işçilerin vardiya değişimini ocak içinde gerçekleştirdiğini, dünyanın hiçbir yerinde böyle uygulama yapılmadığını söyledi. Telek, kazanın en büyük sorumlusunun Türkiye Kömür İşletmeleri olduğunu, çünkü hiçbir kontrolün yapılmadığını, hiçbir hususa dikkat edilmediğini belirtti.

Telek, 2012 yılında hiçbir altyapısı oluşturulmadan iş sağlığı ve güvenliği kanununun yürürlüğe girdiğini, Türkiye'de tehlikeli ve çok tehlikeli iş yeri olarak 45 bin adet işletme bulunduğunu, buralarda 12.3 milyon kişinin çalıştığını, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı'nda 596 adet SGK müfettişi, 1034 adet iş müfettişi

bulduğunu ki bundan da 11 bin 895 kişiye bir müfettiş düştüğü sonucunun çıktığını söyledi.

Maden kazasından sonra Soma'ya giderek gözlem yaptıklarını dile getiren Telek, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Taner Yıldız'ın krizi iyi yönetemediğini, protokolü karşılamaktan helak düştüğünü, Cumhurbaşkanı'nın, Başbakan'ın, Bakanların, muhalefet partilerin, odaların, spor kulüplerinin ve sivil toplum örgütlerinin yaşananları siyasi şova çevirdiklerini belirtti.

Bütün illerden 1000'e yakın itfaiye aracı, ilk yardım, kurtarma aracı geldiğini ki çoğunun lüzumsuz ve abartı olarak orada tutulduğunu, koordinasyon bulunmadığı gibi kimin ne yaptığının da belli olmadığını, AFAD, AKUT gibi yüzlerce kurtarma ekibinin deprem olmuşçasına buraya yığıldığını, ocakta yangın, karbonmonoksit, göçükler, gaz ve kömür tozu patlamaları olabileceğinden ancak uzman kurtarma ekiplerinin bu tip ocaklara girebildiğini, bu uzmanların da Türkiye Kömür İşletmeleri'nde bulunduğunu söyledi.

Ahmet Telek, bu kadar maden kazasının olduğu yerde Soma Devlet Hastanesi'nin yaşananlar karşısında çok yetersiz kaldığını, yanık ünitesi bulunmadığı için yaralıların başka illere sevk edildiğini, bu sırada yaşanan zaman kaybı nedeniyle ölümlerde artış olduğunu vurguladı.

Yeni düzenleme şart

Mevcut ocaklarda maden kazalarının minimize edilmesi için yapılması gerekenlerin; yer altı çalışmalarının yapıldığı yerler ile yer üstünün en azından iki ayrı yolla bağlanması, gerekirse ocak büyüklüğü ve çalışan sayısı dikkate alınarak ikiden fazla giriş ve çıkışın uygun mesafelerde yapılması, ocak genel havalandırmasının cebri olarak aspiratörlerle yapılması, çalışan sayısı dikkate alınarak yeterli hava miktarının sağlanması, havalandırma planlarının ilgili denetleyici kurumlara verilmesi, yer altı kömür ocaklarında kullanılan bütün elektrikli ekipmanın,

alev sızdırmaz nitelikte olması, bu nitelikte olmayan ekipmanın kullanılmaması, sertifikalarının uluslararası standartlara uygun olması, ocağın genel tahkimatının yeterli olması, tamir ve tarama işlemlerinin sürekli yapılması olduğunu ifade etti. Ayrıca; özellikle yer altında çalışan işçilere gerekli eğitimler verildikten sonra çalıştırılması, işçilere iş güvenliği uzmanları tarafından periyodik uygulamalı eğitimlerin verilmesi, risk analizlerinin yapılması, vardiya değişimlerinde çalışan işçilerin tahliyesi gerçekleştirilmeden diğerlerinin çalışma alanlarına gönderilmemesi işverenin iş sağlığı ve güvenliği yatırımlarından kaçınmadan gereken tedbirleri alması, denetleyici kuruluşların nitelikli denetimler ile denetimlerini yapmasının zorunluluk arz ettiğini belirtti.

Sayıl Dinçsoy Toplumun lokomotifi olalım

EBSO Meclis Üyesi Sayıl Dinçsoy, Türkiye'nin çok değişik, çok hızlı ve bir o kadar da yanlış biçimde ilerlediğini, yarı bilgili, fikri ve zikri olmayan, okumayan, internette dolaşarak, cep telefonundan mail atmaya huy haline getiren bir topluma dönüştüğümüzü, sonucunda da yaptığımız yanlışların çok ciddi bedellere mal olduğunu, herkesin kendini her yere layık görmeye başladığını söyledi. Osmanlı devletinde padişahların kendi huzur ve zevkleri için herkesten ayrı bir hayat

yaşadıklarını, günümüzde ise ümmet toplumunun birçok insanın zaaflarından istifade ederek, onları kullanmaya çalıştığını belirten Dinçsoy, bizim bundan Atatürk nesli olarak süratle sıyrılarak, kendimizi toparlamamız, toplumun lokomotif görevini üstlenmemiz gerektiğini dile getirdi.

Soma'da hatalar zinciri

Soma'da yaşananlar karşısında derin üzüntü duyduklarını ifade eden Dinçsoy, hayatını kaybedenlere Allah'tan rahmet, ailelerine başsağlığı, yaralıları ise acil şifalar diledi. Yaşananlara teknik açıdan bakıldığında Ahmet Telek'in son derece güzel bilgileri aktardığını söyleyen Dinçsoy, Türkiye Taş Kömürü Kurumu'nun Türkiye'nin başına bela dört kuruluştan biri olduğunu, Türkiye Denizcilik İşletmeleri, Türkiye Devlet Demir Yolları ve Karabük Demir Çelik İşletmeleri'ne IMF'den aldığımız 8.5 milyar doların peşkeş çekilmesi sonucunda ülkenin canının çıkarıldığını, burada çalışan binlerce işçi bulunduğu için bu kuruluşlardan kurtulmanın da mümkün olmadığını, devletin doğru bir kararla bunlardan kurtulmak için özelleştirme yaptığını söyledi. Kömür işletmelerinin 2007 yılında özelleştirilerek, 2 sene bir kuruluş tarafından işletildikten sonra şu anki işletmeye devredildiğini, ancak 2007 yılından bu yana madenciler için çok önem arz eden gaz maskelerinin kontrollerinin devlet tarafından yapılmadığını, maskeler küflü ve son kullanma tarihleri dolmuş gerekçesiyle faturanın hemen özel sektöre kesildiğini ki bunun doğru olmadığını söyledi.

Dinçsoy, güvenlik elektroniği ile iştegal eden bir firması bulunduğunu, özellikle İzmir'in ihtisaslaşmış bir kuruluşu olması nedeniyle Soma'da meydana gelen kaza öncesinde fevkalade önlemler alınabileceğini bildiğini, özellikle termal kameralar ile elastomer kablolar ve exproof malzemeler ile göçük sırasında çok rahat iletişimin sağlanabileceğini ama neredeyse hiçbir önlemin alınmadığını gördüklerini söyledi.

Dinçsoy, özellikle tomografi

ışınlarının, röntgen ışınlarından çok daha tehlikeli boyutta olduğunu, dolayısıyla hayatı tehlike olmadığı sürece bu ışınlar maruz kalınmaması konusunda uyarıda bulundu.

Dünyada yaşanan değişimleri çok dikkate almamız gerektiğini, Rusya'nın Çin ile 400 milyar dolarlık muazzam bir gaz anlaşması imzaladığını, bu anlaşmadan bütün dünya etkileneyeceği gibi ülkemizin de etkileneyeceğini dile getiren Dinçsoy, ülkemizde kurulan doğal gaz santrallerinin şu anda perişan durumda olduğunu, enerji açığımızın kömür ile kapatılmaya çalışıldığını ki eğer bu açığı kapatamazsak doların 3 lira seviyelerine göreceğini belirtti.

Yönetim Kurulu Başkanı Yorgancılar'ın sunumunda yer alan ve TBMM'de kanun tasarıları görüşülürken Meclis'te bulunan milletvekillerinin azlığı, bulunanların da cep telefonları ile ilgilendiklerini gösteren fotoğrafın çok üzücü olduğunu, ülkemizde bir takım kanunların bir şekilde çıktığını ama maalesef kimsenin bundan haberdar olmadığını ifade etti.

Sayı Dinçsoy, ünlü yönetmen Nuri Bilge Ceylan'ın "Kış Uykusu" yapıtı ile Cannes Film Festivali gibi çok ünlü bir festivalde Türkiye'yi onurlandırdığını, bu anlamda kendisini tebrik ettiğini sözlerine ekledi.

Murat Kurtalan İşyerinde düzenleme sadece kanunla olmaz

EBSO Meclis Üyesi Murat Kurtalan, Soma'daki kömür madeni kazasında hayatını kaybeden 301 emekçiye Allah'tan rahmet, ailelerine sabır, yaralıları ise şifa diledi.

Kurtalan, yaşanan acı süreç sonrasında herkesin bir fikir beyan ettiğini ama bazı şeylerin kanun ya da zorunlu gereklilikler olmadan da yapılabileceğinin anlaşılması gerektiğini söyledi. Bir ay önce kendi firmasının iş müfettişince denetlendiğini, birkaç eksiklik tespit edildikten sonra düzeltilmesi adına 20 gün süre tanındığını, bu eksikliklerden birinin soyunma odasında işçilerin ayakkabı değiştirirken oturacakları bir

oturak bulunmamasının düşmelerine neden olacağı, diğerinin ise işçilerin ayakkabısını giyerken yere basıp hasta olabilecekleri için yere halı konulması olduğunu söyledi. Yine Mayıs ayı içerisinde taşeron olarak hizmet aldıkları güvenlik firmasının iş güvenliği sorumlusunca yapılan denetiminde, 2.5 x 2 metre ebatlarındaki bekçi binasının içinde klima olmadığı için işçinin terlediği ve eskiyen koltuğunun değiştirilmesi gerektiğini belirtilerek, gereği için 20 gün süre tanındığını dile getirdi. Kurtalan, hem Soma kömür madeninin hem de kendi firmasının aynı ülkenin gereklerine tabi olduğunu belirtmek istediğini söyleyerek, yaşanan üzücü olayın tekrar yaşanmamasını temenni etti.

Nitelikli istihdam için önce mesleki eğitim

EBSO 2013-2016 döneminde Yönetim Kurulu'nca İl İstihdam ve Mesleki Yürütme Kurulu'nda görevlendirildiğini, kurulun ayda bir toplandığını, eğitime ihtiyacı olan işsizlere eğitim verilmesi ve işçilerin talebi olan meslek gruplarında iş arayan meslek grupları ile karşılaştırmalı çalışma yapıldığını, bu kapsamda 4 aydır gerçekleştirilen çalışma sonucunda, İzmir'de özellikle en çok işçiye ihtiyaç duyulan meslek grupları içerisinde CNC operatörlüğü ve kaynak operatörlüğü olduğunun belirlendiğini söyledi. Sayısal talep ve iş arayan sayısı daha fazla olduğu için kaynak operatörleri konusunda Türkiye'de ilk defa Odamızda bir toplantı

yapılacağını ki bu toplantının en güzel özelliklerinden bir tanesinin iş arayanlar ile işçi arayanların, psikologlar, sendika temsilcileri ve üniversite camiasının bir araya gelmesi olduğunu, bu alanda eleman bulmakta sıkıntı yaşayanları yapılacak toplantıya beklediklerini, bu vesile ile hem ağırlama hem de salon tahsis hususunda katkılarından dolayı Yönetim Kuruluna teşekkür ettiğini söyledi.

Kurtalan, Kurulun gerçekleştirdiği çalışmalar neticesinde hazırlanan anketlerden çıkan istatistiksel sonuçları paylaşmak istediğini, buna göre; işverenlerin istedikleri işçi taleplerinin karşılanmaması ile ilgili ortaya konulan problemlerin, az sayıda başvuru olması yüzde 34, aranan meslekte yeterli eleman bulunmaması yüzde 32, iş arayanların yeterlilik ve tecrübelerinin eksik olması yüzde 28, diğer nedenler yüzde 6 olarak belirlendiğini söyledi. İş arayanların taleplerinin ise ücretin yetersiz olması yüzde 44, çalışma ortam ve koşullarının uygun olmaması yüzde 37, diğer nedenler yüzde 19 olarak belirlendiğini dile getirdi. Aynı anketin 2014 yılında tekrarlandığını alınan sonuçların birbirine yakın olduğunu belirterek, eğitilmiş eleman sayısının çoğaltılması ile ilgili Milli Eğitimin üzerine düşen görevleri yaptığını, zira ilimizde kaynakçılık eğitimi veren okul sayısının 13, 2011-2012 senesinde bu daldan mezun olan öğrenci sayısı 139, 2013-2014 senesinde 808 olduğunu vurguladı.

Kürşad Yuvgun Soma faciasından ders çıkaralım

EBSO Meclis Üyesi Kürşad Yuvgun, kendisinden önce söz alan Dinçsoy'un düşüncelerine katıldığını, hiçbir işverenin işyeri kazasını arzu edeceğini, planlayacağını düşünmediğini, böyle bir şeyin mümkün olmadığını, ancak yaşanan vakanın gerçek olduğunu ve mutlaka bundan ders çıkarılması gerektiğini söyledi.

1633-1714 yılları arasında yaşayan İtalyan Bernardini Ramazzini'nin işyeri hekimlerine yönelik çalışanların

hastalıkları ile ilgili ilk kitabı yayınladığını, bu kitabında bütün hekimlere "hastalarınıza öyküsünü sorarken mesleklerini de sorun" tavsiyesinde bulunduğunu belirtti.

Yuvgun, İşyeri Sağlık ve Güvenlik Birimleri ile Ortak Sağlık ve Güvenlik Birimleri Hakkında Yönetmeliğin 5. maddesinin 13. bendinde; işverenler çalışanları ile ilgili sağlık bilgilerini ve sağlık gözetimlerine ilişkin bilgileri dosyalayıp kaydederek. Kayıtlarında tutarlar ve bu çalışanları işten ayrıldıktan sonra bu bilgileri 10 yıl süre ile saklamak zorundadır dediğini, hatta ağır ve çok tehlikeli iş yerlerinde özellikle kanserojen ve mutojenler ile çalışılan iş yerlerinde bu sürenin 40 yıl olarak deklare edildiğini söyledi. İlk bakışta konuya verilen önem açısından gayet güzel görünse de memleketimizde şirketlerin yaş ortalamalarının muhtelif ekonomik krizler neticesinde 2.5-3 sene olduğu düşünüldüğünde yapılan yasal düzenlemenin bir anlam taşımadığını, kaldı ki şirketlerde bazı çalışanların bütün mesaisinin istatistik doldurmak, kamu kurum ve kuruluşlarına bilgi aktarmak ile geçtiğini dile getirerek, teknolojinin bu denli geliştiği günümüzde kayıtların devlet tarafından oluşturulacak dijital bir arşivde muhafaza edilmesinin izlenmesi adına daha doğru olacağını ifade etti.

Mesleki sorumluluk sigortası

Bilindiği üzere 50 ve üzeri işçi çalıştıran yerlerde iş güvenliği uzmanı çalıştırmak veya bu hizmeti satın almak

gerektiğini hatırlatan Yuvgun, ayrıca SGK'ya ödenen primlerin iş gören mali sorumluluk görevi olduğunu, devlete bir kuruluş veren mali mesuliyet primi ödemediklerini ama iş kazası gibi herhangi bir olay yaşandığında iş göremezlik tazminatları ile karşı karşıya kalabildiklerini söyledi. Yuvgun, buna karşı işverenin kendisini koruyabileceği ihtiyari mali mesuliyet sigortaları bulunduğunu ve ciddi rakamlarda mali mesuliyet sigortaları alabildiklerini ama burada küçük bir nüans söz konusu olduğunu, bazı işverenlerin eğitimlere katılarak, iş güvenliği uzmanı belgesi aldıklarını, dolayısıyla kendi firmalarının iş güvenliği uzmanı olduklarını ve enteresan bir durum ortaya çıktığını ki, bu kişilerin iş yerlerinde herhangi bir iş kazası olduğu zaman iş göremezlik tazminatı ile karşı karşıya kaldıklarında işyerinin mali mesuliyet sigortası poliçesinin hasarı karşıladığını ama bu defa sigortanın konu ile ilgili iş güvenliği uzmanına rücu ettiğini, aslında işverenin kendisi ile ilgili de mesleki sorumluluk sigortası poliçesi temin etmesi gerektiğini, burada bir mükerrerlik bulunduğunu, bir de temin edilecek poliçe büyüklüklerinin son derece küçük olduğunu belirterek, yaşanan sıkıntının Yorgancılar'ın aynı zamanda TOBB Sigortacılık Sektör Meclisi Başkanı olması nedeniyle mercek altına alınmasını talep etti.

Kürşad Yuvgun, işyerlerinde özellikle gıda sektöründe çalışanların periyodik olarak doktor muayenesinden geçmesi ve göğüs röntgen filmleri çektilerini gerektiğini, ancak gereksiz alınan ışınların vücuda olumsuz etkileri bulunduğunu, dolayısıyla gerekli olup olmadığına bakılmaksızın kişinin ışın almasının yasal düzenleme ile zorunluluk haline getirildiğini, işçinin de karşı koyma hakkı bulunmadığını belirtti. Teknolojinin çok ilerlediğini günümüzde hastalıkların artık önceden anlaşılabilirliğini, dolayısıyla gerek görülmedikçe insanların sağlık riski yaşatacak ışınlara maruz bırakılmaması için gerekli girişimlerde bulunulmasını talep etti.

Kadınların başarısına gönülden teşekkür

Ege Bölgesi Sanayi Odası Vakfı bünyesinde 2000 yılından beri faaliyetlerini sürdüren ve Ege Bölgesi Sanayi Odası üyesi sanayicilerin eşlerinden oluşan EBSO Vakfı Kadınlar Birliği üyeleri, 2013-2014 döneminde öğrenci burslarına katkı sağlamak amacıyla gerçekleştirdiği çalışmalarından dolayı plaketle ödüllendirildi.

EBSO Yönetim Kurulu Başkanı Ender Yorgancılar ile EBSO Vakfı Yönetim Kurulu Üyelerinin de katılımıyla Sanayiciler Kulübü'nde gerçekleştirilen dönem sonu etkinliğinde, 2013-2014 burs

döneminde katkıda bulunan EBSOV Kadınlar Birliği üyeleri ile koro ve tiyatro etkinliklerine gönüllü olarak katılan hanımlara teşekkür plaketleri verildi.

Ege Bölgesi Sanayi Odası ve EBSO Vakfı Yönetim Kurulu Başkanı Ender Yorgancılar, Kadınlar Birliği üyelerine hiçbir maddi karşılık gözetmeden gerçekleştirdikleri çalışmalarını için teşekkür ederken, "Başarılı bir çalışma dönemi geride kaldı. Bu dönemde sağlanan 100 bin liralık katkının önemi büyük. Önümüzdeki süreçte meslek lisesi yaptıрма kararı aldık. Hem EBSO'nun ismi yaşayacak hem de öğrenim gören çocuklar

oradaki organize sanayi bölgesinde çalışıyor olacaklar. İnşallah başarılı oluruz" dedi.

EBSO Vakfı Kadınlar Birliği Başkanı İhsan Özduran da, 15 yıl önce kurucu başkan Leman Akkan'ın öğreti niteliğindeki nezaket, tevazu ve birleştiriciliğinde yola çıktıklarını hatırlattı. Özduran, "Bu öğretmenleri ilke edinerek 2013-2014 dönem çalışmalarında gerçekleştirdiğimiz her proje ortak felsefe, ortak akıl ve ortak emekle gerçekleştirilmiştir. Teşekkürü borç bildiğimiz EBSOV Yönetim Kurulumuzun, sekreteryamızın ve gönül dostlarımızın desteği bize her zaman güç vermiştir" diye konuştu.

IML BASKILAR

ROTOGRAVURE BASKILAR

FLEKO BASKILAR

OFSET BASKILAR

ENJECTION BASKILAR

LETTER PREEES BASKILAR

YILMAZ AMBALAJ

Organize San. Böl. 8 Eylül Mah.
Öte Yaka Mevkii No:48 Kemalpaşa / İZMİR
Tel: 0.232. 878 99 45
Faks: 0.232. 878 99 46
e-mail:info@yilmazambalaj.com.tr
www.yilmazambalaj.com.tr

ROTOGRAVURE - FLEKO - LETTER PRESS - OFFSET PRINTING (IML) - ENJECTION

YILMAZ OFSET

5615/2 Sok. No:35 Çamdibi / İZMİR
Tel: 0.232. 433 67 31
Faks: 0.232. 459 08 40
e-mail:info@yilmazofset.com.tr
www.yilmazofset.com.tr

YILCAP

Organize San. Böl. 8 Eylül Mah.
Öte Yaka Mevkii No:48 Kemalpaşa / İZMİR
Tel: 0.232. 878 99 45
Faks: 0.232. 878 99 46
e-mail:info@yilcap.com.tr
www.yilcap.com.tr

İKON AMBALAJ

İzmir Ankara Asfaltı Çambel Köyü Girişi
No:354/1 Kemalpaşa / İZMİR
Tel: 0.232. 880 40 34 - 880 40 35
Faks: 0.232. 880 40 33
e-mail:info@ikonambalaj.com.tr
www.ikonambalaj.com.tr

Çin'de hava kalitesi için yenilenebilir enerji yatırımı

Çin yönetimi ülkedeki hava kirliliği sorunu ile mücadele için ayrıntılı bir eylem planı açıkladı.

Çin Ulusal Kalkınma ve Reform Komisyonu tarafından açıklanan Hava Kirliliğini Engelleme Eylem Planı başlıklı çalışmada ülkenin kömür, doğal gaz ve nükleer enerji alanındaki mevcut hedeflerine de atıf yapılırken, yeni olarak ise özellikle rüzgâr ve güneş enerjisi alanında kurulu güç hedeflerinin yükseltildiği bildiriliyor.

Çin yönetiminin eylem planında atılacak diğer adımlar arasında ise eski ve verimsiz kömür santrallerinin kapatılması, mevcut ve yeni kömür santralleri ile bu santrallerde kullanılacak kömürler için çok yüksek standartlar getirilmesi, enerji verimliliği uygulamalarının yaygınlaştırılması, elektrik iletim altyapısının özellikle yenilenebilir enerji kaynaklı yatırımları destekleyecek şekilde güçlendirilmesi, rüzgâr ve güneş enerjisi sanayisindeki ekipman üretiminin artırılması için gerekli adımların atılması gibi birçok madde sayılıyor.

Plana göre ülkenin 2013 sonu itibari ile 91 GW seviyesinde olan rüzgâr enerjisi kurulu gücünün 2015 yılında 100 GW'a, 2017 yılında ise 150

GW'a ulaşması sağlanacak.

Güneş elektriği ise yaygın şekilde kullanılabilme potansiyeli sayesinde Çin'in hava kirliliğini önleme planında çok önemli bir yer kaplıyor.

Güneş elektriği alanındaki daha önceki hedeflerinde ikiye katlandığı bildirilen çalışmada, 2015 yılı için 35 GW, 2017 yılı için ise 70 GW'lık güneş elektriği kurulu gücü öngörülüyor.

Bu hedefte konut ve işyerlerinin çatılarında da yer alabilecek dağıtık sistemlerin payı ise 2015 yılı için 20 GW, 2017 yılı için ise 35 GW olarak belirlenmiş durumda. Çin yönetimi bu uygulamaların özellikle nüfusun dolayısı ile hava kirliliğinin yoğun olduğu bölgelerde yaygınlaştırılmasını hedefliyor.

Çin yönetimi biyokütle alanında 2017 yılında 11 GW'lık kurulu güç, biyoyakıt alanında ise 500 milyon tonluk üretim kapasitesi hedefliyor.

Çin hidroelektrik alanındaki kurulu güç hedefini ise 2015 yılı için 290 GW, 2017 yılı için ise 330 GW olarak belirlemiş durumda.

Çin yönetimi ilgili planda, geçen yılın Eylül ayında açıkladığı kömürün toplam enerji üretimindeki payı ile ilgili hedefine de atıfta bulunuyor. Çin yönetimi 2012 yılında yüzde 66.8 olan

bu oranı, 2017 yılında yüzde 65'in altına indirmeyi hedeflediğini açıklamıştı.

Çin'in gerek elektrik gerekse toplam enerji tüketiminde kömürün payı hızla artıyor. Çin tek başına dünya kömür üretiminin yüzde 46'sını, tüketiminin ise yüzde 49'sunu gerçekleştiriyor.

Bu tüketim Çin'i dünyanın en fazla karbon salımına neden olan ülkesi yaparken, ülkedeki hava kirliliği özellikle son yıllarda insan sağlığını ciddi olarak tehdit edecek seviyeye yükselmesine neden olmuş durumda.

Çalışmada ayrıca Çin'in yerli doğal gaz ve kaya gazı rezervlerinin araştırılması çalışmalarına da ağırlık verileceği ile nükleer enerji kurulu gücünün 2017 yılında 50 GW'a çıkarılacağı ve bu tarihte inşa halinde olacak nükleer enerji kurulu gücünün ise 30 GW olacağı da bildiriliyor.

Çin yönetimi tarafından açıklanan plana göre atılacak bu adımlar sayesinde fosil dışı enerji kaynaklarının ülkenin enerji tüketimindeki payının 2015 yılında yüzde 11.4, 2017 sonunda ise yüzde 13 seviyesine ulaştırılması hedefleniyor.

Doğal gazın payının ise 2015'te yüzde 7'e, 2017'de ise yüzde 9'a ulaşması öngörülüyor.

Almanya yenilenebilir enerjide rekor kırdı

A lmanya, yenilenebilir enerjide yaptığı yatırımlarla yeni rekorlar kırarak dünyada öncü olmaya devam ediyor. Geçtiğimiz yıllarda, güneş ve rüzgar üretimlerinde rekorlar kıran Almanya, 9 Mayıs Pazar günü, gün ortasında elektrik ihtiyacının yaklaşık yüzde 75'ini yenilenebilir kaynaklardan elde etti.

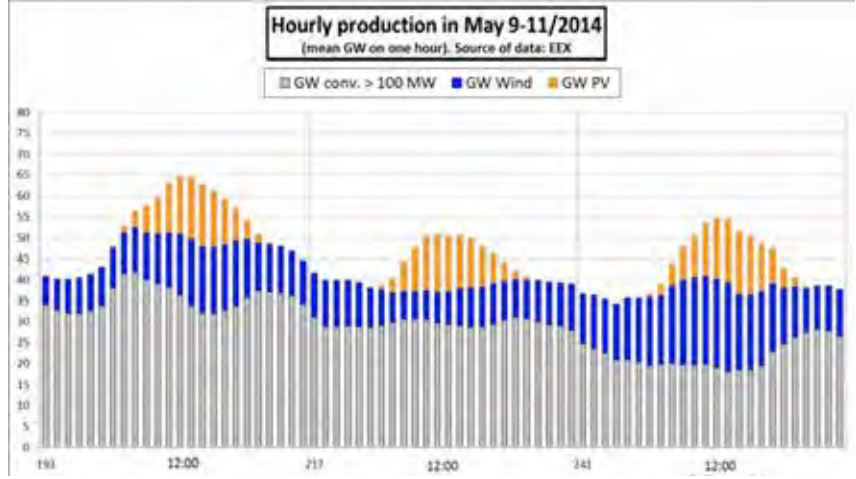
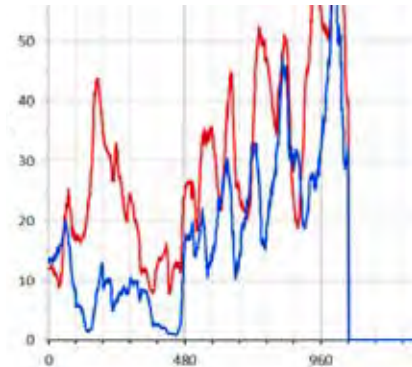
Yenilenebilir kaynaklar arasında, rüzgar ve güneş enerjisinin ağırlıklı olarak kullanıldığı Almanya'da, 9 Mayıs günü öğleden sonra elektrik fiyatları negatife döndü.

Yılın ilk çeyreğinde, yenilenebilir kaynaklar elektrik ihtiyacının yüzde 27'sini karşıladı. Yenilenebilir enerji santralleri ilk çeyrekte, 40,2 milyar kilovat saat elektrik üretti, geçtiğimiz sene aynı dönemde, 35,7 milyar kilovat saat üretilmişti.

2050'ye kadar elektrik ihtiyacının yüzde 80'ini yenilenebilir kaynaklardan karşılamayı hedefleyen Almanya, halen Avrupa'nın en cazip temiz enerji pazarı konumunda bulunuyor.

2012 yılı sonunda, Almanya, en fazla güneş paneli kurulumu yapılan ülke oldu. Öte yandan, geçtiğimiz yıl artış hızı yavaşlamış gözüküyor, 2012 yılında 7600 MW güneş paneli kurulurken, 2012 yılında 3300 mw kuruldu.

Geçtiğimiz yıl, rüzgar enerjisi üretiminde de rekorlar kırıldı. Aralık ayında

bir günde, 25.2 GW rüzgar üretimi ile talebin yüzde 39'u karşılandı.

Almanya'da ulusal elektrik şebekesinden bağımsız, sadece yenilenebilir enerji kaynaklarına bağımlı köylerde bulunuyor. En başarılı örnek olarak 150 kişilik bir köy olan Feldheim

gösteriliyor.

Almanya'nın yenilenebilir enerji kaynaklarını destekleme stratejisi olan Energiewende programına devam etmesi durumunda yeni rekorların önümüzdeki yıllarda gelmeye devam edeceği belirtiliyor.

Asansör sektörü yükselişte

Türkiye sektörde, stratejik coğrafi konum avantajı ve asansör aksam üretiminde gösterdiği yüksek verimlilik ile gelişimini sürdürmektedir. Ancak, dünyada sektörde söz sahibi çok uluslu firmalar düşük işçilik maliyetlerinden dolayı Asya ülkelerine yönelmiştir. Bu durum yerli firmalar için risk oluşturarak, rekabet edebilirliklerini azaltmıştır.

Türkiye’de sektör; aksam imalatı, asansörün test edilmesi (montaj), bakım ve onarım olarak 3 ana faaliyet koluna sahiptir. AB’ye uyum kapsamındaki belgelendirme ve yıllık kontrol faaliyetleri sektöre olumlu katkı sağlamış ve yetişmiş kalifiye eleman sayısının da artmasına sebep olmuştur.

Yerlilik oranı artıyor

Türk asansör sektörü, son yıllarda yerli üretim, montaj ve aksam imalatında artış göstermektedir. Düşük ciroya sahip olan asansör sektörünün, kullanımı yaygın olmakla birlikte, ülke

ekonomisi içinde stratejik bir önemi bulunmaktadır.

Montaj faaliyetleri; mühendislik ve müteahhitlik hizmetlerini içermekte olup, aksam imalatı ise, makine imalatının içinde yer almaktadır. Türk asansör sektöründe, asansör güvenlik aksamları; hız regülatörü, fren bloğu, hidrolik ve yaylı tamponlar, kapı kilit tertibatları yerli üretilen ürünlerdir. Bunun yanı sıra, hidrolik asansörlerde kullanılması zorunlu olan boru kırılma valfi ise, yurtdışından ithal edilmektedir. Aksam imalatında da hidrolik tahrikli asansörlerin üretilmesinde yine ithal ürünler kullanılmaktadır.

Bölgesel dağılım

İnsanlara modern çağın hızını yakalamada fayda sağlayan asansör kullanılacağı bölgede; kurulum, montaj, bakım ve servisinin sağlanmasını ve yıllık yasal zorunlu kontroller gerektiren bir üründür.

Bilim, Sanayi ve Teknoloji

Bakanlığı’nın sanayi sicil kayıtlarına göre yaklaşık 543 adet firma sektörde faaliyet göstermekte olup, yüzde 71,3 oranında ortalama kapasite kullanım oranına sahiptir. Sektör, yaklaşık 14 bin 121 kişiye istihdam sağlayarak bölgesel istihdama ciddi derece de katkı koymaktadır. Ayrıca, bakım ve onarım kapsamında yıllık yasal kontrol zorunlulukları da istihdam alanı oluşturmaktadır.

2013 yılında 152.278 adet kontrolü yapılan asansörlerden, 96 bin 542’sine kırmızı, 11 bin 407’sine sarı ve 44 bin 329’una yeşil etiket verilmiştir. Genel olarak geçtiğimiz 2 senede asansör kontrol sayısı ve yeşil etiketli asansör sayısında artış gözlenmiştir.

Ayrıca Türk Standartları Enstitüsü verilerine göre; TSE Hizmet Yeterlilik Belgesi yürürlükte olan 1306 adet, askıda olan 312 adet ve belgesi iptal edilen 390 adet olmak üzere toplam 2008 adet asansör firması mevcuttur.

Türk asansör sektörü son yıllarda yerli üretim, montaj ve aksam imalatında artış gösteriyor. İnşaatın ayrılmaz bir parçası olarak ülke ekonomisinde stratejik önemi bulunan sektör, Ar-Ge maliyetlerinin devlet tarafından desteklenmesini istiyor.

Asansör aksam üretimi; İstanbul, Kocaeli, Bursa, İzmir, Konya ve Kayseri illerinde kümelenmiştir. Asansör montaj firmaları tüm Türkiye’de faaliyette bulunmaktadır. Bakım ve onarım firmaları ise; İstanbul, Ankara, İzmir, Bursa, Adana, Antalya, Samsun, Trabzon, Konya, Kayseri, Kocaeli, Gaziantep, Diyarbakır’da yoğunlaşmış olup, diğer şehirlerde ise, yetkili servis olarak faaliyet göstermektedir.

Belgelendirme, tasarım, malzeme ve işçilik ücretleri sektörün maliyet unsurlarını oluşturmaktadır. Ayrıca, sektörün 2013 yılı toplam elektrik tüketimi yaklaşık 1 milyar 15 milyon 258 bin 260 Kwh’tır.

Ar-Ge faaliyetlerinin yetersizliği, sürekli hazır projeler üzerinden üretim yapılması sektörün başlıca sorunları arasında yer almaktadır. Araştırma-geliştirme faaliyetlerinin artırılması ve kendine özgü projeler yaratarak üretime yenilik kazandırılması sektörün gelişimini hızlandıracaktır. Firmaların Ar-Ge maliyetlerinin yüksek olması nedeniyle finansal olarak devlet teşvikleriyle desteklenmeleri beklenmektedir.

Yeni pazar arayışları

Türk asansör sektörü, 2013 yılı dış ticaret hacmi 365 milyon dolar, montaj belgelendirme, aksam üretimi ve bakım hizmetleri kapsamında ise, 400 milyon dolar civarında ciro oluşturmuştur. Asansör sektöründe aksam ve parça üretimi dış ticaret fazlası vermekte ve dengeleyici bir güç olarak yer almaktadır. Ancak, son yıllarda asansör aksam ve parça ihracatında azalış, ithalatında ise bir artış söz konusudur. 2013 yılı toplam asansör ihracatı 1,5 milyar dolar, ithalatı ise, 2,1 milyar dolar civarında gerçekleşmiştir.

Ülkemizde en çok Türki Cumhuriyetlere, AB ve Ortadoğu ülkelerine asansör aksam parçaları ihracat edil-

mektedir. Asansör aksam ithalatında ise, uzak doğu ülkelerinde üretilen ürünlerin yoğunluk kazanması AB standart ve kalitesindeki ürünlerin rekabet gücünü zayıflatmaktadır. Bu bağlamda, uluslararası standarttaki markalaşmış firmalarımızı korumak amacıyla Ekonomi Bakanlığı’nın anti dumping uygulamasından yararlanmaları sektör kalitesi için önemlidir.

2013 yılı asansör ve aksam parçaları ithalatında Çin, Slovakya, İspanya ve Almanya ilk sırada yer almaktadır. Çin’den gelen paket asansörler önemli yer tutmaktadır. Asansör aksam parçalarındaki ihracatımızda ise; İran, Suudi Arabistan, Rusya ve Irak ilk dörtte yer almaktadır. Sektörün, bir önceki yıla göre ihracat pazarlarında azalma kaydedilirken, AB ve Ortadoğu ülkelerinde yeni pazar arayışları içindedir.

Ayrıca, Türk yatırımlarının Ortadoğu, Balkanlar ve Afrika ülkelerinde artış göstermesi sektörün gelişmesinde olumlu etki göstermiştir. Bunun yanında Ortadoğu da yaşanan siyasi gerginlikler, sektörde ihracatı azaltmış, ithalatı arttırmış ve buna bağlı olarak da dış ticaret açığı da artış göstermiştir.

Türk asansör firmalarının yurtdışı montajlı ve paket asansör satışlarında yer alması çabası içinde olduğu görülmektedir. Bu alanda; Türki Cumhuriyetler, Orta Asya ve AB ülkelerinin yanı sıra Afrika ülkelerinde de yatırımlar yapılmaktadır.

Sektör ihracat alanında Gümrük Birliği ve AB mevzuatlarına uyum çalışmalarıyla “Malların Serbest Dolaşımı İlkesi” kapsamında pozitif etki göstermiştir. Ayrıca, bu durum AB ülkeleri dışında tüm dünyada Türk asansör sektörüne güven, prestij ve itibar kazandırarak dış pazarlarını genişletme imkanı sağlamıştır.

Kentsel dönüşüm sürecinin yaygınlaşmasına bağlı olarak inşaat sektörünün ivme kazanması, Türk asansör sektörüne ivme katmıştır. Bu bağlamda, inşaat sektörünün ayrılmaz bir parçası olan asansör sektörü ile eşdeğer bir büyüme eğilimine gireceği öngörülmektedir.

Ayrıca, İstanbul ve İzmir’de düzenlenen uluslararası fuarlar ve Arap yarımadasındaki yatırım çalışmaları, Türk asansör sektörünün global ölçekte rekabet edebilirlik kapasitesini arttıracaktır.

Dünya ekonomisi büyümede ivme kaybetmeye başladı

Hazırlayan: EBSO Araştırma Müdürlüğü

Dünya Bankası'nın Haziran ayında açıkladığı Küresel Ekonomik Beklentiler Raporu'na göre, dünya da, 2014 yılı ilk çeyrekte yaşanan çevresel, siyasi ve ekonomik olumsuz gelişmelerinde etkisiyle ekonomik büyüme ivme kaybetmiştir. Büyüme tahminini ise, 2014 yılı yüzde 3,2'den 2,8'e çekmiş, 2015 yılı için ise, yüzde 3,4 olarak belirtmiştir. Gelişmiş ülkelerdeki olumlu ekonomik gelişmeler büyüme katkı sağlamış ve 2014 yılı için yüzde 1,9, 2015 yılı için ise, yüzde 2,4 büyüme tahmin edilmektedir. Gelişmekte olan ülkelerde ise, 2014 yılı büyüme tahmini yüzde 5,3 seviyelerinden yüzde 4,8 olarak revize edilmiştir. 2014 yılı ilk çeyrekte, yaşanan Ukrayna ve Ortadoğu'daki krizler ve Çin'deki dengesizlik hali gibi nedenlerden büyüme oranlarının düşük kalması bu tahminler üzerinde etkili olmuştur.

IMF'nin bölgesel anket çalışmaları

sonucunda, Asya ülkelerinin Avrupa ülkelerine oranla ihracatta atılım yapacağı ve gücünü hissettireceği belirtilmektedir. Doğu Asya'nın öne çıkan ülkelerinden Çin, Hong Kong, Güney Kore ve Tayvan'ın içinde bulunduğu ülkelerin 2014 yılında yüzde 6,8 ve 2015 yılında yüzde 6,7 büyüebileceği tahmin edilmektedir.

Dünya Bankası'nın ICP verilerine göre, son yıllarda gelişmekte olan ülkelerin gelişmiş ülkelere oranla daha çok büyüdüğü gözlenmektedir. Ancak, son dönemlerde toparlanma eğilimine girseler de, gelişmekte olan ülkelerin ekonomik büyüme konusunda ön planda olmaya devam edeceği öngörülmektedir.

Brent ham petrol fiyatları Mayıs ayında yüzde 0,8 oranında yükselerek varil başına ortalama 105,7 dolar olarak gerçekleşmiş, 23 Haziran itibarıyla 114 dolara kadar yükselmiştir. Rusya ile Ukrayna ve Batı ülkelerinin içinde bulunduğu kriz ortamı, Musul'da yaşanan gerginlikler

ile Libya'daki üretimin sınırlı kalması fiyatların yükselmesinde etkili olmuştur.

ABD

ABD ekonomisinde büyüme, 2014 yılı ilk çeyreğinde, firmaların stok yetersizliği, yatırımlardaki azalma, dış ticarete olumsuz seyrin etkisiyle son 3 yılda ilk defa daralma göstererek yüzde 0,1 seviyesinde gerçekleşmiştir. Dünya Bankası, 2014 yılında yüzde 2,1, 2015-16 yıllarında ise, yüzde 3 büyüme öngörerek olumlu bir tablo çizmektedir. Ancak, yine de sürdürülebilirliğe ulaşma ve işsizlik konusu büyüme üzerinde tehdit oluşturmaya devam edecektir.

S&P kredi derecelendirme kuruluşu büyüme tahminini, 2014 yılı için yüzde 3,1'den yüzde 2,6 olarak değiştirmiştir.

Mayıs PMI endeksi artarak 55,4, üretim endeksi 61, yeni siparişler endeksi 56,9 ve tüketici güven endeksi de 83 değerine ulaşmıştır.

Mayıs ayı işsizlik oranı yüzde

OECD, küresel büyümenin 2014 yılında yüzde 3,4, 2015 yılında ise yüzde 3,9 seviyesinde gerçekleşeceği tahminine yer verdi.

6,3 ve işgücüne katılma oranı yüzde 62,8 olarak istikrarını korumuş ve toparlanma eğilimine girmiştir.

ABD dış ticaretine baktığımızda, iç tüketimin artması ve hava koşullarının olumsuz devam etmesi ile artan ithalatın ve dış ülkelerdeki gelişmelerin de etkisiyle daralan ihracat tablosunun bir süre daha devam edeceği tahmin edilmektedir.

EURO BÖLGESİ – AB

2014 yılı ilk çeyrekte, yüzde 0,2 büyüyerek piyasa beklentilerini karşılayamamıştır. Tarım, ormancılık, balıkçılık ile finans ve sigorta sektörleri büyümeyi desteklemiştir. Stoklardaki artış olumlu etki gösterirken, ithalattaki artış olumsuz etkilemiştir. Almanya yüzde 0,8 büyürken, Hollanda yüzde 1,4 ve İtalya yüzde 0,1 daralma göstermiştir.

Avrupa Komisyonu yayınlarına göre, Avrupa duyarlılık endeksi Mayıs ayında 102,7 değerine yükselirken, PMI endeksi 53,5 seviyesine düşmüştür. İmalat sanayinin büyümede etkin olmasına karşın imalat PMI endeksi 52,2 seviyesinde düşük seyretmiştir.

JAPONYA

Aylık gelişmeler olarak gözlenen yatırımların hız kazanması, vergi artışları ile tüketimin artmasıyla 2014 yılı ilk çeyrekte Japonya ekonomisi yüzde 1,6 büyümüştür. Bu büyümenin sürdürülebilir olmadığı ileriki dönemlerde daralma göstereceği tahmin edilmektedir.

Dünya Bankası, 2014 yılında yüzde 1,3, 2015-16 yıllarında ise, yüzde 1,3-1,5 civarında büyüme öngörmektedir. Japon ekonomisi, Çin'deki daralmadan ve Ukrayna ve Tayland'daki siyasi dalgalanmalardan etkilenen, çevresel faktörlere bağlı bir ekonomidir.

Japonya'da Nisan ayı enflasyon oranı büyük bir artış göstererek yüzde 3,4 olarak gerçekleşmiştir.

ÇİN

Çin ekonomisi hedefler doğrultusunda yüzde 7,5 oranında büyümüştür. Ayrıca bu büyüme oranını desteklemek adına hükümet tarafından seçici teşvik kararları uygulanmaya başlanmıştır.

IMF'ye göre, Çin ekonomisi büyüme konusunda şiddetli dalgalanmalar görmeyeceği ancak, finansal risklere dikkat etmesi gerektiği konusuna dikkat çekmiştir. 2014 yılı büyüme oranını yüzde 7,5 olarak tahmin etmektedir. Önümüzdeki dönemde gelişmiş ekonomilerin toparlanma eğilimine girmesi ihracatı olumlu yönde etkileyecek ve hedeflere ulaşabileceğini göstermektedir.

Dünya Bankası'na göre, yapısal değişimlerle birlikte yavaşlayan Çin ekonomisinin 2014 ve 2015 yıllarında yüzde 7,6 ve yüzde 7,5 seviyelerinde büyüme gerçekleşeceğini öngörmektedir. Çin ekonomisinde, arzın hizmetler sektöründe yoğunlaşması ve iç tüketim talebinin artması ve buna bağlı olarak kredilerin artması büyümeyi tetiklemektedir.

Mayıs ayı PMI endeksi 50,8 seviyesinde olup, son 5 yılın en yüksek değerine ulaşmıştır. Mayıs ayı ihracat artarak 195,4 milyar dolar, ithalat ise azalarak 159,5 milyar dolar olarak gerçekleşmiştir.

HİNDİSTAN

Hindistan'da devam eden seçimlerin bitmesiyle, 67 yıllık iktidar sona ermiştir. Yüzde 8 seviyelerindeki politika faizleri değişmezken, krediler konusunda bazı katı kurallar değiştirilerek kredi alımları kolaylaştırılmıştır. Yüksek enflasyona sahip olan Hindistan'da bir süredir olumluya kayan bir hava görülmektedir. Bu bağlamda, enflasyonun etkilerinin azalma eğiliminde olması, faizlerle oynanmayacağı yönünde sinyal vermektedir.

BREZİLYA

Yavaşlama eğilimi devam eden Brezilya ekonomisi, 2014 yılı ilk çeyrekte de bu eğilimi korumuş ve yüzde 1,9 seviyelerinde büyüme gerçekleşmiştir. Mayıs ayı PMI endeksi 48,8'e düşerek sanayi üretiminde yavaşlama eğiliminin devam edeceği sinyalinin vermektedir.

Dünya Bankası'na göre, Brezilya ekonomisinin 2014 yılında düşük seyredeceği ve yüzde 1,5 civarında ve önümüzdeki dönemlerde ise, gelişmiş ülkelerdeki ihracat artışıyla büyümenin ivme kazanacağı, 2015 ve 2016 yıllarında yüzde 2,7 ve yüzde 3,1 oranlarında seyredeceği tahmin edilmektedir.

RUSYA

Japonya'nın Çin'den sonra Rusya'dan doğalgaz talebi konusunda anlaşması, Rusya'nın bölge etkinliğini arttırmış, Japonya'nın ise, global ölçekte ticarete kendini hissettirmesi konusunda yarar sağlamıştır.

2014 yılı enflasyon oranı Mayıs ayında yüzde 7,6 gibi oldukça yüksek bir seviyede seyretmektedir. Rusya Merkez Bankası enflasyonu baskılamak adına faiz artışına gitmek zorunda kalmıştır. İleriki dönemlerde de Ukrayna ile yaşanan sorunların devam etmesi beklenmekte ve enflasyonu aşağı çekmek ve para değerini korumak adına faiz artırımına devam edilebileceği tahmin edilmektedir.

TÜRKİYE

Türkiye ekonomisi 2014 yılı ilk çeyreğinde beklentiler doğrultusunda yüzde 4,3 büyüme gerçekleştirmiştir. Sanayi üretim endeksi beklentilerin üzerinde yüzde 4,2 oranında kaydedilmiştir. Mayıs ayı PMI endeksi, yeni siparişlerdeki ve istihdamdaki olumsuzlukların etkisiyle, eşik değer seviyesine düşerek 50 değerinde gerçekleşmiştir. Avrupa'daki toparlanma eğilimi ile olumlu gelişmelerin süreceği beklenmektedir.

CARI AÇIKTA İYİLEŞME BELİRTİLERİ

Cari işlemler açığı, 2014 yılının Nisan ayında 4,8 milyar dolar ve 12 aylık kümülatif olarak 56,7 milyar dolar değerinde gerçekleşmiş, piyasa beklentileri doğrultusunda düşüşünü sürdürmüştür. Dış ticaret açığının azalması ve hizmetler dengesinin artması, büyük ölçüde cari açığa azaltıcı yönde etki etmiştir. Ayrıca, Merkez Bankası ve BDDK'nın aldığı önlemlerinde etkisiyle yurtdışı tüketimde azalış devam ederken, ihracat artış kaydetmiştir.

Sermaye ve finansman hesaplarından net doğrudan yatırımlar tüm belirsizliklere ve dünyadaki olumsuz gelişmelere rağmen, 2014 yılı Ocak-Nisan döneminde, bir önceki yılın aynı dönemine göre yüzde 48 artarak 3,8 milyar dolar seviyesinde gerçekleşmiştir. 2014 yılı Nisan ayında 12 aylık kümülatif olarak ise, 11,1 milyar dolar seviyesindedir.

2014 yılı Nisan ayında portföy yatırımlarında, ülke içi belirsizliklerin azalış göstermeye başlamasıyla gelişmekte olan ülkelerin risk algısında olumluya doğru kayan hareketlilik görülmüştür. 2014 yılı Nisan ayında, bir yıl içindeki en yüksek değere ulaşan portföy yatırımlarında, 4,2 milyar olarak sermaye girişi

(Milyon Dolar)	MART		12 Aylık Kümülatif 2014
	2013	2014	
CARI İŞLEMLER HESABI	-8.110	-4.788	-56.790
SERMAYE-FİNANS HESABI	8.713	5.661	44.273
Doğrudan Yatırımlar (net)	477	668	11.055
Portföy Yatırımlar (net)	9.340	4.174	7.929
Diğer Yatırımlar (net)	6.175	3.541	18.830
Rezerv Varlıklar (net)	-7.273	-2.722	6.544
Net Hata ve Noksan	-603	-873	12.517

gerçekleşmiştir. Diğer yatırımlar ise, bir önceki aya göre, artış göstererek 2014 yılı Nisan ayında 3,5 milyar dolar kaydedilmiştir.

Portföy ve diğer yatırımlardaki büyük sermaye girişinin etkisiyle rezerv varlıklar, 2014 yılı Nisan ayında artış göstererek 2,7 milyar dolar olarak gerçekleşmiştir. Aynı dönemde, net

hata noksan miktarı 873 milyon dolar olarak kaydedilmiştir.

İç tüketiminin azalışı, ihracatın ise artış göstermesinin etkisiyle cari açığı azaltıcı eğiliminin süreceği öngörülmektedir. 2014 yılı Nisan ayında bankaların ve banka dışı sektörlerin yurtdışı borçlanmalarında sıkıntı yaşanmamıştır.

Hedefimiz geleceği planlamak olmalı.

Finans Uluslararası Bilgi transferi
İnsan kaynağı Ölçek Yeni fırsatlar Sorunlar
Yeni fırsatlar **Teknoloji** Fikir
Ölçek Uzak Bilgi transferi Önemli Eğitim İthalat
Kurumsal ilişkiler KOBİ Halkla ilişkiler ihracat
İnovasyon Hammadde **Araştırma**
Sanayi Finans **Geliştirme**
İletişim Küçük işletme Bilim Uzak **Proje** Konferans
İstihdam Kapasite **Eğitim** Zaman yönetimi
Pazarlama

EGE BÖLGESİ SANAYİ ODASI

www.ebso.org.tr

SANAYİ ÜRETİMİNDEN İYİ HABER

Arındırılmamış Sanayi Üretim Endeksi, bir önceki yılın aynı ayına göre 2014 yılı Nisan ayında yüzde 4,5 ve mevsim ve takvim etkisinden arındırılmış endeks bir önceki aya göre yüzde 1,0 oranında artış göstermiştir.

Takvim etkisinden arındırılmış Sanayi Üretim Endeksi'ni sektörel bazda değerlendirecek olursak; yıllık endeksi bazında, madencilik ve taşocakçılığı sektörü yüzde 9,3 oranında, imalat sanayi sektörü endeksi yüzde 4,2 oranında ve elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtım sektörü endeksi de yüzde 5,8 oranında artmıştır.

Ana sanayi gruplarından 2014 yılı Nisan ayında mevsim ve takvim etkisinden arındırılmış Sanayi Üretim Endeksi'nde, bir önceki aya göre en fazla artış; yüzde 2,0 ile sermaye mali imalatında ve yıllık olarak yüzde 6,3 ile enerji sektöründe gerçekleşmiştir. İmalat sanayinin alt sektörlerine baktığımızda; aynı dönemde en fazla artış; yüzde 25,4 ile diğer ulaşım araçlarının imalatında

gerçekleşmiştir. Bu artışı, yüzde 14,5 ile makine ve ekipmanların kurulumu ve onarımı ve yüzde 5,0 ile temel eczacılık ürünlerinin ve eczacılığa ilişkin malzemelerin imalatı

izlemiştir. En yüksek azalış ise, yüzde 6,0 ile tütün ürünleri imalatında gerçekleşmiştir. Bu azalışı, yüzde 5,5 ile diğer imalatlar ve yüzde 4,7 ile elektrikli teçhizat imalatı izlemiştir.

Nisan 2014 (2010=100)	Arındırılmamış		Takvim Etkisinden Arındırılmış		Mevsim ve Takvim Etkisinden Arındırılmış	
	Endeks	Değişim (Yıllık)	Endeks	Değişim (Yıllık)	Endeks	Değişim (Aylık)
Toplam Sanayi	120,5	4,5	118,8	4,6	121,0	1,0
Madencilik ve Taşocakçılığı	113,3	9,3	112,4	9,3	117,3	3,9
İmalat Sanayi	122,3	4,1	120,3	4,2	121,5	0,4
Elektrik, Gaz, Buhar ve İklim. Ürt. ve Dağıtım	112,6	5,8	111,9	5,8	119,7	3,4

ENFLASYON

2014 yılı Mayıs ayı enflasyon oranı; yıllık TÜFE'de yüzde 9,66, Yİ-ÜFE'de yüzde 11,28 oranında gerçekleşmiştir. Bir önceki aya göre TÜFE'de yüzde 0,40 oranında artış, Yİ-ÜFE'de ise yüzde 0,52 oranında düşüş yaşanmıştır.

Yıllık en yüksek artış TÜFE'de yüzde 14,11 ile gıda ve alkolsüz içeceklerde gerçekleşmiştir. Ayrıca TÜFE'de bir önceki yılın aynı ayına göre; ulaştırma (yüzde 13,11), lokanta ve oteller (yüzde 12,88), eğitim (yüzde 9,57), ev eşyası (yüzde 8,91) en çok artışın olduğu diğer gruplardır.

İstatistiki bölgelere göre yapılan ayırmda; İzmir'de TÜFE, bir önceki yılın aynı ayına göre yüzde 10,29 ve on iki aylık ortalamalara göre yüzde 8,35 oranında artış gerçekleşmiştir.

Yİ-ÜFE alt kalemleri bazında bir önceki aya göre; sanayinin dört sektöründen madencilik ve taşocaklığı sektöründe yüzde 1,11, imalat sanayi sektöründe yüzde 0,20 ve elektrik ve gaz sektöründe yüzde 3,60 oranında düşüş ve su sektöründe yüzde 1,40

oranında artış gerçekleşmiştir. Yıllık bazda imalat sanayideki artış, genel artışın da üstünde olmuştur.

Sanayinin alt sektörleri bazında Yİ-ÜFE değerlendirildiğinde; en yüksek aylık artış yüzde 4,63 ile basım ve kayıt hizmetlerinde gerçekleşirken, onu yüzde 2,98 ile tütün ürünleri ve yüzde 1,40 ile suyun toplanması, artırılması ve dağıtılması izlemiştir. Ayrıca, yüzde 3,60 ile elektrik, gaz üretim ve dağıtımı, yüzde 3,26 ile ham petrol ve doğal gaz ve yüzde 2,89 ile bilgisayarlar ile elektronik ve optik ürünler azalış gösteren alt sektörlerdir.

Yüzde	TÜFE		ÜFE		YD-ÜFE	
Nisan	2013	2014	2013	2014	2013	2014
Yıllık	6,51	9,66	2,17	11,28	0,82	15,93
Yıllık Ort.	7,51	8,23	3,27	8,66	-0,03	15,03
Aylık	0,15	0,40	1,00	-0,52	1,16	-1,62

GÜVEN ENDEKSLERİ

Reel Kesim Güven Endeksi; 2014 yılı Mayıs ayında, 0,6 puan artarak 113,3 seviyesinde gerçekleşmiştir.

Tüketici Güven Endeksinde, 2014 yılı Mayıs ayında bir önceki aya göre, yüzde 3,1 oranında azalarak 76 seviyesine düşmüştür. Bu azalış, gelecek 12 aylık dönemde genel ekonomik durumun daha iyi olacağı yönünde beklentisi olan tüketicilerin seyrinin azaldığını göstermektedir.

Aylar	Reel Kesim Güven Endeksi	Tüketici Güven Endeksi
2013		
Mayıs	112,5	77,5
Haziran	111,8	76,2
Temmuz	108,7	78,5
Ağustos	107,5	77,2
Eylül	108,5	72,1
Ekim	107,5	75,5
Kasım	104,5	77,5
Aralık	102,1	75
2014		
Ocak	101,4	72,4
Şubat	104,6	69,2
Mart	108,6	72,7
Nisan	112,7	78,5
Mayıs	113,3	76,0

İŞSİZLİK YENİDEN TEK HANE

TÜİK hanehalkı işgücü araştırmasında 2014 Şubat dönemiyle birlikte Avrupa Birliği'ne tam uyumun sağlanmasına yönelik yeni düzenlemelere geçilmiştir. Bu düzenlemelere göre anketin referans haftası ve işsizlik kriterinde iş arama süresi değişmiş, yeni nüfus projeksiyonu ve idari bölünüş temel alınmıştır. OECD ve diğer uluslararası kuruluşlar ile karşılaştırılabilmesi için, 15-64 yaş grubunda yer alan nüfusa ilişkin temel işgücü göstergelerine de yer verilmiştir.

Türkiye genelinde 15 ve yukarı yaşta kişilerde 2014 yılı Mart ayı işsizlik oranı, yüzde 9,7 oranında gerçekleşmiştir. Tarım dışı işsizlik oranı yüzde 11,6, işsiz sayısı 2 milyon 747 bin kişi olarak kaydedilmiştir. Genç nüfusta işsizlik oranı yüzde 16,7 seviyesinde gerçekleşmiştir.

2014 yılı Mart ayında istihdam edilenlerin yüzde 20,8'i tarım, yüzde 21'i sanayi, yüzde 7,1'i inşaat ve yüzde 51,2'si hizmetler sektöründedir.

Mevsim etkilerinden arındırılmamış temel işgücü göstergeleri

	MART	TOPLAM	ERKEK	KADIN
15 yaş ve daha yukarı yaşta kişiler				
Nüfus (Bin kişi)		56.718	28.014	28.704
İşgücü (Bin kişi)		28.330	19.782	8.548
İstihdam (Bin kişi)		25.583	17.979	7.604
Tarım		5.315	2.887	2.427
Tarım dışı		20.268	15.091	5.177
İşsiz (Bin kişi)		2.747	1.803	944
İş gücüne dahil olmayanlar (Bin kişi)		28.388	8.233	20.155
İşgücüne katılma oranı (%)		49,9	70,6	29,8
İstihdam oranı (%)		45,1	64,2	26,5
İşsizlik oranı (%)		9,7	9,1	11,0
Tarım dışı işsizlik oranı (%)		11,6	10,4	15,1
15-64 yaş grubu				
İşgücüne katılma oranı (%)		54,5	75,8	33,1
İstihdam oranı (%)		49,1	68,8	29,3
İşsizlik oranı (%)		9,9	9,3	11,2
Tarım dışı işsizlik oranı (%)		11,7	10,4	15,1
Genç nüfusta (15-24 yaş) işsizlik oranı		16,7	15,7	18,8

İSTİHDAMIN GELİŞİMİ (Bin kişi, 15+ yaş)

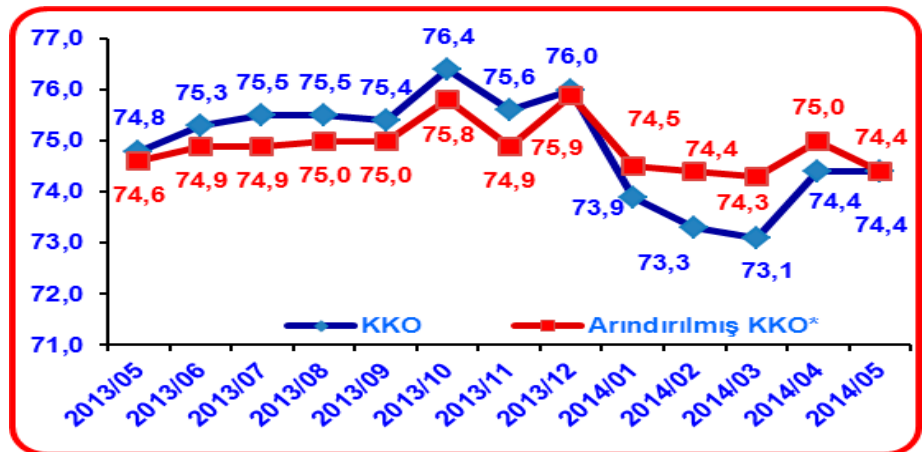
Aylar	SANAYİ	TARIM	İNŞAAT	HİZMETLER	TOPLAM
Erkek	4.109	2.887	1.731	9.251	17.979
Kadın	1.256	2.427	81	3.839	7.604
Toplam	5.365	5.315	1.812	13.090	25.583

KAPASİTE KULLANIMI DEĞİŞMEDİ

2014 yılı Mayıs ayında Kapasite Kullanım Oranı, yüzde 74,4 olarak gerçekleşerek bir önceki aydaki seyrini korumuştur.

Bilgisayarların, elektronik ve optik ürünlerin imalatı yüzde 85,7, kağıt ve kağıt ürünlerinin imalatı yüzde 82,4, tekstil ürünlerinin imalatı yüzde 81,3 ve kimyasalların ve kimyasal ürünlerin imalatı yüzde 80,2 ile 2014 yılı Mayıs ayını en yüksek kapasite ile kapatan sektörlerdir.

İHRACAT NİSAN'DA ARTTI

2014 yılı Nisan ayında ihracat, 2013 yılı Nisan ayına göre yüzde 7,9 artarak 13,4 milyar dolar, ithalat da yüzde 9,5 oranında azalarak 20,6 milyar dolar olarak gerçekleşmiştir. Aynı dönemde dış ticaret açığı yüzde 30,3 oranında azalarak 7,2 milyar dolar seviyesine düşmüştür.

2013 yılı Nisan ayında yüzde 39,6 olan Avrupa Birliği'nin (AB) ihracattaki payı, 2014 yılı Nisan ayında yüzde 44,2'e yükselmiş; AB'ye yapılan 2013 yılının aynı ayına göre ihracat yüzde 20,5 oranında artarak, 5,9 milyar dolar olarak gerçekleşmiştir.

2014 yılı Nisan ayında fasıllar düzeyinde en büyük ihracat kalemi, "motorlu kara taşıtları, traktörler, bisikletler, motosikletler ve diğer kara taşıtları, bunların aksam, parça, aksesuarı" (1 milyar 705 milyon dolar) olurken; bu faslı "kazanlar, makineler, mekanik cihazlar ve aletler, nükleer reaktörler, bunların aksam ve parçaları" (1 milyar 217 milyon dolar); "demir ve çelik" (872 milyon dolar) ve "elektrikli makine ve cihazlar, ses kaydetme-verme, televizyon görüntü-ses kaydetme-verme cihazları,

aksam-parça-aksesuarı" (863 milyon dolar) izlemiştir. "Mineral yakıtlar, mineral yağlar ve bunların damıtılmasından elde edilen ürünler, bitümenli maddeler, mineral mumlar" (4 milyar 452 milyon dolar); "kazanlar, makineler, mekanik cihazlar ve aletler, nükleer reaktörler, bunların aksam ve parçaları" (2 milyar 566 milyon dolar); "demir ve çelik" (1 milyar 568 milyon dolar) ile "elektrikli makine ve cihazlar, ses kaydetme-verme, televizyon görüntü-ses kaydetme-verme cihazları, aksam-parça-aksesuarı"

(1 milyar 517 milyon dolar) en yüksek ithalat yapılan fasıllar olmuştur.

2014 yılı Nisan ayında İzmir'in ihracatı 2013 yılı Nisan ayına göre, yüzde 32,4 oranında artarak 1 milyar dolar, ithalatı da yüzde 31,7 oranında artarak 1,2 milyar dolar olarak gerçekleşmiştir.

2014 yılı Nisan ayında Ege Bölgesi'nin ihracatı 2013 yılı Nisan ayına göre, yüzde 10,6 oranında artarak 1,6 milyar dolar, ithalatı da yüzde 22,5 oranında artarak 1,8 milyar dolar olarak kaydedilmiştir.

Aylar	Yıl	İhracat (FOB)		İthalat (CIF)		Ara (Hammede) Malları İthalatı		Dış Ticaret Dengesi		İhracatın İthalatı Karşılama Oranı (%)
		Değer	Değişim (%)	Değer	Değişim (%)	Değer	Değişim (%)	Değer	Değişim (%)	
Ocak-Mart	2013	49.458		81.582		60.308		-32.124		60,6
	2014	53.680	8,5	78.146	-4,2	57.150	-5,2	-24.466	-23,8	68,7
Mart	2013	12.469		22.825		16.955		-10.356		54,6
	2014	13.449	7,9	20.662	-9,5	14.743	-13,0	-7.214	-30,3	65,1

BÜTÇE MAYIS'TA AÇIK VERDİ

Bütçe, 2013 yılı Ocak-Mayıs döneminde 4 milyar 262 milyon TL fazla vermişken, 2014 yılı Ocak-Mayıs döneminde 2 milyar 762 milyon TL açık vermiştir. Aynı dönemde bütçe gelirleri yüzde 10,3 oranında artarak 175 milyar 924 milyon TL, bütçe giderleri ise, yüzde 15,1 oranında artarak 178 milyar 686 milyon TL olarak gerçekleşmiştir.

2014 yılı Ocak-Mayıs döneminde vergi gelirleri, bir önceki yılın aynı dönemine göre yüzde 8,9 oranında artarak 143 milyar 337 milyon TL seviyesine ulaşmıştır. Faiz hariç giderlerde yüzde 15,2 oranında artarak, 153 milyar 795 milyon TL

olarak gerçekleşmiştir. 2013 yılı Ocak-Mayıs döneminde 26 milyar 029 milyon TL faiz dışı fazla verilmişken, bu yılın aynı döneminde 22 milyar 129 milyon TL faiz dışı fazla verilmiştir.

Milyon TL	Ocak-Mayıs		Fark (%)
	2013	2014	
Bütçe Giderleri	155.267	178.686	15,1
Faiz Hariç Giderler	133.501	153.795	15,2
Faiz Giderleri	21.767	24.891	14,4
Bütçe Gelirleri	159.530	175.924	10,3
Vergi Gelirleri	131.651	143.337	8,9
Bütçe Dengesi	4.262	-2.762	
Faiz Dışı Denge	26.029	22.129	-15,0

TEMEL EKONOMİK GÖSTERGELER TABLOSU

BÜYÜME	2009	2010	2011	2012	2013	2014/1
GSYH (Cari Fiyatlarla) (Milyon \$)	616.703	731.608	772.298	786.293	820.012	184.176
Büyüme Oranı (Sabit Fiyatlarla) (%)	-4,8	9,2	8,5	2,2	4,0	4,3
İmalat Sanayi (Sabit Fiyatlarla) (%)	-7,2	13,6	10	1,9	3,8	4,9
ENFLASYON (%)	2009	2010	2011	2012	2013	May.14
Yİ-ÜFE (yıllık)	1,37	8,51	11,07	6,17	4,48	11,28
YD-ÜFE (yıllık)	-	-	14,65	3,49	6,57	20.06.2014
TÜFE (yıllık)	6,28	8,58	6,45	8,94	7,49	9,66
DIŞ TİCARET (Milyon \$)	2009	2010	2011	2012	2013	Oca.-Nis. 14
İhracat	102.143	113.883	134.972	152.537	151.812	53.680
İthalat	140.928	185.544	240.834	236.544	251.651	78.146
Dış Ticaret Dengesi	-38.786	-71.661	-105.863	-84.008	-99.839	-24.466
Cari İşlemler Dengesi	-12.124	-45.420	-75.082	-48.497	-64.940	-16.372
SANAYİ ÜRETİM ENDEKSİ (Yıllık Ortalama % Değ.) Takvim Etkisinden Arındırılmış	2009	2010	2011	2012	2013	Nis.14
Toplam Sanayi	-10,4	12,4	9,7	2,5	3,4	4,6
İmalat Sanayi	-12,4	14	10,1	2,2	4,4	4,2
KAPASİTE KULLANIMI (%)	2009	2010	2011	2012	2013	May.14
Kapasite Kullanım Oranı	67,7	75,6	75,5	74,2	74,6	74,4
GÜVEN ENDEKSLERİ	2009	2010	2011	2012	2013	May.14
Reel Kesim Güven Endeksi	87,4	110,4	110,5	106,3	108,1	113,3
Tüketici Güven Endeksi	78,79	90,99	92,0	75,6	76	76
SANAYİ CİRO ENDEKSİ	2009	2010	2011	2012	2013	Nis.14
Sanayi Ciro Endeksi	138,2	162,7	208,4	140,1	153,1	172,7
İŞGÜCÜ VE İSTİHDAM	2009	2010	2011	2012	2013	Mar.14
İstihdam Edilen Kişi Sayısı (Bin Kişi)	21.277	22.594	24.110	24.821	25.524	25.583
İşsiz Sayısı (Bin Kişi)	3.471	3.046	2.615	2.518	2.747	2.747
İşsizlik Oranı (%)	14,0	11,9	9,8	9,2	9,7	9,7
Tarım Dışı İşsizlik Oranı (%)	17,4	14,8	12,4	11,5	12,0	11,6
BORSA VE DÖVİZ	2009	2010	2011	2012	2013	May.14
BIST 100 Endeksi	38.482	59.567	60.195	64.982	77.314	79.289
Euro/\$	1,4316	1,3377	1,2945	1,2858	1,3274	1,3748
MERKEZİ YÖNETİM BÜTÇESİ (Milyon TL)	2009	2010	2011	2012	2013	Oca.-May. 2014
Bütçe Dengesi	-52.761	-40.081	-17.439	-28.791	-18.449	-2.762
DÖVİZ POZİSYON AÇIĞI (Milyar \$)	2009	2010	2011	2012	2013	Mar.14
Reel Kesimin Döviz Pozisyon Açığı	-66	-93,4	-125	-140	-163	-166
KREDİLER (Milyar \$)	2009	2010	2011	2012	2013	2014/1
Özel Sektörün Yurtdışından Sağladığı Uzun Vadeli Kredi Borcu	128,8	119,8	127	138,3	156,3	158,6
BORÇLANMA (Milyar \$)	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Dış Borç Stoku	281	269,2	291,9	304,2	336,9	388
Kamu	92,4	96,8	101	104,2	110,8	116
Özel	188,7	172,4	190,9	200	226	267
PROTESTOLU SENET	2009	2010	2011	2012	2013	Oca.-Nis. 14
Protesto Edilen Senet Sayısı (Bin Adet)	1.600	1.216	919	1.075	1.091	321
Protesto Edilen Senet Tutarı (Milyon TL)	7.771	5.769	4.902	6.949	7.494	2.429
KARŞILIKSIZ ÇEK	2009	2010	2011	2012	2013	Oca.-May.14
Banka Bildirimleri (Bin Adet)	1.755	859	579	935	745	246
Banka Ödeme Bildirimleri (Bin Adet)	1.031	499	295	387	262	55

Ödemeler Dengesi, Bütçe ve Dış Ticaret verileri kümülatiftir.

Aradığınız, en kaliteli baskı tekniklerini, en modern sistemlerde, en profesyonel personel ile **A'dan Z'ye** bir araya getirmiş, fiyatta doğru rekabetçiliği koruyarak isteklerinizi tam zamanında size teslim etmiş, dünden bugüne değil tam üç kuşaktır işinin hakkını vermiş bir **MATBAA ise...**

DÜNYAYI DOLAŞMANIZA GEREK YOK !

 teknofset

www.teknofset.com

5632 Sokak No:26 • 35090 Çamdibi / İZMİR
Tel: 0232 458 58 09 • Faks: 0232 458 54 04
bilgi@teknofset.com • teknofset@gmail.com

YETENEĞİMİZ DE VAR, ÖZENİMİZ DE!

Her gün binlerce kişiye, her gün aynı lezzet ve tazelikte yemek pişiriyoruz.

Toplu Yemek • İşyeri ve Fabrikalara Günlük Yemek Servisi • Catering

Adres: 6089 Sokak No:2 - Işıkent - İZMİR • **Telefon:** +90 232.436 19 20(Pbx) • **Faks:** +90 232.436 22 93

www.bortar.com